

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde måndagen den 23 september 2013*§ 2 Svar på interpellation om möjligheterna att behålla golfträningsanläggningen vid Årstafältet (nr 2012:49)*

Anförande nr 1

Borgarrådet K e v i u s (M): Fru ordförande! Jag hänvisar till det utdelade interpellationssvaret.

Anförande nr 2

Borgarrådet R u d i n (S): Det är inte ofta man har anledning att uppriktigt tacka för en bra handläggning. Men det är verkligen min mening att det här har skötts på ett mycket bra sätt av idrottsborgarrådet Regina Kevius, tillika stadsbyggnadsborgarrådet.

Bakgrunden är som jag har skrivit i interpellationen att i samband för programmet för Årstafältet riskerade man att förlora en för stockholmarna väldigt bra anläggning för att bedriva en mycket populär sport, nämligen golf. Missförstånden kring den här anläggningen har varit flera. Det var många som trodde att det rörde sig om en fullvärdig golfbana, vilket det alltså inte är, utan det är fråga om en pröva-på-anläggning, där man till väldigt överkomliga priser kan testa på att spela golf, träna. Det är en av de mest välbesökta anläggningarna i Stockholm. Den är inte så yrkrävande som man kunde tro när man hör talas om den första gången, utan allting är minimaliserat på den här anläggningen, och därför har det funnits alla möjligheter att inordna den i det nya Årstafältet. Det har för övrigt bestämts av kommunfullmäktige att man ska försöka anlägga för så mycket spontanidrott som möjligt.

I Reginas svar kan man läsa att borgarrådet själv har tagit en del initiativ och börjat dra i de här frågorna så att det hela går åt rätt håll. Jag har talat med föreningen så sent som häromdagen, och de säger att utvecklingen går åt rätt håll. De har en bra dialog med staden, säger de i föreningen, och jag tycker att det på det hela taget är väldigt positivt.

Den lilla kommentar som finns i slutet av idrottsborgarrådets svar tycker jag är värt att nämna särskilt. Om det blir svårt att bereda plats inom den nya parken kan det alltså finnas en möjlighet att hitta en annan yta söder om Östbergavägen. Det var också det jag har skrivit i interpellationen. Där finns en yta som inte används av vare sig allmänheten eller kommunen i de kommande planerna, och där skulle man med fördel kunna ha en anläggning.

Det hör till saken att de som driver anläggningen i dag är helt öppna inför att inleda samarbete med att Stockholms stad ifall vi vill utveckla de frivilliga delarna av deras verksamhet. De kan alltså öppna upp anläggningen i vissa delar för att helt gratis pröva-på-verksamhet.

Kort och gott: Jag vill tacka för att handläggningen har gått så skyndsamt och så bra. Det är roligt att se att den här anläggningen, som betyder så mycket för Stockholm

och för dem som utövar golf och som genom det här kommer att kunna utöva golf, får vara kvar. Tack så mycket!

Anförande nr 3

Borgarrådet K e v i u s (M): Tomas Rudin har i stort sett sagt allt jag ville säga. Det handlar alltså om att detaljplaneprocessen inte är klar än, utan det blir utställning snart. Vi i stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden tittar just på till exempel området söder om Östbergavägen och även inom detaljplaneområdet. Var finns det möjlighet att förlägga den populära verksamhet som i dag finns på Årsta Golf? Vi får höras om hur det blir. Jag hoppas verkligen att den får vara kvar i närområdet.

§ 4 Svar på interpellation om stadens planering av nya handelsplatser och eventuella risker för överetablering av handelsytor i Stockholm samt dess konsekvenser för priser, butiksöd och medborgarnas avstånd till service (nr 2013:8)

Anförande nr 4

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 5

Borgarrådet R u d i n (S): Fru ordförande! Jag vill tacka för svaret och ser att åtminstone i de delar där jag efterfrågade svar har kommunen inte gjort någon analys. Borgarrådet Sten Nordin beskriver i interpellationssvaret hur det faktiskt är, att Stockholm just nu har en väldigt stor etablering av handelsplatser runt om i Stockholm. Det är inte det som jag i interpellationen efterfrågar. Jag har frågat efter en analys av handelns utveckling, om den riskerar en överetablering eller inte. Det verkar som att staden inte har skaffat sig någon sådan överblick – om man nu inte ska tolka svaret så att det inte finns någon risk alls för överetablering.

Då vill jag peka på att det här är konjunktur känsliga verksamheter, och det är också handel som bedrivs så att man är beroende av bil. Stockholm expanderar inte bara inom det område som omnämns i interpellationssvaret, utan runt om oss långt utanför i länet etableras nya handelsplatser. Jag kan nämna Port 73 som alldeles nyligen har etablerats vid Nynäsvägen, ligger bara några kilometer från Farsta Centrum och som är en typisk nyligen etablerad anläggning. Länna, som ligger ett stenkast därifrån expanderar kraftigt, och sedan har vi Farsta Centrum i närområde.

Man kan tydligt se att handeln konkurrerar med sig själv. När det sker nyetableringar av det här slaget marknadsför man kraftigt de här anläggningarna och drar kunder från de redan etablerade anläggningarna, vilket får till följd att de senast etablerade anläggningarna drar till sig väldigt mycket folk, och de lite äldre anläggningarna får större problem att överleva.

När det gäller Stockholms utveckling kan man säga att vi har klarat av att ha cityhandel ganska bra, och vi har en relativt god försörjning av service från handel och annan service runt om Stockholms centrum. Men vi måste också konstatera att i många centrummiljöer, framför allt i 40- och 50-talsområden, har handeln slagits ut. Vi har många före detta handelsytor som inte har överlevt i konkurrensen med de nya centrumanläggningarna. Jag kan nämna några områden som har problem: Tallkrogen, Svedmyra, Blackeberg. Man ser att handeln går på knäna och ibland slås ut helt och hållet därför att den inte klarar av konkurrensen från de stora köpcentrumanläggningarna.

Det är detta som jag vill peka på i interpellationen. Det finns en risk att även de större handelsytorna kan konkurreras ut. Stockholm City är en klassisk handelsplats som har många ytor där det självklart alltid kommer att finnas handel. Men det finns också många ytor där det inte alls är självklart att det kommer att uppstå handel därför att det inte kommer att finnas intressenter på samma sätt som tidigare. En etablerad firma som kanske drar sig in i en kedja kanske kan uppleva att city är ett bra skyltfönster att marknadsföra sin kedja i. Jag tänker på de stora märken som finns i nästan alla gallerior. Men på bakgatorna, om vi kallar dem så, med mindre lokalytor

och mindre butiker för handel står många lokaler redan i dag tomställda. Jag har fått rapporter från City i Samverkan att det inte är helt självklart att man klarar konkurrensen med de kringliggande centrumanläggningarna som kräver att man är bilburen. Just nu verkar det vara en helt ohämmad expansion runt om i Stockholm av nyetableringar.

En sak som kan beskriva detta är utvecklingen i många andra städer i Sverige. Bland annat har Ikea etablerat verksamhet i Sundsvall. Där lät man Ikea bygga ett jättestort centrum utanför Sundsvall, vilket fått den gamla 1800-talsstenstaden i Sundsvall att sakta dö ut och där handeln i dag inte alls mår bra.

Jag är inte riktigt till fyllest med svaret. Jag är glad att svaret kom, men jag tycker att man inte riktigt har visat tillräcklig förståelse för problematiken.

Anförande nr 6

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande, kommunfullmäktige! Tack, Tomas Rudin, för interpellationen, för det här är ett mycket intressant och viktigt ämne att diskutera. Det sönderfaller dock i olika delar. Det ena som Tomas Rudi uttrycker något slags allmän oro för är att det även i andra kommuner runt om Stockholm expanderar handelsområden. Jag tror att den oron i grunden inte behöver vara så stor. Det är ändå rätt naturligt att varje kommun inom sitt område vill ha fungerande handel. Det minskar ju transportbehovet, så erfarenheterna så här långt talar inte för att den handeln har utarmats.

För ett antal år sedan då Hammarby Sjöstad planerades hade vi en diskussion om planerna som fanns om Sickla köpcentrum och som nu har vuxit väldigt stort och blivit populärt. Dit kan man åka med tvärbana, man behöver inte åka bil för att ta sig dit. Då var oron att det skulle utarma Hammarby Sjöstads möjligheter att ha egen handel. Men det viktiga som gjordes med Hammarby Sjöstad, för att nu ta det exemplet, var att stadsbyggnadsnämnden 1999 under Mikael Söderlund återremitterade förslaget för planen för att det fanns för lite lokaler för handel, nämligen allt det som vi är eniga om i dag, att bottenvåningar ska rymma lokaler för handel och annat.

Stadsplaneringen har en vital funktion i detta sammanhang, självklart. Efterfrågan på stadsplaneringen för att skapa möjligheter för den nära handeln kommer, som jag tror, att öka. Framgången i Hammarby Sjöstad är att det har etablerats en hel del handel där. Det talar sitt positiva språk.

När det gäller city är Cityvisionen väldigt tydlig. Det ska finnas handel, och det ska finnas ännu mer av kultur i city för att vi ska ha levande city. Som Tomas Rudin mycket riktigt beskriver finns det glömda vita fläckar på kartan mitt i city, bakgårdar nästan. Men i dag finns det många som har intresse av att utveckla dessa för bland annat handel men också för restauranger och andra typer av publika verksamheter. Det tycker jag är någonting som är otroligt viktigt i vår Cityvision. Vi ska vara tydliga.

Stadsplaneringen är som sagt ett viktigt instrument när gäller att vara tydlig med vad vi vill, nämligen liv och rörelse. Stadsplaneringen är ett viktigt instrument för att skapa möjligheterna för nära handel, även småskalig handel. Men jag tror inte att vi behöver vara oroliga i en region som växer med 40 000 varje år för att de lite större

köpcentrumerna ska utarma handeln i city. Det kan vara mer befogat i mindre städer, det har vi sett exempel på.

Anförande nr 7

Borgarrådet R u d i n (S): Fru ordförande! Jag vill inte vara någon handels dödgrävare, utan tvärtom vill jag föra en diskussion om: Finns det möjligheter att med politiska medel kompensera för den utveckling vi ser, nämligen marknaden som drar alltmer bilburna kunder till centrumanläggningar. Den utvecklingen är mycket påtaglig i Stockholm just nu. Vad det får för konsekvenser är att handelsytan ökar, och handelsytan måste antingen konkurrera ut sig själv och skapa någon form av balans, eller så måste det tas ut på priserna. Den utvecklingen får som konsekvens att vi på sikt kommer att få betala för den här handelsytan, som hela tiden ökar.

Det Stockholms kommun kan göra är att strategiskt fundera på om vi ska bidra till att utöka antalet handelsytor för den bilburna handeln, för att nu kalla den så, eller om vi ska försöka hitta en annan strategi som gör att man bygger handelsytor som inte är lika inriktade på bilburna kunder.

Jag uppskattar Stens intresse för "B-lägen" i city, men sådana lägen finns även i ytterstadsområdena. Där är jag mycket kritisk till hur staden agerar. I dag budgeterar vi i våra allmännyttiga bolag för tomställda lokaler hellre än sänker hyrorna. Det beror på att i Stockholm är marknadshyror per definition hyror som alltid går upp, de går aldrig ned. Därför ställer man hellre lokaler tomma i många delar av staden än sänker priset för att hyra ut dem.

Jag tror att vi skulle kunna tillämpa en mycket aktiv näringspolitik i Stockholm genom att använda till exempel våra allmännyttiga bolag, gå före och marknadsanpassa hyrorna i de lägen där vi har svårt att hyra ut handelslokaler och annat i stadsdelar där lokaler är svåruthyrda och på så sätt öppna möjligheter för ny näring i vår ytterstad. Då talar jag om näring som i första hand handlar om att erbjuda lokal service men också en del verksamhet som i dag inte alls existerar i Stockholm som skradderier och den typen av verksamheter som fanns förr och som är på så nära avstånd att man kan nå dessa till fots helt enkelt eller med cykel.

Den så kallade bilburna handeln är otvetydigt konkurrenskraftig, för annars skulle inte de här handelsytorna växa upp. Min fråga är utifrån balansen: Ser vi att det finns möjlighet att möta upp detta med en annan typ av politik? Jag uppfattar Sten Nordins svar som att åtminstone ser inte Sten den möjligheten. Jag tycker att det är angeläget att Stockholms kommun arbetar för en annorlunda näringspolitik för att få en bättre balans i fråga om stadens handelsidkare.

Anförande nr 8

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Jag sade väl just att stadsplaneringen är väldigt viktig när det gäller att skapa en levande stad och skapa möjligheter för småskalig handel och annan nära handel. När det gäller hela cityutvecklingen skulle jag vilja varna var och en som planerar för att det ska vara bilburna kunder som kommer dit. Redan i dag tänker man sig för innan man tar bilen till city i en region som växer. Vårt city är regionen city, kan man väl säga. Det kommer att bli varken enklare eller billigare i framtiden att ta bilen till city, utan dit tar man sig på annat sätt om man är klok.

Det är utifrån de förutsättningarna som handeln i city kommer att växa fram. Den utvecklingen ska vi befrämja med stadsplaneringen, definitivt, och med andra medel.

Det finns något slags diskussion om att man är otroligt orolig för att det är för mycket konkurrens på handelns område. Jag delar inte den oron. Jag vet att man inte behöver blicka väldigt långt bak i backspeglarna, runt 2000, alltså 13, 14 år tillbaka, för att se att vi hade lite konkurrens i Stockholmsregionen. Göteborg hade lägre livsmedelspriser än Stockholm därför att i Stockholm var det lite konkurrens. Konkurrensen är väldigt viktig. Vi måste se till att det finns ytor och möjligheter att etablera sig och konkurrera.

I Stockholm har varken Ikea i Kungens kurva eller Ikea i Barkarby inneburit någon utarmning. Det har varit precis tvärtom. När vi nu för diskussioner med Ikea i söderstaden handlar det om ett utvecklat koncept. Jag tänker inte alls påstå att de tänker sig att inte någon enda kund tar bilen dit, utan de tänker sig nog att en hel del kunder tar bilen dit. Den diskussionen får vi fortsätta att föra med Ikea.

Samtidigt har man sett verkligheten, att en stor andel av Stockholms invånare inte har bil. En stor andel av ungdomar, som jag gissar är en stor kundkrets för Ikea, har inte ens körkort. Där måste man ha ett annat koncept för att sälja möbler än att man tar sin egen bil eller hyrd bil till Ikea för att hämta ut möblerna. Man åker dit med tunnelbana, väljer ut de möbler man ska, och sedan får man ha transporten hem på annat sätt än med den egna bilen. Jag tror att den som tänker framåt när det gäller handeln mer och mer tänker i de termerna.

Vi tvekar inte, tvärtom, att använda stadsplaneringen, som är ett väldigt viktigt instrument för att skapa handel i alla delar av staden och ge utrymme för den småskaliga handeln. Det är väldigt viktigt.

Anförande nr 9

Borgarrådet R u d i n (S): Vi är överens om att det här är en mycket viktig fråga. Därför är jag lite förvånad över att Sten inte ser problematiken. Jag menar inte att det finns lite konkurrens. Jag tycker inte heller att den konkurrens som finns på något sätt är felaktig, utan jag bara konstaterar att den finns. Etableringen av handel för bilburna kunder i stora köpcentrum eller stora gallerior slår ut, obönhörligen, små näringsidkare som jobbar i närsamhällen därför att det bilburna tar över.

Den här utvecklingen har pågått en längre tid. Jag har en bakgrund som butikschef i Konsum. Jag har haft flera butiker som tyvärr, måste jag säga, allihop har lagts ned, men det var inte mitt fel. De har lagts ned på grund av att de inte har klarat konkurrensen med den bilburna handeln. Det intressanta är att flera av lokalerna fortfarande står tomma. I till exempel Hökarängen, ett område som byggdes på 50-talet, byggde man massor med butikslokaler i bottenvåningar. Det fanns mjölkbutiker, spiceributiker, charkhandel, lokaler för körsnärer, skraddare, bilmekaniker och allt möjligt. Den handel som bedrevs i de här lokalerna slogs ut ganska snabbt på 80- och 90-talet eftersom allting kom att handla om Farsta Centrum som etablerades alldeles bredvid.

Det har inte kommit tillbaka någonting i de här ytorna. Vi har från kommunens sida i stället för att sänka hyrorna för de här lokalerna hyrt ut eller lånat ut lokalerna till

kulturarbetarna eller dylikt. Det sista man vill göra som fastighetsförvaltare är att anpassa hyrorna nedåt eftersom det påverkar värdet på fastigheten. Därför tomställer vi hellre lokalerna än låter hyrorna gå ned och låter andra etablera sig. Därmed bidrar kommunen till utslagningen, menar jag.

Om vi hade en annan hyrespolitik och kanske ett annat intresse för lägen där man inte är bilberoende och om vi ägnade mer intresse åt sådana här områden, skulle vi få mer levande stadsdelar. Vi skulle få fart på uthyrning av lokaler som i dag står tomma, och vi skulle kunna hjälpa fram en ny konkurrens, kalla det för ökad konkurrens om du vill, mellan små näringsidkare som i dag inte alls klarar av konkurrensen med de stora handelscentrum för bilburna kunder där de riktigt rika kedjorna etablerar sig. Där har det blivit enfald i stället för mångfald. Alla de här köpcentrumen och gallerierna ser likadana ut. Det vore roligare att handla på hundra olika små järnhandlare än handla på Clas Ohlson varenda gång, för att ta ett exempel.

§ 5 Svar på interpellation om den dåliga ekonomin i fullbelagda gymnasieskolor i Stockholm (nr 2013:9)

Anförande nr 10

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Jag ber att få hänvisa till det skriftliga utdelade interpellationssvaret.

Anförande nr 11

J a n V a l e s k o g (S): Jag får tacka så mycket för svaret. Interpellationen handlar om gymnasieskolans ekonomi och framför allt de skolor som har överfulla klasser och är populära men som ändå har dragits med dålig ekonomi. Jag har även ställt frågan om borgarrådet tycker att det är bra med utbildning i skolor som har klasser med 33 elever, som de oftast har. Kan lärare verkligen ge eleverna en bra undervisning och återkoppla studieresultatet på ett bra sätt?

Borgarrådet påstår inledningsvis att de flesta gymnasieskolor klarar av att hålla sin budget bra. Men enligt den tertialrapport som vi fick i fredags och anslagsenheterna inom utbildningsnämnden har 11 gymnasieskolor av 16 har underskott i verksamheter. Däremot kan jag konstatera att i de populära och överfyllda gymnasieskolorna har det skett en förbättring hos de flesta, även om ett par fortfarande har underskott, vilket ter sig lite märkligt när skolorna är proppfulla.

Jag har förstått av förvaltningen att de mest populära gymnasieskolorna på sistone har förbättrat sin ekonomi i och med att de ytterligare har lyckats fylla klasserna och dragit ned tjänsterna. Vilka effekter det kommer att ge framöver får vi väl se, men risken är uppenbar att eleverna knappast kommer att få mer lärartid efter besparingsinsatserna.

Det går att förstå att skolor som har alltför få elever har svårt att klara sin ekonomi. Men det är svårare att förstå att de överfyllda gymnasieskolorna måste kämpa för att hålla näsan över vattnet. Lösningen har uppenbarligen varit stora klasser och färre lärartjänster.

Vad orsaken till detta är kan vi undra över. Gymnasieskolan liksom grundskolan har haft kraftigt ökade lönekostnader som man blivit dåligt kompenserad för. Vi har hela Volvo IT-cirkusen som har mer än fördubblat it-kostnaderna för skolorna och ofta lett till sämre kvalitet. I dagens tidning kan vi läsa att Ipad i skolorna som får leasas via Volvo IT kostar mer än dubbelt så mycket som de man kan köpa i affären. Anklagelser har funnits under längre tid om att staden och inte minst skolorna har blivit lurade på hundratals miljoner. Det är ett faktum, och ingen tar ansvar för det. Det här är någonting som både grundskolor och gymnasieskolor får betala, men framför allt kanske eleverna med sämre lärartäthet.

Borgarrådet säger att långt ifrån alla gymnasieskolor har gruppstorlekar på 33 elever eller mer. Problemet är trots allt att de mest populära gymnasieskolorna har det så, och de har som sagt i flera fall problem med ekonomin. Borgarrådet konstaterar att så stora klasser kanske fungerar mindre bra, i vissa fall. Det är jag verkligen beredd att hålla med om. Det är nästan omöjligt för lärarna att i så stora klasser bli en väl fungerande resurs och ge tillräcklig återkoppling och stöd till varje elev när man har klasser på kanske 33 elever.

Vi vet från forskningen att förtroendefulla lärar- och elevrelationer tillsammans med fortlöpande och regelbundna bedömningar av elevprestationerna är det viktigaste för framgångsrika studier. Då pratar jag inte om terminsbetygen utan bedömningar och återkoppling till eleverna under det vardagliga arbetet. Det är svårt med 33 elever i varje klass. Man kan enklast fråga lärarna själva hur de ser på detta, om de anser att de hinner med eleverna i så stora klasser. Jag tycker att svaret är entydigt när man pratar med dem: Det är väldigt svårt att klara det uppdraget.

Jag tycker alltså att det är lite synd att borgarrådet enligt svaret inte tar den här frågan på större allvar.

Anförande nr 12

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Tack för frågeställningen om gymnasieskolans ekonomi. Till att börja ska jag säga att jag tycker att det är lite märkligt att Jan Valeskog går till ett sådant enormt angrepp. Han har ju själv varit med om att i Kommunförbundet Stockholms Län inte ha medverkat till en höjning av gymnasieschablonen för 2013 och dessutom medverkat till en mycket måttlig höjning av schablonen för 2014, det vill säga den prislista som KSL lägger fram. Socialdemokraterna säger en sak här och en annan sak i Kommunförbundet Stockholms Län. Det tycker jag är lite tråkigt.

Precis som Jan Valeskog säger kan vi i dag se en förbättring av gymnasieskolornas ekonomi. Jag tror att man, för att förstå de siffror som finns om gymnasieskolornas ekonomi, måste gå tillbaka några år i tiden och se hur stor förändringen faktiskt har varit. Tidigare hade vi tvångsplacering av elever, det vill säga att man inte kunde välja gymnasieskola, vare sig inom eller mellan de olika kommunerna, och vi hade också betydligt fler elever än vad vi har i dag. I dag har vi i princip total valfrihet mellan de olika kommunerna i Stockholms län, och antalet gymnasieelever har sjunkit kraftigt. I dag är det ungefär bara varannan av Stockholms stads elever som går i någon av våra kommunala gymnasieskolor.

Det är klart att alla de här faktorerna bidrar väldigt kraftigt till att gymnasieskolan har ett förändringstryck på sig som är väldigt starkt. Jag tror att man kommer att få jobba ännu mycket mer med detta.

Jag är naturligtvis jätteglad över att ett antal av våra gymnasieskolor går så bra. Det är väldigt många elever som söker sig till våra kommunala gymnasieskolor. Jag hoppas att den utvecklingen kan fortsätta och att våra blivande gymnasieungdomar tycker att våra gymnasieskolor har en så stor konkurrenskraft att de väljer att söka sig dit. Jag tror att det även fortsättningsvis finns väldigt stora utmaningar, till exempel när det gäller yrkesprogrammen och hur man ska finansiera dem. Jag tycker att KSL borde ta tag i detta och se om man kan få överenskommelser över kommungränserna för vilka yrkesprogram som ska finnas i vilka kommuner. I dag är det inte helt rationellt uppbyggt.

Som sagt vore det trevligt om Socialdemokraterna inte bara begärde mer pengar till gymnasieskolorna i den här församlingen utan också verkade för det i Kommunförbundet Stockholms Län.

Anförande nr 13

J a n V a l e s k o g (S): Det här med KSL är nästan lite skrattretande. I Kommunförbundet Stockholms Län fick man slåss för den här nivån, 2,3 procents höjning. Där hjälpte Folkpartiet till ingenting alls. Redan tidigare var det så, inför 2013, och nu gällde det 2014. Folkpartiet var definitivt inte med de övriga borgerliga partierna. Det intressanta är att jag hade en debatt med Sten Nordin i de här frågorna i förra fullmäktigesammanträdet, men då lyste borgarrådet Edholm med sin frånvaro. Det hade varit intressant för borgarrådet att få höra hur det gick till. Det tar jag under rubriken Ren populism. Man har inte så stor trovärdighet när man inte vill ha med sig några andra i Alliansen på sådana utspel i sista minuten i KSL:s styrelse som Folkpartiet gjorde.

Annars ser jag i fråga om Stockholms skolor och ekonomin i Stockholms skolor att många skolor har stora underskott, även om flera av dem har brist på elever. Det kan var och en förstå att en sådan situation kan uppstå. Men att det inträffat och har varat så länge i flera skolor som är fullbelagda och har stora klasser och när, som borgarrådet sade, väldigt många söker sig till de skolorna är lite obegripligt. Då måste det vara ett systemfel någonstans när det är på det viset.

Nu har piskan gått, och man har lyckats trycka in fler elever och gjort om en del lärartjänster. Det är som jag förstår färre lärare nu. Då kan man få ihop ekonomin, men hur bra blir undervisningen? Även om de duktigaste eleverna, de mest motiverade och de som har de högsta betygen har kommit in på de skolorna är det inte en bra miljöomständighet att man har så stora klasser bara för att man ska klara ekonomin.

Det vore intressant att höra vad borgarrådet säger i denna fråga – väldigt stora klasser och svårigheter för lärarna att vara stöd, se varje individ och fortlöpande kunna ge återkoppling om hur det går i de olika ämnena. Där säger lärarna själva att det är otroligt tufft att klara en sådan uppgift. Det vore som sagt intressant att höra hur borgarrådet ser på de teoretiska klasserna, som det oftast är fråga om.

Anförande nr 14

A n n M a r i E n g e l (V): Ordförande, kommunfullmäktige! Jag vill ta upp en sak som vi har diskuterat här ett antal gånger, och det är kostnaderna för it-utvecklingen. Senast i dag har vi läst om att det är ett otroligt överpris på ”paddorna”. Jag måste ändå fråga: Varför gör ni ingenting från stadens ledning? Tycker ni att det är rimligt att staden ska betala så mycket högre pris än andra?

Ni säger att det ska råda lika villkor för alla skolor, i kommunal som i privat regi. Det gör inte det när de privata har mycket lägre kostnader därför att de kommunala är intvingade i Volvo IT-systemet, som ju haft väldigt många barnsjukdomar. Varje gång det kommer upp står det att ni ska göra en utvärdering som ska ligga till grund för fortsatt förbättringsarbete. Men det händer ju ingenting.

Jag måste fråga dig, Lotta: Tycker du att det är rimligt att ta sådana överpriser för till exempel Ipad när det samtidigt är ett system som fungerar dåligt? Fortfarande har många skolor problem med en väldigt lång uppkopplingstid. Vi vet att systemet inte är anpassat för den användning man har i skolan, utan det är tänkt för personer som sitter i ett tjänsterum i Stadshuset. Det är många andra som det fungerar dåligt för.

Jag säger inte att du ville ha det så här, men det blev så här. Är det inte dags att göra någonting åt det? Avtalet förlängdes i våras, men kan man inte gå in och ställa lite krav från kommunen? Kan vi inte säga att vi inte tänker betala mer än vad det kostar att köpa en Ipad i en butik? Det är helt orimligt att det är högre priser än butikspriserna. De ska vara lägre än butikspriserna när man gör en sådan jätteupphandling.

Jag tycker att det är underligt att ni säger att ni värnar varje skattekrona, men slösar med miljonerna på det här sättet år efter år och inte gör något åt det. Jag skulle gärna vilja höra din kommentar till detta.

Anförande nr 15

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Jag tycker att det visst är intressant att diskutera hur Socialdemokraterna ställer sig i KSL till mer pengar till gymnasieskolan i hela Stockholms län. Är det så att Socialdemokraterna inte ens i opposition förmår att lägga mer pengar på gymnasieskolan förstår man hur det kommer att bli ifall de blir i majoritet, det vill säga att det kommer att bli likadant då ni hade majoritet förra gången, att ni ett år till och med sänkte gymnasieschablonen i den här staden.

Jag förstår att ni gjorde det för att tillfredsställa era kompisar i de av länets kommuner som ofta satsar betydligt mindre på gymnasieskolan än vad vi gör här i Stockholm. Jag tycker att det är viktigt att syna alla kort. Man kan inte göra på ett sätt i en del av Stockholm och på ett annat sätt i en annan del av Stockholm, utan alla korten måste komma upp på bordet.

Mindre eller större klasser? Jag försökte svara seriöst på den frågan. Jag tror inte att alla klasser i Stockholms stad ska vara lika stora. Självklart ser utmaningarna på Kungsholmens gymnasium helt annorlunda ut än på Ross Tensta gymnasium, till exempel när det gäller elevernas förkunskaper. Det är viktigt. Jag tycker att klasserna kan vara större på Kungsholmens gymnasium än på Ross Tensta. Jag tror egentligen att Socialdemokraterna delar den uppfattningen.

När det gäller resultaten i gymnasieskolan finns det rätt svaga belägg för att det skulle vara ett jättestort problem. Det är klart att resultaten på några av våra mest populära gymnasieskolor är makalöst bra. Eleverna går ut med enormt mycket kunskaper och väldigt höga betyg. Därmed inte sagt att klasserna kan vara hur stora som helst. Hur stora klasserna ska vara kan naturligtvis skilja sig även inom våra mest eftersökta gymnasieskolor. Det får man nog se från skola till skola och från klass till klass.

Jag tycker ändå att det är viktigt att säga att våra gymnasieskolor är på rätt väg när det gäller ekonomin.

Sedan var det fråga om ”paddorna”. Jag tror knappast att det finns någon av oss som tror att kostnaderna för it kommer att sjunka framgent i samhället, vare sig i skolor, här i Stadshuset, i företagen eller i andra kommuner. Snarare är det så att en större del av de pengar som vi satsar i skolan kommer att gå till it. Jag tycker inte att det är fel. När jag tillträdde som skolborgarråd var det ingen ordning alls. Skolorna kunde göra precis som de ville, vilket innebar att vissa skolor hade väldigt stor datortäthet medan andra skolor knappt hade någonting alls. I dag har vi trådlösa nätverk i alla

våra skolor. Nästan samtliga våra lärare har egna datorer, och vi har en mycket stor datortäthet även när det gäller elever. Det är jag väldigt glad över.

Anförande nr 16

Jan Valeskog (S): Jag hävdar fortfarande att det är skrattretande att höra historieskrivningen från KSL. Vi fick slåss för att få en höjning redan 2013. Där fick vi ingen hjälp av Folkpartiet eller de övriga borgerliga. Inför en höjning för 2014 föreslog de borgerliga 1,9 procent långt och länge, men vi föreslog 2,3 procent. Det är i alla fall en förbättring jämfört med 1,9 procent. Sedan lägger Folkpartiet plötsligt ett papper fram om någonting annat helt utan borgerligt stöd. Det är ett populistiskt utspel. Det var en ännu lägre nivå än alliansbröderna ville. Hade Lotta Edholm tagit del av debatten i förra kommunfullmäktige med Sten Nordin i denna fråga hade hon fått klarlagt hur olika ni har skött den här frågan. Det är en fråga om trovärdighet, vill jag hävda.

När det gäller it i skolan har vi faktiskt undersökt hur mycket dyrare det har blivit. Det handlar om ett par hundra miljoner dyrare för skolorna. Det var innan ”paddorna” började dyka upp. Det har fått effekter naturligtvis. Det har vi hört från gymnasieskolor som har berättat att de har fått skära ned på lärarresurserna för att klara det här med Volvo IT bland annat.

Dagens artikel i Svenska Dagbladet visar samma sak. Det är ofullständigt orimliga kostnader. Att inte ha ett mått av självkritik på den punkten är obegripligt. Det har varit genomgående att den borgerliga majoriteten inte har sett hur det hela fullständigt har sparat ur. Det handlar om en upphandling på 5 miljarder under dessa år. Man är fullständigt grundlurad, kan vi säga, och ingen tar ansvar. Det är som sagt en jätteskandal, och det har vi diskuterat tidigare. Men skolorna drabbas särskilt hårt, bland annat eleverna med färre lärare och stora klasser.

Jag tycker inte att borgarrådet svarade riktigt. Är 34 elever verkligen en nivå som är rimlig i de skolor som är fullproppade och som borde kunna klara av att ha färre? Men det är andra kostnader som dragit i väg som har bidragit till den dåliga ekonomin. Vi ser som sagt att gymnasieskolor generellt har stora problem, men skälen är olika.

Slutligen, även om det är ett sidospår, kan jag inte låta bli att förtälja en historia om it som jag hört, att det inte bara är skolorna som har drabbats. Även fullmäktige lär ha drabbats när det gäller ”paddorna”. Det var bestämt tidigare att alla i fullmäktige skulle få Ipad för att kunna spara tonvis av papper och miljömässigt bli förebild. Men det visade sig enligt min it-källa – jag är rädd att det sprids rykten – att det var för dyrt att ordna Ipad till var och en i Stockholms fullmäktige, så man avstod från att köpa via Volvo IT eller hyra in dem. Det skulle bli för dyrt. I stället fortsätter vi som förr med tonvis med papper hem.

Anförande nr 17.

Borgarrådet Rudin (S): Jag vill kort upplysa församlingen och alla åhörare om hur det står till i KSL egentligen. Jag är vice ordförande där. Vi hade en lång diskussion med alla kranskommuner om hur vi skulle ersätta varandra inom den gemensamma gymnasierregionen. Under hela den förberedelseperioden var det en bred majoritet av borgerliga politiker som förordade 1,9 procent, som Jan Valeskog

redovisade. Vi och Miljöpartiet lade ett yrkande på 2,3 procent, vilket var det andra alternativ som hade förordats av bland annan tjänstemännen i KSL. Förhandlingen pågick ända in i det sista, och till slut kunde styrelsen enas om den nya prislistan på 2,3 procent.

Vi tyckte att det var en god framgång att vi hade kommit dithän eftersom det hade varit ett så enormt motstånd från Alliansens partier. Då, vid sittande sammanträde, lade Folkpartiet enskilt fram ett yrkande som var långt utanför alla gränser och marginaler och som över huvud taget inte hade varit uppe vid förhandlingen tidigare. Vi blev allihop lite fulla i skratt och sade att det var att döva sitt dåliga samvete som Folkpartiet gjorde det. Hade ni gjort upp med allianskollegerna hade ni kunnat höja priset. Men precis som Lotta vet var detta inte alls agendan, utan det handlade om att schablonen skulle sänkas eller ligga på 2,3-nivån.

Därför är det inte riktigt sjyst att i en sådan här interpellationsdebatt lyfta det som ett argument i fråga om hur vi ska få våra gymnasieskolor att fungera inom den här gymnasieregionen. Jag tycker att skolborgarrådet snarare borde fundera över frågan långsiktigt. Jag har sagt i KSL-sammanhang att hittar vi inte en bättre konstruktion för ersättning inom systemet riskerar systemet att falla. Det vore faktiskt inte till gagn för våra kranskommuner och de elever som i dag går i Stockholms skolor. Det skulle vara väldigt tråkigt. Jag skriver gärna under på att ersättningen borde vara högre.

När man i en förhandling försöker lösa en situation som uppstår mellan olika krafter som har hamnat på olika nivåer måste man sträva efter att hitta en överenskommelse som är hållbar. Det är inte hållbart att göra som Folkpartiet gjorde och kasta in en önskelapp på slutet och säga: Så här skulle det kunna bli i stället. Det är inte seriöst.

Jag antar att vi är överens om att gymnasieregionen är värt att arbeta vidare för. Jag är övertygad om att vi kommer att behöva förhandla mer om priser och ersättningar i det systemet.

Anförande nr 18

A n n M a r i E n g e l (V): Jag måste säga att Lottas svar var bland de svagare jag har hört. Jag frågade om hon verkligen tycker att det är rimligt att staden ska betala dubbla priset för de ungefär 7 000 Ipad som vi har i skolorna. Staden betalar 4 400 kronor styck, medan man i en affär kan köpa en för 2 500 kronor. Är det inte ett dåligt avtal som drabbar skolornas budget? Då svarar Lotta: Det förstår väl alla att kostnaderna för it kommer att öka.

Det vore väl bra om it-stödet blev bättre när kostnaderna ökar, men dels har stödet blivit sämre, dels har det blivit dyrare. Det kan man väl inte tycka är en bra utveckling. Man kan förklara på olika sätt att det har blivit så här, men jag skulle vilja höra någon från majoriteten säga: Ja, det här är en dålig affär. Vi ska se över detta och försöka ha en ny förhandling därför att det här inte är rimligt. I stället säger Lotta: Det är klart att kostnaderna kommer att öka.

Det tror jag inte att skolorna är särskilt glada över att få höra.

Anförande nr 19

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Kostnaderna för ”paddorna” har tagits centralt i staden. De belastar inte skolorna. Skolorna har själva fått anmäla sitt intresse. Det finns en rapport som visar hur de har använts. Jag kan säga att det är väldigt positivt. Skolorna gillar dem verkligen. Man kan använda dem på ett helt annat sätt än de vanliga verktygen, som pc, som naturligtvis också finns på våra skolor. Jag ser fram emot att vi ska kunna investera i ännu fler så småningom.

När det gäller kostnaderna är det lite orättvist att jämföra kostnaden som var när vi gjorde investeringen med den kostnad ett inköp av Ipad medför i dag. Då när investeringen gjordes kostade de mer också ute i affären. Dessutom är det en del av ett system. Alla fattar väl att om man handlar någonting där ingenting annat ingår, ingen service, inget stölskydd, ingen kontroll över vilka program om används blir det billigare. Det gäller likadant i vilket företag som helst. Jag skulle tro att det gäller även för Vänsterpartiet att ni på central nivå har någon form av system som gör att varje dator blir lite dyrare. Man måste till exempel ha support.

Jag tycker att den investering som vi gjorde i Ipad i våra skolor har varit väldigt framgångsrik. Den första studie som har gjorts visar att skolorna är extremt nöjda med den investeringen, inte minst när det gäller läsning för mindre barn, där man tror att det har hjälpt till. Jag ser fram emot ytterligare material på det här området, men jag tror att det var en väldigt viktig och bra satsning. Och skolorna har inte betalat för detta.

När det gäller KSL är det viktigt att påpeka att Socialdemokraterna här säger en sak och någonting annat i KSL:s styrelse. Det fanns inga som helst krav på att vi behövde göra upp med någon över huvud taget. Ni hade, om ni hade velat, göra upp med Folkpartiet, men ni valde att inte göra det. Det beror naturligtvis på att ni inte ville stjälpa ekonomin i socialdemokratiskt styrda kommuner, som ju i regel satsar betydligt mindre på gymnasieskolan än vad Stockholms stad gör. Det kan vara viktigt att tala om det i det här sammanhanget. Man kan inte säga en sak i ett sammanhang och en annan sak i annat sammanhang. Det fanns inga som helst krav på Socialdemokraterna att man skulle gå med i några som helst överenskommelser som man inte själv ville.

Anförande nr 20

A n n M a r i E n g e l (V): Vi ska inte drunkna i Ipaddiskussionen. Jag tycker att det är jättebra att skolorna har Ipad, absolut bra ur pedagogisk synvinkel. Vad jag har ifrågasatt är att det blev dyrare när man köper 7 000 stycken än när man köper enstaka i en affär. Du säger att det är självklart, och det tycker jag är konstigt. Alla som har sysslat med någon sorts inköp inser väl att det snarare blir billigare om man köper 7 000. Oavsett om det är skolorna direkt eller staden centralt eller om det är skolorna indirekt som betalar så är det någon som skrattar hela vägen, och det är Volvo IT.

Anförande nr 21

Borgarrådet R u d i n (S): Jag försökte redovisa hur det går till att fastställa den gemensamma gymnasieprislistan. Det är en förhandling mellan olika intressen. Man försöker då ta ansvar för den listan i KSL och där föra diskussionen. Det är väl högst rimligt.

Vi drev mot Alliansen att vi skulle höja priset, som drev någonting helt annat. Att Folkpartiet sedan kastade in ett önskebrev på slutet i den situationen tycker jag inte är seriöst. Om det är så att Lotta anser att vi ska fastställa gymnasieprislistan på det sättet i framtiden, att partierna majoriserar igenom vad man tycker, till exempel att vi socialdemokrater och Folkpartiet i Stockholms stad skulle försöka få igenom ett eget pris gentemot andra i kommuner som inte är intresserade av att betala vore det ett instabilt system.

Jag tycker inte att det är särskilt seriöst att säga att vi driver en sak här och en annan sak där. Gymnasieprislistan är viktig därför att vi står fast vid att vi ska ha en gemensam gymnasierregion i Stockholm. Vi driver att det är viktigt för gymnasieelevernas möjligheter att studera i vilken kommun man vill. Vi driver att man ska få full kompensation, och vi tycker inte att man har fått det ens i det nya systemet. Vi driver högre ersättning och kompensation, och vi vill att det naturligtvis argumenteras igenom utifrån Stockholms synpunkter men att vi sedan är överens om den prislistan och tar i hand på det, tillämpar den och arbetar efter den.

Att skolborgarrådet i Stockholms stad sedan säger att hon inte är nöjd, att man i hennes parti inte är nöjd, är inte värt någonting. Att hon med den inställningen springer runt här och säger att hon är missnöjd, vad har det för betydelse? Det är ungefär lika betydelsefullt som när en enskild person på en enskild arbetsplats säger att hon inte är nöjd med det kollektivavtal som har träffats.

När man förhandlar måste man ge och ta. Jag konstaterar att de borgerliga partierna ville sänka avgiften. Vi lyckades få upp den till 2,3 och om ersättningsåret, som Jan har pekat på, blev en förhandling där vi förlorade. Det blev 2014 i stället för 2013. Hade du varit med, Lotta, och dragit ditt lass hade vi kanske kunnat hjälpas åt och få igenom en ännu bättre överenskommelse. I stället säger du: Jag är missnöjd, och jag vill ha fler som går med i mitt missnöjesallokerande.

Det är inte seriöst. Om gymnasierregionen ska fungera i framtiden och om vi ska värna om det systemet måste vi vara seriösa också i förhandlingsögonblicket. Jag hoppas att ni från Folkpartiet vill vara med nästa gång. Det här är inte någonting som borgar för en stabil gymnasierregion i Stockholm.

*§ 8 Frågestund**Fråga nr 1. Skolans förutsättningar i budgeten*

Anförande nr 22

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Jag har en fråga till Sten Nordin. Har du försökt påverka din regering när det gäller utfallet av resurser till Stockholms skolor? Som vi alla har läst har regeringen lagt fram en budget som mest är fokuserad på skattesänkningar på 15 miljarder kronor. Det är 15 miljarder som har tagits från vår gemensamma välfärd. Skolan, som är en del av välfärden, får 450 miljoner kronor i statsbudgeten. Om vi tar en del på 10 procent är det cirka 45 miljoner kronor till Stockholms kommun. Om vi räknar det bara på utbildningsnämndens budget, som är på 14 miljarder, är det knappt 3 promille.

Jag har därför en fråga till dig, Sten Nordin: Har du försökt påverka din regering för att få mer resurser till Stockholms skolor?

Anförande nr 23

Borgarrådet N o r d i n (M): Herr ordförande! Jag tackar Karin Wanngård för frågan. Jag tycker att samspelet med regeringen när det gäller den ekonomiska politiken, budgeten och prioriteringen av skolan fungerar bra i år precis som tidigare år. Jag välkomnar verkligen att man fortsätter till exempel på den inslagna vägen med karriärlärartjänster, som jag tycker har varit ett otroligt viktigt tillskott i en av de viktigaste frågorna – att göra läraryrket ännu mer attraktivt. Också Karin Wanngård vet att i det som regeringen har lagt fram i finansplanen finns en långsiktig syn när det gäller utbildningen och resurser till den.

Karin Wanngård drämmer nu till med det som är Socialdemokraternas strategi mot skattesänkningarna. Det handlar om jobbskatteavdraget. Samtidigt som ni skäller på det – Karin Wanngård väljer nu att formulera det som något som har ryckts från vår gemensamma välfärd – lovar ni med andra handen att om ni skulle få majoritet ska ni inte ta bort jobbskatteavdragen. Någonstans får även ni bestämma er för vilken fot ni står på.

Den delen av politiken har inte alls ryckt undan resurser från vår gemensamma välfärd, utan tvärtom. Det kan inte minst jag, och vi alla 101 här inne, se. I Stockholms ekonomi kan vi se vad denna tillväxtpolitik har betytt. Vi har klarat oss otroligt bra och starkt ända sedan 2008 när finanskrisen kom. Vi har kunnat satsa inte minst på skolan, där Stockholm ligger i framkant.

Politiken hänger som alltid ihop. Det är dessbättre inte något nollsummespel, utan det handlar både om att satsa pengar där regeringen stöder kommunerna och att se till att vi har en tillväxtpolitik. Det är det som ger kommunerna störst möjligheter att bedriva välfärdspolitik.

Anförande nr 24

Borgarrådet W a n n g å r d (S): För en framtida tillväxt i Stockholm och för jobb i Stockholmsregionen krävs det en skola som vi klarar av. Det krävs en skola där våra elever kan gå ut med godkända betyg och en skola som skapar förutsättningar för ett jämlikt samhälle.

Jag tar gärna en skattedebatt med dig, Sten Nordin. Ni har sänkt skatten med 130 miljarder på riksnivå för Sverige. Det pekar direkt på att vi har en försämrad välfärd. Vi ser sjunkande skolresultat. Vi ser allt större skolklasser i Stockholms skolor. Numera kan vi också se att du själv går ut och säger att du vill ha minskade skolklasser. Du vill förbättra resultaten i en stor affischkampanj som vi kan se i Stockholms tunnelbana. Men samtidigt har du inte lyckats få igenom detta med din egen regering vid rodret i Rosenbad.

Därför undrar jag, Sten Nordin: Är du nöjd med resultatet?

Anförande nr 25

Borgarrådet N o r d i n (M): Herr ordförande! När det gäller skattedebatten ska vi återkomma till den med glädje. Där försöker Socialdemokraterna sitta på två stolar, och det brukar bara sluta på ett sätt: Man ramlar mitt emellan dessa stolar.

Det finns mycket som vi kan vara stolta över efter sju års arbete med Alliansen både i Stockholm och på det nationella planet. Men nu är det skolan som är aktuell, och det är ett område där vi kan vara oerhört stolta. Vi har bedrivit ett tufft reformarbete, för det fanns min själ mycket att göra när vi fick väljarnas förtroende att ta över 2006. Här har det just varit ett samspel mellan den nationella politiken och vad vi gör här som skolhuvudman i Stockholms stad. De nationella reglerna innebär nationella prov, ökade kunskapskrav, betyg, tydlighet och ordning och reda i skolan. Vi satsar resurserna, och det har vi gjort i sju budgetar. Och jag kan lova så mycket och lätta på förlåten att jag kan säga att vi kommer att göra det även i en åttonde budget. Vi kommer att satsa resurser på skolan.

Man kan inte generellt beskriva det som att Stockholms skolor har sjunkande resultat. Däremot är vi överens om att vi har skolor som vi måste sätta extra fokus på, och det gör vi också.

Anförande nr 26

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Sten Nordin! Du har styrt denna stad i sju år, och vi ser sjunkande skolresultat. Det kan du inte förneka. Diagrammen går nedåt. Vi ser lärare som förtjänar bättre, och vi hör lärare som hellre vill göra någonting annat. Vi ser allt större klasser.

Då går du ut med en stor, fin annonskampanj i Stockholms tunnelbana, i Metro och på Expressens hemsida där du säger att du vill ha mindre klasser. Du vill ha läxhjälp och sommarskola. Och du har haft möjlighet till detta i sju års tid, men i stället sätter du upp en affischkampanj.

Nej du, Sten Nordin – du behöver nog satsa mer på Stockholms skolor, och du behöver hjälp från din egen regering. Uppenbarligen har ni inte klarat detta på sju år, för det blir allt sämre. Stockholms skolor förtjänar bättre. Vad tänker du göra, Sten Nordin, för att uppnå dina uppsatta mål?

Anförande nr 27

Borgarrådet N o r d i n (M): Herr ordförande! Reformarbetet för skolan har inte plötsligt tagit slut, och behovet av ett sådant har inte upphört. Arbetet kommer att fortsätta precis som det har bedrivits. I varje budget kommer vi att flytta fram

positionerna ytterligare. I varje budget kommer vi att adressera de frågor som elever, föräldrar och lärare tycker är viktiga. Jag är stolt över att vi till exempel har slutit ett tvåårigt lärarlöneavtal som anses vara ett föredöme för Kommunsverige. Det är ett föredöme kanske inte minst för många kommuner där Karin Wanngårds partikamrater styr och där man ofta är snålare mot skolan och mot lärarna.

Jag känner verkligen att Stockholms stad är flaggskeppet när det gäller skolfrågorna. Sedan har vi också problem. Vi har identifierat 17 fokusskolor som utbildningsnämnden jobbar särskilt med. Vi har skolor som har problem. De måste lyftas, och även detta arbete kommer vi att fortsätta med.

Fråga nr 2. Införandet av en bilfri dag i Stockholm

Anförande nr 28

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Herr ordförande! Jag tänkte bara koppla lite grann till vad som händer i vår omvärld. I går, söndag, var det den internationella bilfria dagen. Det var avslutningen på den europeiska trafikantveckan, Mobility Week. Nästan 2 000 europeiska städer deltog i detta för att marknadsföra ett hållbart resande och lyfta fram alternativa transportmedel som gång-, cykel- och kollektivtrafik.

Detta är någonting som vi har motionerat om och lyft fram länge. Vi tycker att det är någonting som staden bör göra. Jag har förstått att borgarrådet Hamilton ibland kan tycka att vi bör lyfta fram de alternativa transportmedlen och visa stockholmarna hur vi kan ha en stad som är annorlunda. Trots detta händer ingenting, och de här dagarna passerar varje år.

Jag undrar, Ulla Hamilton: Varför vill inte du ge stockholmarna denna ögonöppnare för att visa hur man kan ha ett annat transportsystem?

Anförande nr 29

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Tack så mycket för frågan, Daniel! Det beror på att vi jobbar varje dag och inte bara en gång om året med de här frågorna. Som du mycket väl känner till jobbar vi med framkomlighetsstrategin, som är en ambitiös planering för att se till att stimulera fler stockholmare att åka kollektivt, gå eller cykla. I princip har vi något ärende som har koppling till just denna del uppe på vartenda trafiknämndssammanträde.

Detta är mitt enkla svar: Vi jobbar varje dag med detta, och inte bara en gång om året.

Anförande nr 30

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Tack för svaret, Ulla! Varje dag, säger du. Vi vet att för några veckor sedan hade vi ett presidentbesök här i staden, och då stängde man av gatorna. Vi vet att trafiken minskade med 40 procent. Stockholmarna tyckte att detta var fantastiska dagar. Det var en ögonöppnare och någonting som visade hur staden kan vara och på vilka alternativa sätt man kan ta sig fram – på cykel, gående och med kollektivtrafik.

Jag kan inte förstå att det skulle vara ett motsatsförhållande i att visa stockholmare hur Stockholm kan vara och hur man kan arbeta med detta på ett effektivt sätt och

lyfta fram de möjligheter som finns. I stället talar Ulla Hamilton om att detta görs varje dag. Samtidigt vet vi att de åtgärder som vidtas är bra, men trafiken kommer ändå att öka med 50 procent fram till 2030. Då arbetar man inte för någonting framåt. Vi måste lyfta fram den här dagen, och vi behöver den. Varför kan inte Ulla säga det?

Anförande nr 31

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Herr ordförande! Jag måste säga att jag tycker att det är ganska anmärkningsvärt att man lyfter fram ett exempel som innebär att Stockholm nästan var som en belägrad stad. Det fanns betongklumpar överallt i hela staden, och cyklisterna fick sicksacka sig fram för att över huvud taget kunna ta sig fram. På vissa ställen kunde man inte alls gå, cykla eller ta sig fram på något annat sätt. Skulle detta vara något idealiskt drömscenario för hur Stockholm ska vara i framtiden? Det tror jag inte att någon tycker är en bra idé, inte ens Daniel Helldén.

Det som hände under de dagar då vi hade presidentbesök för första gången någonsin i Sverige var att matleveranser inte kunde komma fram. Företag, butiker och liknande klagade över att de inte fick tillgång till de varor som de vanligtvis har tillgång till. Jag tycker inte att detta är ett bra exempel på hur det skulle kunna vara. Verkligheten ser annorlunda ut, men du vill inte se den verkligheten.

Anförande nr 32

Borgarrådet H e l l d é n (MP): I går var det söndag, och då går det inte så många mattransporter. Meningen är inte att vi ska belägra staden, som Ulla Hamilton talar om. Vi ska göra en stad där vi kan visa hur det kan fungera när det inte är bilar överallt. Vi kan öppna upp ögonen på stockholmarna så att de ser att de kan leva i den stad som skulle kunna vara en möjlighet.

Framför allt – och det som är det absolut viktigaste – skulle de kunna se de möjligheter som finns med alternativa transportsätt. Detta är en öppning; det handlar om *en* dag. Vi har massor med andra typer av evenemang där vi stänger av för bilar. Då är inte staden belägrad. Det fungerar bra då, och vi skulle kunna ha den här dagen för att symbolisera och visa någonting. Jag tycker att det är extra viktigt i dag när vi har FN:s klimatpanel i Stockholm.

IPCC sätter i gång sitt arbete. I kväll kommer en del av oss att äta middag med dem här i Blå hallen. På fredag ska de lägga fram sin rapport. Vi skulle åtminstone kunna visa någonting. Vad gör vi i stället? Jo, vi visar ryggen åt den bilfria dagen, som var i går. Det tycker inte jag är att visa framfötterna.

Anförande nr 33

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Vi kan då hoppas att de antingen cyklar eller går från Münchenbryggeriet så att de inte åker bil hit till Stadshuset. Det kan du ju kontrollera i kväll vid middagen och ta reda på om de lever som de lär, i så fall.

Jag tycker att det är intressant att du helt bortser från att det finns behov av transporter även på söndagar. Det finns mängder med butiker som är öppna i Stockholm på söndagar. Stockholmarna är vana vid att ha tillgång till den typ av service som finns i handeln. Man är van vid att man ska kunna ta sig runt. Även om man är beroende av färdtjänst är man van vid att man ska kunna ta sig till sina släktingar och besöka dem

och liknande även på en söndag. Det är det som du hela tiden tänker bort. Du tänker bara på att det ska kunna bli den idealtillvaro som du så gärna skulle vilja ha, där det inte finns någon trafik över huvud taget i Stockholm. Jag tror inte på det, för jag vet att det är jättemånga människor som är beroende av att kunna transportera sig.

Fråga nr 3. Miljön vid Björns trädgård

Anförande nr 34

M a r i a H a n n ä s (V): Herr ordförande! Jag har tagit upp denna fråga förut här i fullmäktige. Jag har mejlat, och jag har ringt till felanmälan. Jag har även tagit kontakt med stadsdelsförvaltningen tidigare.

Det handlar om en liten fråga jämfört med de frågor som har varit uppe här hittills: trasiga bänkar, bänkar som har brunnit och extremt mycket klotter en halv trappa upp från Björns trädgård upp mot moskén. På den här platsen vistas många missbrukare. De är också värda sjysta bänkar, tycker jag. De som bor där uppe är många gånger äldre. De behöver ett vilplan att vila på när de ska gå uppför trappan. Därför är detta viktigt i miljön. Längre upp är bänkarna i och för sig hela, men fullkomligt nedsmutsade av fågelbajs från träden ovanför. Också detta har jag tagit upp flera gånger, och ingenting händer.

Därför undrar jag: Hur ska det fungera när man klotteranmäler och när man anmäler trasiga saker till trafikkontoret? Varför händer ingenting?

Anförande nr 35

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Tack för frågan, Maria! Det undrar jag också, för det är stadsdelsnämnden som är ansvarig för de saker som du räknar upp. Om man anmäler klotter till trafikkontoret borde det omedelbart rapporteras till stadsdelsnämnden så att de vidtar åtgärder och tar bort det. Men det fungerar uppenbarligen inte, så det får vi kolla.

Anförande nr 36

M a r i a H a n n ä s (V): Klottret uppe på murarna tar man bort ganska snabbt när jag ringer. Men på bänkarna finns det inte längre några ryggstöd. De är trasiga, och man kan göra illa sig på dem. Jag tänkte ta en bild när jag gick där nu på eftermiddagen och tittade för att kunna visa hur det ser ut, men jag vet inte hur det fungerar om man vill visa en bild här.

Det här är inte värdigt. Anna König Jerlmyr är i och för sig här, men just detta är inte hennes fråga. Det här drar också till sig många ungdomar. I och med att det finns mycket missbruk på platsen drar det till sig ungdomar från närliggande skolor. Jag ser också att narkotikahandeln ökar. Då blir det så här. Om alla människor skulle trivas och må bra på den här platsen och om det blev mer frekvent med folk som vistas där tror jag att det skulle bli mindre av den varan också. Nu drar sig människor för att vistas i dessa miljöer eftersom det ser ut som det gör. Då blir det de som trängs undan från Medborgarplatsen klockan 8 på morgonen som försvinner upp i dessa områden senare på dagen.

Anförande nr 37

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Jag noterar att vi är helt överens i frågan om att klotter i den offentliga miljön leder till att man lockar till sig felaktiga saker och riskerar att få osäkra miljöer. Jag välkomnar att även Vänsterpartiet nu har kommit till denna insikt. Det är precis därför vi har nolltoleransen gentemot klotter.

I detta fall tycker jag att det är viktigt – och jag ska tala med trafikkontoret för att se till att det blir så – att stadsdelsnämnden, som är den som har ansvar för verksamheten, ser till att det blir snyggt och därmed också mycket tryggare i den miljö som finns kring Björns Trädgård. Det är inte okej att det är otrygga miljöer; vi är helt överens i den delen. Men det är inte trafikkontoret som är ansvarigt för att se till att möblemanget och sådant ska vara snyggt och tryggt, utan det är stadsdelsnämnden.

Anförande nr 38

M a r i a H a n n ä s (V): Den normala vägen för stockholmarna är att man ska ringa ett visst telefonnummer. Trafikkontoret ska sedan överlämna informationen. Jag har också mejlat Kenneth Kempendahl i frågan tidigare. Men det handlar inte främst om klottret, för det har kommit dit senare. Det handlar om de trasiga bänkarna.

Det finns inte heller någon avrinning av vattnet, så när det regnar mycket är det stora pölar även nere vid tunnelbanan. Där finns det inte heller någon avrinning. Det är mer av trafikkontorets fråga när det gäller hur det fungerar på marken.

Anförande nr 39

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Återigen: Jag ska tala med trafikkontoret om detta, men det är i grunden en fråga som är stadsdelsnämndens. Men jag ska påminna om att de ska vara lite mer ihärdiga i att se till att det händer saker och ting.

Fråga nr 4. Bostäder i Hagastaden

Anförande nr 40

Borgarrådet R u d i n (S): Herr ordförande! Frågan handlar inte om vilka bostäder som helst, utan det gäller Hagastaden och studentbostäder. Hagastaden är kanske ett av Stockholms viktigaste och största utvecklingsprojekt just nu. Vi diskuterar nu i alla olika nämnder hur det ska kunna effektueras.

Marken säljs ut till bostadsrätter. Hittills har staden inte markanvisat till någonting annat än bostadsrätter. Kontoren gör fortsatt bedömningen att det kommer att bli på det sättet. Men för ganska exakt ett år sedan sade Sten Nordin i lokaltidningen Vi i Vasastan att det ska byggas studentbostäder i Hagastaden. Sten Nordin sade: Men jag säger likväl att vi måste bygga studentbostäder även där. Det är min bestämda uppfattning.

Men hittills har inga markanvisningar gjorts till något annat än bostadsrätter. Min fråga är: Vad är det som händer i Hagastaden? Vilka studentbostadsbolag har hittills ansökt om markanvisningar? Och har stadens egna bolag fått möjlighet att bygga studentbostäder i Hagastaden?

Anförande nr 41

Borgarrådet N o r d i n (M): Herr ordförande! Jag tackar Tomas Rudin för frågan. När det gäller Hagastaden gjorde staden det första sjoket markanvisningar i den första etappen redan 2007, tror jag att det var. Det är alltså ett antal år sedan. Det finns ytterligare två etapper kvar där man ska göra markanvisningar. Jag gissar att det kommer att så bli i inledningen.

Det är alldeles riktigt att man från kontorens sida har pläderat för bostadsrätter av den anledningen att vi i Hagastaden har en rätt extremt dyr investering från staden. Det handlar om överdäckningen. Men min uppfattning kvarstår: När vi kommer till dessa markanvisningar finns det även i Hagastaden behov av att titta på att vi har fler hyresrätter och studentbostäder. Jag har ingen annan uppfattning i dag, utan vi kommer att arbeta utifrån detta.

Anförande nr 42

Borgarrådet R u d i n (S): Detta visar att sådana här frågestunder kan ha en viss betydelse. Det här gör att jag blir ännu gladare i den inställning som du redovisade redan för ett år sedan. Jag vill också sätta i utfästelse att vi från Socialdemokraternas sida gärna medverkar till en sådan utveckling. Vi kan titta på hur vi kan åstadkomma studentbostäder som också blir möjliga för studenter att flytta in i.

Jag har ett medskick som jag gärna tipsar om: Jag tycker att staden ska se över sin tillämpning av tomträttsavgälden så att det finns en möjlighet att ytterligare ge rabatter. I dag ger vi 50 procents tomträttsrabatt. Jag tycker att man kan gå ännu längre ned och åstadkomma detta. I Hagastaden vore det alldeles utmärkt med tanke på dess utveckling till en vetenskapsprofilerad stadsdel.

Jag tackar för svaret, och jag är mycket glad att Sten står fast vid sin uppfattning.

Fråga nr 5. Vad tänker staden göra med tomma servicehuslägenheter?

Anförande nr 43

E i v o r K a r l s s o n (MP): Ordförande, ledamöter! Runt om i staden står servicehuslägenheter tomma. Eftersom majoriteten här i Stadshuset har fattat beslut om inriktningen ligger också ansvaret där. Men majoriteten har lagt ribban högt när det gäller att tillmötesgå de äldres behov och önskemål. Kraven borde sänkas när det gäller vilka som får bo i servicehusen.

Min fråga är: Avser borgarrådet i ett läge då åtskilliga platser står tomma att göra något konkret för att staden ska informera medborgarna om möjligheten att ansöka om plats på servicehus?

Anförande nr 44

Borgarrådet L a r s s o n (M): Herr ordförande! Detta var förvisso en helt annan fråga än den som jag hörde om nyss, men det går bra att svara på den också. Egentligen har inte ribban höjts någonting sedan den tid då Eivor Karlssons parti var med och styrde. Vi har samma ribba, i stort sett, med den skillnaden att vi också har lyft in trygghetsaspekten. Om man inte känner sig trygg i sitt hem ska detta vägas med under biståndsbedömningen. Däremot har utvecklingen varit sådan att man i dagsläget har lyckats lösa mycket av trygghetsfrågor i allt större utsträckning i

hemmen – det ska sägas. Lägg därtill det faktum att vi har allt färre äldre äldre i sammanhanget som också efterfrågar omsorg under några år framåt. Sedan kommer denna kurva att förändras.

Jag ska försöka svara på den första frågan – den som du inledde med: Detta gör att vi har ett läge där vi har tillfälle att använda tiden till att också renovera de befintliga fastigheter som kanske borde ha renoverats för en hel del år sedan. Det har inte gjorts, men vi har nu påbörjat ett systematiskt arbete där vi ser till att också uppfylla de krav som ställs från andra myndigheter på arbetsmiljö och annat. Vi ser till att göra det nu under en tid när efterfrågan egentligen inom all omsorg är lägre under några år på grund av den demografiska utvecklingen.

Anförande nr 45

E i v o r K a r l s s o n (MP): Det var lättare att få servicehusplats tidigare. Nu hänvisar man antingen till utökad hemtjänst eller trygghetsboende, som egentligen inte är mycket tryggare än namnet. En av förklaringarna är att man säger att andelen äldre minskar, och den andra orsaken är att det är svårt att få en plats på servicehus. Ansökningarna avslås.

Jag läste att på Trekantens servicehus och Fruängsgården står ett 30-tal lägenheter tomma. I somras var det ett 50-tal. Också i Enskede-Årsta-Vantör står lägenheter tomma. Ändå har vi sett fall i medierna där man har nekats boende. Det förefaller närmast som att det är som att krypa genom ett nålsöga för att få en plats. Vi har sett riktigt skröpliga fall.

Varför inte informera om att det finns tomma lägenheter och ange vilka krav som ställs? Stadens information förefaller vara begränsad eller nästan obefintlig.

Anförande nr 46

Borgarrådet L a r s s o n (M): Det finns två saker i detta, Eivor Karlsson, som jag tycker att du måste väga in när du gör din bedömning. Det är delvis det faktum att många av de boenden som du talar om står inför ganska stora renoveringar på grund av Arbetsmiljöverkets krav. Vi kan inte fylla på ett hus som sedan måste tömmas därför att vi ska bygga om det för att uppfylla de krav på badrummens storlek och så vidare som du själv har fått redovisat för dig i äldrenämnden. Det går inte att fylla på ett sådant hus för att sedan tömma det. Det vore förfärligt för dem som flyttar in. Det är det ena.

Det andra är att vi nu har ett antal år framför oss med färre sökande. Vi har inte fler avslag i dag än vi hade under den period då din majoritet styrde. Vi har ungefär lika många avslag procentuellt sett. Men det är viktigt att se att vi kan lösa detta med mycket mer trygghet i dag på olika sätt än vad man kunde tidigare tack vare utvecklingen.

Anförande nr 47

E i v o r K a r l s s o n (MP): Men man hör ju oftast att det sägs: Det är ingen idé att du söker, för husen ska omvandlas eller göra i ordning. Människor vet inte vad de ska söka om de kan söka.

Ni måste ha lite framförhållning. Om lägenheterna är i så dåligt skick måste de snabbast möjligt göras i ordning. Vi får ju fler äldre i framtiden, och målet måste vara att göra i ordning lägenheterna.

Anförande nr 48

Borgarrådet **L a r s s o n** (M): Eivor Karlsson! Det är precis det jag säger: Det är viktigt att nu ta den tid vi har framför oss till att också renovera de fastigheter som behöver renoveras så att vi står redo inför det faktum allt fler och fler äldre kommer att ha ett stort vårdbehov inom låt oss säga en tioårsperiod. Vi ska stå redo, och under tiden använder vi en del fastigheter i väntan på renovering till exempelvis studentbostäder. Micasa fastigheter har fått fram 350 studentlägenheter, tror jag att det är, till dags dato, och man ser gärna fler. Detta sker just i fastigheter som står och väntar på en ombyggnation, och nu har man kunnat använda dem till studenter. Det är det snabbaste sättet att få fram studentlägenheter att utnyttja husen på det viset.

Vi måste självfallet följa utvecklingen, se på överklaganden och se att vi ligger rätt. Människor ska känna trygghet i hela Stockholm; det är självklart. Om man känner sig trygg med den omsorg man får tror jag att alternativen är fler i dag än vad de var tidigare.

Fråga nr 6. Peak Car

Anförande nr 49

S e b a s t i a n W i k l u n d (V): Jag ska tala om Peak Car och Förbifarten. Förbifarten är, som vi alla vet, ett jättedyrt projekt på 45 miljarder som påverkar klimatet, tränger undan kollektivtrafik och exporterar buller från innerstaden till ytterstaden.

Ytterligare en faktor som vi inte har talat om så mycket är hur personbilstrafiken minskar. Antalet mil per invånare i hela Sverige och i världen har minskat sedan 2007. Detta ska sättas i relation till hur det har sett ut under de senaste 60–70 åren. I Stockholm ser det ut så här: I ytterstaden finns en utplaning sedan 2007, och i innerstaden har det minskat sedan 2004. Totalt ser det ut som att det har minskat sedan 2008. Det är alltså inte bara ekonomiska faktorer som kan förklara detta. Jag befarar att Förbifarten i sig själv tenderar att bryta denna positiva trend.

Min fråga är: Kan Peak Car få borgarrådet att tänka om kring Förbifarten?

Anförande nr 50

Borgarrådet **H a m i l t o n** (M): Tack för frågan! Jag tycker att det är fascinerande att när man pratar trafik och trafikrörelser talar Vänsterpartiet och Miljöpartiet bara om persontrafik, i princip. Det finns ganska mycket varutransporter och andra typer av leveranstransporter, typ taxi, färdtjänst och andra, som också rör sig på dessa gator. Det kommer vi att behöva ännu mer av i framtiden, skulle jag tro, i takt med att staden växer. Det behövs mer varutransporter och mer av andra typer av transporter. Därmed behöver man också ha gator som man kan åka på.

Den rapport som vi fick till trafiknämnden i våras visar att det till exempel är ganska kraftiga ökningarna när det gäller köer från innerstaden på utfarterna. Om man skulle kunna se till att de fordon som i dag rör sig i innerstaden i stället skulle kunna

använda sig av Förbifarten framöver skulle man kunna få bort den 125-procentiga ökningen av köerna och de långa kötiderna i innerstaden.

Vi är inte överens i denna fråga. Jag tror att vi kommer att behöva transporter även framöver. Om du skulle ha rätt i att nya infrastrukturinvesteringar leder till ökade transporter stämmer inte din argumentation. Nu står du ju och säger att det har minskat, och vi har byggt Södra länken. I så fall, om du skulle ha rätt, skulle inte trafiken ha minskat. Och det har den gjort.

Anförande nr 51

S e b a s t i a n W i k l u n d (V): Rapporterna säger någonting om hur det ser ut per person genom att det minskar per invånare. Man ser också hur kollektivtrafiken ökar, så antalet resande i staden ökar också. Egentligen är Förbifarten bara någonting som kan bryta trenden. Självfallet kommer Förbifarten i sig själv att leda till mer trafik.

Om Förbifarten kan vara det som kan bryta en sådan här utveckling – varför ska vi då motarbeta den positiva trenden? Förutom att staden blir tätare bygger trenden på att statusen med bil inte ser likadan ut nu som tidigare. Dessutom vill man ha mobil uppkoppling och så vidare när man reser. Det är ett annat sätt att resonera kring resandet.

Anförande nr 52

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Det är väl jättebra om det finns mobil uppkoppling i de bussar som kommer att gå på Förbifarten. Det är alldeles utmärkt. Det är jättebra om det finns mobil uppkoppling också i de olika typer av andra transporter som kommer att gå på Förbifarten. Vi har helt olika uppfattningar när det gäller stockholmarnas behov av Förbifarten. Vi är tydliga med att vi konstaterar att Förbifarten är ett alldeles utmärkt tillskott till Stockholmsregionen, för den innebär att en hel del av den trafik som kan gå på Förbifarten inte behöver gå in i staden. Det är bra för hela regionen. Det innebär smidigare transporter, och det innebär att Stockholms innerstad inte behöver belastas av den trafik som inte ska in till innerstaden över huvud taget.

Jag håller inte med dig om dina farhågor. Södra länken visar som sagt att de inte stämmer.

Anförande nr 53

S e b a s t i a n W i k l u n d (V): Jag tycker inte att man ska planera efter hur det är där behovet är som allra störst. Förutom detta att antalet mil per invånare minskar och så vidare ökar kollektivtrafiken. Vi vet om att Förbifarten är en satsning av gigantiska mått som innebär att man inte prioriterar kollektivtrafiksatsningar.

Du säger att det går bussar och så vidare på Förbifarten, men sanningen är att det är krångligt. Det är bara 7 procent av resenärerna som kan välja kollektivtrafik. Från Skärholmen upp mot Järva finns bara en busshållplats. Man kan inte ha busshållplatser inne i Förbifarten. Det är en dålig lösning för kollektivtrafik. Om man ska lägga pengarna där behovet finns borde man lägga dem på kollektivtrafik och inte på Förbifarten, som bara bryter en positiv trend.

Anförande nr 54

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Kista är ett av de häftigaste tillväxtområdena i Stockholmsregionen just nu. I Kista växte jobben mellan 2010 och 2011 med 9 procent – bara under denna tidsperiod. Antalet jobb har ökat med 30 procent sedan år 2000 fram till 2011. Det är en enorm tillväxt där.

Om man kan se till att de människor som bor i Skärholmen eller söder om staden kan åka med en buss som inte stannar mitt i tunneln utan stannar i Kista är det en fantastisk förbättring av kollektivtrafikförsörjningen för de 70 000 människor som i dag jobbar i Kista. Och vi ser att detta kommer att växa mer och mer! Detta är tvärtom en argumentation för att det är jätteviktigt att vi länkar ihop de delar av vår region där det bor många människor söder om staden och där jobbtillväxten sker så att det bara knakar om det norr om staden.

Fråga nr 7. Stadens IT-upphandling

Anförande nr 55

Borgarrådet M o g e r t (S): Herr ordförande! Även om Dagens Nyheter i dag hade den utan tvekan mest upprörande och omskakande löpsedeln har jag med mig Svenska Dagbladets löpsedel här. Den är kanske mindre omskakande, men den visar att vi i den här staden återigen har haft en ytterligt dålig hantering av skattepengar. Som någon skrev: Jag vet inte om Stockholmsmoderaterna är som sämst när de säljer saker eller när de köper saker.

Nu har vi alltså handlat 7 000 Ipad's för ungefär det dubbla priset mot vad det kostar att köpa dem i butik. Jag har respekt för att vi inte kan gå ned och köpa dem på Webhallen. Men rimligen är staden en av de enskilt största köparna av Ipad's i Europa, och när man köper den här typen av volymer brukar man få rabatt. I det här fallet får vi i stället betala 25 miljoner extra för att handla dem via Göteborg. Det motsvarar ungefär 50 lärartjänster.

Min fråga är egentligen: Hur kunde det bli så här igen?

Anförande nr 56

Borgarrådet N o r d i n (M): Herr ordförande! Jag tackar Roger Mogert för frågan. Det är jättekul att se dig med ditt nya husorgan, Roger!

När Volvo IT-avtalet tecknades hade inte ens Roger Mogert en Ipad. Än mindre var det aktuellt i skolorna. I det ursprungliga avtalet fanns inte Ipad med, utan det är ett tilläggsavtal som har gjorts senare. Då är det den prisnivå som gäller när tilläggsavtalet gjordes som gäller. Roger Mogert vet också att det i detta ingår en del andra tjänster, service och krav på att dessa ska fungera, underhållas och så vidare som man kanske inte får om man går till någon av de stora kedjorna och köper en Ipad.

Det viktiga är något som Roger Mogert kanske inte har uppmärksammat – vi har startat en ny upphandling av Ipad. Denna upphandling ligger separat, det vill säga att det är inte något som är garanterat för någon leverantör. Det är fritt fram att lägga anbud på detta. Den upphandlingen ligger ute nu, såvitt jag vet, så vi kommer snart att kunna teckna avtal. Då kommer det att ske till de prisnivåer som finns nu och inte

till dem som fanns då. Dessutom har vi i detta avtal ställt som krav att det ska vara en kortare bindningstid på priserna än på själva avtalet eftersom utvecklingen går så snabbt när det gäller prisnivån. Jag tror att det är en halvårsvis omprövning som ska göras.

Det kommer alltså att bli väsentligt förändrade priser när det gäller upphandling av Ipads. Men bakgrunden är inte så konstig, utan den förklaras helt enkelt av detta. Det är från Alliansens sida som vi har satsat på att föra in Ipad i skolorna. Det har vi gjort under de senare åren, och det har blivit väldigt framgångsrikt.

Anförande nr 57

Borgarrådet M o g e r t (S): Jag kan hålla med. Det var svårt att införa Ipad innan den uppfanns; där är vi eniga. Men det kanske hade varit ett argument för att riva upp ett avtal innan den teknik som vi vill använda fanns. Vi ville riva upp avtalet, men ni förlängde det. Nu får vi i stället betala det dubbla priset. Servicen har vi ju redan betalat för en gång. Den betalade vi för när det gäller de skoldatorer som i dag står och inte används och som vi nu tar in Ipads i stället för. Vi betalar det dubbla priset utan mervärde och – det ska tilläggas – utan att äga dem. Vi äger dem inte. Det är lite lustigt för ett gäng som säger sig älska att äga.

Det är till och med värre än så. Det är inte bara det att vi betalar det dubbla priset för att inte äga dem. Vi betalar 531 kronor extra per enhet för att lämna tillbaka dem när vi har hyrt dem klart. Du säger att detta inte är så konstigt. Min fråga är: Hur lyckades ni göra ett så dåligt tilläggsavtal? Även givet förutsättningarna måste detta vara rekorddåligt.

Anförande nr 58

Borgarrådet N o r d i n (M): Tilläggsavtalet, som det har fattats beslut om på delegation, är gjort efter de förutsättningar som finns, nämligen att man har gjort ett tilläggsavtal. Men det vi har gjort direkt är precis det som Roger Mogert efterlyser: Vi har brutit ut Ipads från Volvo IT-avtalet. Det är precis vad du efterlyser. Vad du vill göra är däremot att riva upp hela Volvo IT-avtalet för hela staden, tydligen på grundval av 10 000 Ipads. Jag vågar sätta en del i pant på att det inte hade blivit billigare. Jag är helt övertygad om att om man ska bedriva upphandlingspolitik på det sätt som Roger Mogert förordar kommer staden inte att tjäna pengar på detta.

Jag kan som sagt ge fullmäktige det fullständigt lugnande beskedet att vi redan – även om Roger Mogert inte har uppmärksammat detta – har gjort det som efterlyses och som är rätt självklart i en sådan här situation: först se till att vi kan göra en ny upphandling och ställa krav efter dagens prisnivå och dessutom tekniska utveckling och ty följande prisutveckling.

Anförande nr 59

Borgarrådet M o g e r t (S): Nej, Sten Nordin, jag vill inte riva upp hela GSIT-avtalet. Det vi lade fram ett yrkande om och som vi har drivit sedan ni införde detta avtal var att bryta ut skolan helt och hållet, och inte bara Ipadsen. Om ni hade gjort som vi sade då och som vi sade vid det senaste fullmäktige hade ni sluppit betala dubbla priset för dessa Ipads.

Nu är det glädjande att ni ska upphandla igen, även om man blir lite nervös varje gång ni upphandlar någonting på datasidan – det måste jag erkänna. Men det går väl inte att få det så mycket dyrare än vad ni nu har fått det. Jag googlade lite och kom fram till att ni nog kan gå in i vilken affär som helst, kanske till och med Harrods i London, och få det billigare. Jag tror att ni där till och med kan få en Royal Ipad Case i guld på köpet om ni köper många.

Anförande nr 60

Borgarrådet **N o r d i n** (M): Det är så med upphandlingar att man hela tiden måste förändra dem. Även om Roger Mogert skulle ha ansvar skulle det kanske trots allt ske en och annan upphandling även under honom, eller också skulle allt ske i egen regi så att vi skulle ha ett Ipadbolag som dotterbolag till något av bostadsbolagen. Skämt åsido – jag tror att även Socialdemokraterna vill upphandla. Man har bindningstider vid upphandlingar; så är det. Men här har vi en kort – unikt kort i upphandlingssammanhang, skulle jag vilja säga – bindningstid i det nya avtalet för priserna så att de kan omförhandlas. Det är viktigt. När ny teknik förs in kliver utvecklingen framåt.

Fråga nr 8. Gålö behandlingshem – vad händer?

Anförande nr 61

J a c k i e N y l a n d e r (V): Ordförande, fullmäktige! Man har försökt sälja ut Gålö behandlingscenter utan att lyckas med det. Jag undrar lite grann hur det är. Detta är det enda center i denna form som Stockholms stad bedriver. Vi talar om mångfald. Jag gillar Basta, och jag gillar kooperativ, men jag tycker också att staden bör bedriva verksamhet i egen regi. Tydligen är man villig att sälja ut den enda verksamhet som man har haft, och nu lyckas man inte med det.

Jag undrar om man är beredd att sälja ut verksamheten på nytt. Eller hur är det med det?

Anförande nr 62

Borgarrådet **K ö n i g J e r l m y r** (M): Herr ordförande! Jag tackar Jackie Nylander för frågan. Gålö behandlingscenter är en verksamhet som under ett antal år har haft problematik med beläggning och gått med underskott. Därför kunde vi se det i T2:an, och förvaltningen har bett att få återkomma om eventuella förändringar.

Man kan se att de erbjuder tolvstegsprogram och andra insatser som i dag också erbjuds på hemmaplan. Stadsdelarna har i dag möjlighet att använda ett likartat utbud fast man gör det nära hemmet, och man har sett att det fungerar minst lika bra. Kriminalvården har placerat på Gålö behandlingscenter, men vi har sett en sviktande beläggning. Det har varit en utmaning för oss när det gäller just Gålö. Jag kan säga att det är väldigt få stockholmare som bor där. De allra flesta kommer från länet eller via Kriminalvården.

Detta ger oss anledning att se över situationen framöver. Om det är så ber jag att få återkomma.

Anförande nr 63

J a c k i e N y l a n d e r (V): Man kanske borde bli lite bättre på att sälja in verksamheten till de olika stadsdelarna och försöka tala om hur det ligger till och hur man bedriver verksamheten. Det är faktiskt en rätt bra verksamhet som man bedriver därute. Men det gäller också att sälja in den för att se vad man får.

Det är viktigt att kommunen bedriver egen verksamhet. Kommunen har det yttersta ansvaret. Vi kan inte bara lägga allting på frivilligorganisationer och på privata eller andra verksamheter. Vi måste ha egen verksamhet också.

Anförande nr 64

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Utbudet finns, som sagt. Det är många stadsdelar i dag som erbjuder tolvstegsprogram och annat. Men man gör det på hemmaplan, i stadsdelen.

Man har också försökt att göra marknadsföringsinsatser till stadsdelar och andra för att få upp placeringarna på Gålö, men inte heller det har gett något resultat. I ett antal år – egentligen sedan 2009 – har man sett ett sviktande underlag. Det ger oss anledning att se över hur vi går vidare med verksamheten. Men man har försökt att marknadsföra; det vet jag.

Anförande nr 65

J a c k i e N y l a n d e r (V): Jag hör samma ramsa om igen, så jag stannar där.

Anförande nr 66

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Jag kan inte säga så mycket mer i dagsläget.

Fråga nr 9. Diskriminering av romer

Anförande nr 67

E m i l i a B j u g g r e n (S): Som borgarrådet Mogert nämnde var dagens mest upprörande nyhetsrapportering Dagens Nyheters löpsedel. Det var kanske inte bara dagens mest upprörande löpsedel, utan den mest upprörande som man har sett på länge.

Romer är diskriminerade i vårt samhälle; det är tyvärr inte någon nyhet. Förra året hade vi debatten om att romer inte får hyra bilar på bensinmackar. Just nu pågår ett projekt på nationell nivå där man sammanställer de historiska övergreppen mot romer i Sverige.

I dag rapporterar alltså DN att polisen, vars uppgift är att skydda medborgarna i detta land, har ett rasistiskt register där de kartlägger människor som inte är misstänkta för brott. Av dessa är över 500 personer registrerade i Stockholm.

Min fråga till borgarrådet är: Finns det några tecken på att detta förekommer hos polisen även i Stockholm? Och hur ämnar borgarrådet gå vidare med detta?

Anförande nr 68

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Herr ordförande! Jag tackar Emilia Bjuggren för frågan. Jag håller med om att detta är väldigt upprörande. Vi var många som satte kaffet i vrångstrupen i morse när vi tog del av de här uppgifterna.

Samtidigt säger erfarenheten att när det kommer till snabba nyhetsflöden och information som ändras timme för timme att vi också bör kunna gå tillbaka och säkerställa det hela, se efter vad det är för register som förekommer och om uppgifterna stämmer. Om det är så är det oerhört allvarligt. Jag kommer precis från Polisstyrelsen, där vi som enig polisstyrelse lade fram en skrivelse till Polismyndigheten i Stockholms län just för att säkerställa att de inte har varit inblandade i några sådan här register. Har de känt till uppgifterna? Ett antal frågor ställdes.

Det muntliga svar på våra frågor som vi krävde och fick var att man inte kände till detta. Men man kan inte friskriva sig, utan även myndigheten måste nu gå tillbaka och säkerställa att det inte har funnits någon inblandning från myndighetens sida. Som det ser ut i medierna handlar det om Skånepolisen och nationell nivå. Men vi ska självfallet gå vidare för att säkerställa att detta inte har förekommit i Stockholms läns polismyndighet. Om det har det ber jag att få återkomma om vilka ytterligare förändringar och åtgärder vi kommer att vidta.

Anförande nr 69

E m i l i a B j u g g r e n (S): Det gläder mig mycket att höra att det är en enig polisstyrelse som väljer att gå vidare med detta.

Maria Sveland skrev förra året att så länge tystnaden råder kommer vårt samhälle att bli rasistiskt och orättvist. I tystnaden vilar förnekelsen. Jag tror att det ligger mycket i det, och jag tror att det är viktigt att vi fortsätter att inte vara tysta. Vi ska kräva svar och förklaringar och se till att denna typ av rasistiska strukturer inte blir en del av vårt rättssamhälle.

Detta kanske också öppnar upp för en ny diskussion. Behöver vi se över hur vi arbetar strukturellt med rasismen här i Stockholm, i vår stad och i våra olika förvaltningar? Jag tackar så mycket för svaret.

Anförande nr 70

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Diskussionen och arbetet mot rasism ska alltid vara levande året om, tycker jag, i alla våra verksamheter. Som sagt: Det skulle vara oerhört allvarligt om detta har förekommit också inom myndigheten i Stockholms län. Men låt oss avvakta och se vilka svar som ges.

Om det är någon regering som har satsat just mot diskriminering av romer skulle jag vilja säga att det är alliansregeringen med Erik Ullenhag i spetsen. Den har verkligen lagt fram ett antal satsningar just för att bryta diskrimineringen av romer. Nu senast i höstbudgeten kom en satsning på att stärka förhållandet mellan romer och socialtjänst, inte minst, som går ut över hela landet. Det finns många olika satsningar för att komma till rätta med diskriminering av den här gruppen.

Anförande nr 71

E m i l i a B j u g g r e n (S): Borgarrådet lyfter fram regeringen som exempel. Det var inte så många år sedan som integrationsminister Billström ville utvisa romer för att de tigger trots att det inte finns någon lag mot tiggeri och trots att EU-medborgare har rätt att vistas i det här landet i tre månader utan arbete. Jag kanske inte skulle slå mig för bröstet när det gäller arbetet mot den strukturella rasismen just på den nivån.

Jag hoppas att vi kan få lite mer gehör nästa gång vi till exempel lägger fram en motion här i fullmäktige om ett arbete mot den strukturella rasismen. Tyvärr fick vi inget gehör för den motion som vi lade fram förra året. Jag uppskattar som sagt svaret på den specifika frågan, men när det gäller det generella arbetet mot den strukturella rasismen tycker jag att det finns mycket mer att önska och mycket mer kvar att göra.

Anförande nr 72

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): I dag har vi satsningar på fattiga EU-medborgare som kommer hit från andra länder. Visst händer det saker, och visst sker det satsningar också nationellt. Den debatten kan vi ta. Det är ju er roll som oppositionsparti att ställa er kritiska till det som görs. Jag skulle vilja säga att det händer mycket.

Men i detta fall står vi sida vid sida tillsammans. Alla partier är eniga om att vi vill gå till botten med detta och utkräva svar från myndigheten. Sedan går vi vidare till att också kräva åtgärder och sanktioner om de mediala uppgifterna visar sig stämma. Detta är ytterst allvarligt.

§ 15 Nytt ram- respektive konsortialavtal och ny bolagsordning avseende AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad ("Fortum Värme") (utl. 2013:110)

Anförande nr 73

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Detta är ett enigt ärende, så jag ska verkligen inte bli mångordig. Men jag vill inte minst understryka betydelsen av att vi är eniga i detta tunga och viktiga ärende. Vi tar nu steget att vi även i alla formella meningar blir hälftenägare i Fortum Värme efter att vi under ett antal år har levt med ett konsortialavtal som förvisso – det ska man säga – har gett staden ett inflytande i princip motsvarande att man är hälftenägare även av det ekonomiska utbytet och utdelningen.

När avtalet nu går ut går vi alltså in i ett jämbördigt ägande när det gäller Fortum Värme. Det tycker jag är bra. Det är en styrka, och det visar långsiktighet i stadens engagemang i detta och i stadens engagemang i bolaget. Bakgrunden till att staden är delägare har att göra med att detta inte är ett hundra procentigt monopol, men väldigt nära ett monopol. Därför är det bra att staden också har ett medinflytande. Det är också bra att vi kan självfinansiera bolaget genom egna vinstmedel eller genom upplåning. Det är alltså inte någon kapitalinsats som behövs.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 74

A n n M a r i E n g e l (V): Ordförande, fullmäktige! Vi tycker också att det här är ett bra förslag eftersom det är ett steg på vägen mot ökat ägande för staden. Vi kan beklaga att inte hela Fortum kunde få samma avtal. Det måste väl ändå vara bekräftat nu att försäljningen av Birka Energi var en av stadens allra sämsta affärer genom tiderna, inte minst när man ser vad som har hänt med energipriserna. Detta kan man inte riva upp nu, tyvärr, har vi förstått. Vi skulle gärna se att staden hade ett eget energibolag. Vi får väl se om det går att ordna i framtiden. Men ett litet steg är i alla fall att vi äger hälften i Fortum Värme.

Vi tycker att det är viktigt att staden själv äger infrastrukturen. Det gör man med Stokab, till exempel. Det var tal om att sälja det, men de planerna har man lagt ned. Det är vi glada för. Vi hoppas att det är ett steg på vägen mot större ägande från staden i vår viktiga infrastruktur.

Anförande nr 75

S t e l l a n H a m r i n (V): Fru ordförande! Jag ska bara tillägga att precis som sades nyss sammanträder FN:s klimatpanel här i Stockholm denna vecka. Det visar på vikten av klimatomställningarna. Vi får se på fredag vad de kommer att kräva av oss och andra politiker.

Vi tycker att det viktigaste med Fortum, förutom att vi ska kunna utnyttja det på ett sätt som är bra för alla stockholmare, är att det är en viktig del i den klimatomställning som blir nödvändig. Därför är det på sikt kanske detta som måste prioriteras mer än någonting annat när det gäller energifrågorna. Fortum och Fortum Värme är en del av det pussel som måste läggas ihop för att man ska kunna göra detta på ett effektivt sätt.

Det finns en del punkter i detta som möjligen kan bli kontroversiella i framtiden när vi tvingas ta ställning och kanske inte alltid är helt överens med vår motpart. Det gäller till exempel att detta ska drivas affärsmässigt. Vi tycker nog att det är viktigare att optimera klimataspekterna än att optimera de ekonomiska aspekterna. Utdelningen får inte ske i alltför hög omfattning. Vi tror att det vore bättre att återinvestera pengarna så att vi utvecklar energisynpunkten i verksamheten snarare än att satsa på någonting annat.

Det finns en del oklarheter när det gäller vad som händer när man inte är överens. Vi hoppas att det inte ska bli så, men om det skulle bli fallet måste vi se till att vi hanterar det på ett bra sätt. Därför tror jag att det är viktigt att vi får ett större inflytande över detta i framtiden än vi har för närvarande också med detta förslag.

Anförande nr 76

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Fru ordförande! Det var trevligt att det blev lite miljödebatt av detta ärende också. När Stellan tog upp frågan om klimatet och vårt arbete i staden och kopplingen till Fortum Värme tänkte jag att även jag ska begära ordet.

Apropå detta ärende kan man säga att det i alla händelser inte ger oss mindre inflytande när det gäller den viktiga omställningen till förnybar energi i Stockholm, utan snarare mer. Ärligt talat kan jag säga att den relation vi har haft till Fortum Värme tidigare också har varit bra på så sätt att vi ändå har kunnat tala med varandra och resonera med varandra.

Vi har haft många möten mellan Stadshuset och Fortum där vi på olika sätt har framfört åsikten att det är viktigt med omställningen. Det är viktigt att den investeringsplan som finns för att få förnybar energi i Värtan följs. Jag tror inte att detta ärende innebär att möjligheterna att fullfölja dessa diskussioner blir sämre – snarare bättre. Med detta vill jag tydliggöra att vi från Centerpartiet förstås är positiva till ärendet.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsen.

§ 16 Utökad valfrihet inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS – korttidstillsyn för skolungdom över 12 år (utl. 2013:108)

Anförande nr 77

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Jag har som uppgift att föredra ärendet om utökad valfrihet inom omsorg för personer med funktionsnedsättning enligt LSS – korttidstillsyn för skolungdom över tolv år.

För att beskriva ärendet i korthet handlar det om att utöka valfriheten i Stockholms stad för skolungdomar över tolv år. För oss är det viktigt att så många stockholmare som möjligt, både gamla och unga, har möjlighet att påverka och välja vilken verksamhet de vill använda. Därför är det också helt naturligt för oss att möjliggöra för funktionsnedsatta ungdomar att välja vilken verksamhet de vill gå till efter skoldagens slut.

För att ungdomar ska känna att det finns en möjlighet att välja ska det inom många verksamheter inte finnas någon begränsning till en viss stadsdel. I dag finns det också sedan tidigare korttidstillsyn i egen regi, av enskilda utförare och på entreprenader.

För de allra flesta handlar det om ett par timmar, skulle jag vilja säga, efter skoldagen. Men det handlar också om loven. Tanken är att korttidstillsyn ska upplevas som en meningsfull sysselsättning där varje ungdoms behov av omvårdnad, tillsyn och aktiviteter tydligt ska framgå i en beställning till utföraren, som i sin tur ska kunna återkomma med en genomförandeplan för hur beställaruppdraget ska genomföras.

Bakgrunden till att vi gör detta är att det tidigare inte har funnits något tydligt eller enhetligt ersättningssystem för korttidstillsyn. Det har varit svårt att följa upp kvaliteten, och man har sett att den har skilt sig åt inom staden. Mot denna bakgrund har det funnits en uttalad önskan framför allt från stadsdelsnämnderna att ersättningen, men också kvalitetskraven, ska tydliggöras och likställas oavsett regiform.

Fru ordförande! Jag tänkte ta tillfället i akt att förmedla några positiva förändringar som förslaget bär med sig. För det första kan vi konstatera att i dagsläget görs direktupphandlingar av respektive stadsdelsnämnd, vilket har till följd att avtalens form och nämndernas avtalsuppföljning har varierat i kvalitet. Genom det förslag som nu ligger på bordet kommer det att bli tydliga kvalitetskrav som förs in och bättre möjligheter att följa upp. På så sätt blir det också tydligare för ungdomen och hans eller hennes familj vad de kan förvänta sig av verksamheten i form av kvalitet och innehåll.

För det andra blir det nu mer likvärdigt, och alla utformare får samma ersättning. Eftersom ingen utförare har någon garanti för beläggning blir det kvaliteten som man konkurrerar med för att kunna få tillräckligt många sökande.

För det tredje får nu fler familjer och ungdomar tack vare LOV möjlighet att välja verksamheter som passar just deras behov bäst. Men de får också möjlighet att byta

om de hittar ett alternativ som passar dem bättre. Genom att möjliggöra för fler aktörer ökar tillgängligheten för ungdomarna.

Jag skulle vilja säga att remissinstanserna talar sitt tydliga språk. Förändringen är både efterfrågad och efterlängtd. Många anser att insatsen korttidstillsyn lämpar sig väl för LOV och att det främjar kvalitetsutveckling och möjligheter att göra egna val.

Mot denna bakgrund yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 78

S t i n a B e n g t s s o n (C): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras. Det är en av grundprinciperna i FN:s barnkonvention. När man kokar ned det är det också någonting som jag tror att vi säkerställer på ett bättre sätt när vi nu inför LOV för dessa skolungdomar.

Lagen om valfrihetssystem går ut på att var och en ska kunna göra ett eget val – välja fritt. Det är något som de flesta av oss tar för givet. Det är inte alls lika självklart för den som har en funktionsnedsättning. Nu tar vi ytterligare ett steg för att säkerställa att de här barnen garanteras sin rätt och sitt lika värde.

Fram tills nu har omsorgen skötts av företag som har upphandlats med olika avtal, olika krav och olika priser. Genom detta beslut får vi en enhetlighet. Vi ställer samma krav på alla leverantörer, och vi betalar dem lika mycket för lika uppdrag. Vi får tydligare kvalitetskrav. Det är bra för Stockholms stad, det är bra för företagen och det är framför allt bra för barnen.

Bifall kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 79

I n g e r S t a r k (V): Ordförande, fullmäktige! Vänsterpartiet vill avslå förslaget till beslut om att korttidstillsynen för skolungdomar över tolv år ska upphandlas enligt LOV. Däremot menar vi att det naturligtvis behövs en kvalitativ utveckling av verksamheten och att detta måste följas upp kontinuerligt.

Det ska finnas en rättighet att välja korttidstillsyn i hela staden, och det måste biståndshandläggarna mycket tydligt tala om när någon söker. Men den föreslagna valfrihetsmodellen har sådana brister att den måste avslås. I socialnämnden hade vi och Socialdemokraterna ett gemensamt förslag till beslut, och där föreslog vi återremiss på grund av att förslaget innebär en total omorganisering av hela verksamheten.

Bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 80

E w a S a m u e l s s o n (KD): Ordförande, fullmäktige! Fritis efterfrågas av många familjer och många barn. Man har kunnat välja var man vill ha fritiset och vilken inriktning det ska ha. Men så har inte varit fallet för barn med funktionshinder. Det har funnits verksamheter av olika slag för dem som stadsdelsnämnderna har upphandlat.

En bra korttidstillsyn innebär trygghet med den omsorg som man behöver. Men det behövs också stimulans för att kunna utvecklas utifrån sina egna förutsättningar. För det krävs naturligtvis utbildad personal som kan tillgodose behoven.

När vi nu utvecklar valfriheten till att också gälla korttidsvistelse för barn från tolv år som har en funktionsnedsättning säkerställer vi med de kvalitetskrav som vi ställer att detta ska fungera. Nya verksamheter kan etableras. De kan erbjudas med olika inriktningar som kan tillgodose de enskilda barnens behov. Där är det viktigt att beställarfunktionen är tydlig så att behovet kan tillgodoses.

Det som är positivt i ärendet är att ersättningarna nu är lika för alla de verksamheter som vill etablera sig inom korttidstillsyn. De erbjuds i fyra nivåer. Det underlättar för stadsdelsnämnderna, som i dag upphandlar olika verksamheter till olika prisnivåer.

De kvalitetskrav som fastställs i förfrågningsunderlaget utgår naturligtvis från LSS-lagstiftningen men också från det kvalitetsystem som Socialstyrelsen föreskriver om ett systematiskt ledningsarbete. Det som har tillkommit under senare år är en anmälningsplikt för kommunala verksamheter till Socialstyrelsen, och man ska göra en registerkontroll av anställda inom alla LSS-verksamheter.

Med tydligare kvalitetskrav och noggrannare uppföljning ska vi säkerställa att varje enskilt barn får den korttidstillsyn de behöver och att valfriheten kan garantera att de också får det de efterfrågar.

Anförande nr 81

J a c k i e N y l a n d e r (V): Ordförande, fullmäktige! Jag har varit uppe och tjatat om detta förr. Det handlar om tillgängligheten, som inte är så bra i alla skolor – och definitivt inte i många av de nyligen etablerade skolor som har kommit till på senare år. De kan inte ta emot folk som är handikappade på ett riktigt bra och tryggt sätt. Jag tycker att det är oroande.

Därför tycker jag att man måste ha en översyn och se efter hur man kan göra detta på de här skolorna. Det finns en del skolor som ligger långt efter och där det är rätt höga trösklar att ta sig över. Till och med jag kan ha svårt att ta mig in i dem ibland.

Anförande nr 82

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Ordförande, fullmäktige! Nu tar vi ett steg till. Nu är det fler som får möjlighet att vara med och välja. Denna grupp ligger i detta steg nu, och det är vi glada för. Vi är alla olika, och det gäller alldeles särskilt också ungdomar som behöver denna form av korttidstillsyn.

Det ska vara en bra verksamhet med hög kvalitet. Det ska vara tydligt för ungdomarna och deras föräldrar vad de kan förvänta sig av verksamheterna. Medarbetarna ska ha goda kunskaper om vad funktionsnedsättningarna innebär så att de kan ta hänsyn till de särskilda behov som finns hos dessa ungdomar.

Vi har alldeles för länge haft stadsdelsarrest. När man talar med föräldrar till barn och ungdomar med funktionsnedsättningar har de påpekat just detta. I dag varierar ersättningarna till utförarna stort när det gäller korttidstillsynen. Men nu blir det samma ersättning för alla och likvärdiga förutsättningar. Den ersättning som föreslås

är högre än den ersättning som finns i dag. Det gör att det blir möjligheter och förutsättningar att erbjuda ännu mer individuellt stöd, och man kommer att kunna ha öppet mellan 6.30 och 18.30 varje dag. Även om inte alla behöver vara där både på morgon och kväll och under hela denna tid är vi alla angelägna om att det ska finnas tillsyn när det behövs. Socialnämnden får i uppdrag att ta fram anvisningar för hur det ska gå till.

Jag är inte särskilt förvånad över att det finns några som är emot detta. Valfrihet gillar vi. Ni säger att ni gillar det, men aldrig när det föreslås. Då finns det alltid någon anledning till att det inte ska införas. Det finns hur många hinder som helst. Om man aldrig vill låta någon välja är det naturligtvis mycket enklare för kommunen och för byråkratin. Men om man ser till människan och till att människor är olika är det just detta som är det viktiga. Nu är det så att även denna grupp ska få tillgång till valfrihet.

Bifall kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 83

Borgarrådet M o g e r t (S): Fru ordförande! Precis som vännerna från Vänsterpartiet har påpekat har vi yrkat återremiss här och i socialnämnden. Jag tycker i och för sig att det är en fullt rimlig konsekvens av de andra valfrihetssystemen vi har att kunna välja också på detta område – skola och fritis.

Men man måste ändå säga att detta är en ganska stor omorganisation. Och jag tycker att det är märkligt att man gör den utan analys. Det står några rader om konsekvensen för verksamheterna och för utförarna och några rader om konsekvenser för kommunen. Men det står ingenting om konsekvenserna för medborgarna. Jag tycker att det är lite märkligt. Det är inte så att det saknas saker i LOV-systemet som kan skapa oro. Om vi tittar på hemtjänsten ser vi att det finns en hel del i LOV-systemet som skapar problem för brukarna. Nu har vi ägnat två år åt att förhoppningsvis få ordning på ersättningssystemet där. Då hade det kanske inte skadat att göra en lite större konsekvensanalys av denna omorganisation.

Därför yrkar vi återremiss på detta.

Anförande nr 84

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Jag vill passa på att lugna Roger Mogert. När vi har frågat SLK kommer det fram att man har tagit fram en riskanalys och en konsekvensanalys. Detta är inte en fullständig förändring av det som finns i dag. Det enda som egentligen förändras är nivåbeslut som enligt förslaget nu ska fattas av stadsdelsnämnderna. Effekterna för medborgarna och ungdomarna har vi påtalat här. De blir i form av ökad tillgänglighet och att man kommer ifrån de stadsdelsarrestorer som det talades om tidigare här från talarstolen. Det handlar också om högre kvalitet i och med att vi nu får in tydligare krav på vad verksamheterna ska innehålla.

Vi kan följa upp det hela på ett helt annat sätt än tidigare. Vi går bort från de enskilda avtalen till en möjlighet för alla att konkurrera på lika villkor med kvalitet i fokus.

Anförande nr 85

Borgarrådet M o g e r t (S): Nu är inte detta en näringspolitisk åtgärd där syftet är att uppnå konkurrens på lika villkor, utan vi gör detta för medborgarnas skull. Jag tycker att det är viktigt att betona det.

Sedan tycker jag att det är jätteintressant att du säger att ni har tagit fram en riskanalys men inte visat den för fullmäktige. Det stärker vår tes att det kanske vore bra att göra en kort återremiss och bifoga den så att även vi andra får se denna riskanalys. Det tycker jag vore trevligt.

Jag upprepar vårt yrkande om en återremiss.

Anförande nr 86

I n g e g e r d A k s e l s s o n L e D o u a r o n (MP): Fru ordförande! Miljöpartiet vill reservera sig mot kommunstyrelsens förslag till beslut. Det gör vi inte för att vi egentligen tycker att det är fel att införa valfrihet för denna grupp, för det tycker vi inte. Vi tycker däremot att förslaget är lite slarvigt gjort.

Vi tycker att det redan i förfrågningsunderlaget, till exempel, tydligt ska framgå när och hur en uppföljning ska ske av de upphandlade verksamheterna. Dessutom vill vi framföra att vi tycker om LSS. Det är en viktig rättighetslagstiftning. FN:s barnkonvention säger att barn har rätt att bli lyssnade på när det gäller hur verksamheterna ska utformas. Men frågan är om förslaget verkligen säkerställer den rätten.

Det handlar om rätten för företaget att etablera sig och för barn och föräldrar att välja utförare inom den ram som kommunen anger – men ändå inte. Det kanske är detta som är det allra viktigaste och det som man märker först när man finns i verksamheten. Det kan vara rätten att få en både trygg och stimulerande fritid, rätten att få ha inflytande i sin egen vardag – det är jätteviktigt – och rätten att ha kompetent och trygg personal omkring sig.

Verksamheten får därför inte styras av vinstintressen. Vi vill att eventuella vinster och överskott ska återinvesteras i verksamheten. Vi vill att egenregianbud ska uppmuntras och konkretiseras. Vi vill att personalen ska ha rimliga anställningsvillkor. Och så vill vi att man ska följa ILO:s grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet. Det gäller rätten till en bra arbetsmiljö och rätten till föreningsfrihet, till exempel. Vi vill att det ska finnas kollektivavtal eller kollektivavtalsliknande villkor och att det ska finnas yttrande- och meddelarfrihet på samma vis som inom offentlig verksamhet. Allt detta påverkar barnen som finns i verksamheten. Om detta fungerar så fungerar verksamheten.

Vi tycker att det är bra att ersättningssystemet formaliseras. Men förändringen får inte innebära en besparing på ungas bekostnad och en utökad arbetsbörda för både förvaltning och utförare inom samma kostnadsram. Vi vill att verksamheten ska följas upp.

Bifall till Miljöpartiets reservation till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 87

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Det är självklart att vi sedan kommer att gå vidare i förfrågningsunderlaget och ställa frågor och tydliga krav när det gäller alltifrån personalens kompetens till uppföljning. Detta kommer att finnas. Det vi i dag har att ta ställning till är huruvida vi ska gå vidare med lagen om valfrihet för denna grupp. De ska få samma möjligheter som andra barn att välja verksamheter över staden. Det är det vi har att ta ställning till i dag. Sedan kommer socialförvaltningen med flera att titta vidare på förfrågningsunderlaget. Där kommer det att finnas tydliga krav på verksamheterna.

Jag känner att vi aldrig kommer att kunna övertala er att se värdet av en bred flora av olika aktörer, både företag och kommunala verksamheter, som verkar sida vid sida för att kunna ge en bra omsorg till barnen. Vänsterpartiet driver linjen att när alla avtal går ut ska de kunna återtas i kommunal regi; det skriver ni i era remissvar. Det är inte valfrihet, och det är inte ökad tillgänglighet. Det är att återgå till en situation som vi hade under förra seklet.

Anförande nr 88

I n g e g e r d A k s e l s s o n l e D o u a r o n (MP): Jag vill bara tala om att detta är Miljöpartiets förslag. Det är inte Vänsterpartiets. Det var nummer ett.

Nummer två är att vi gärna ser ett antal aktörer. Men vi vill se att dessa aktörer är mer intresserade av en bra kvalitet på verksamheten än att få ut pengar ur verksamheten.

Anförande nr 89

E w a S a m u e l s s o n (KD): Det var ju också en slutkläm. Vi i Alliansen är alltså tydligen inte intresserade av kvaliteten i barnomsorgen eller korttidstillsynen. Det intressanta med Miljöpartiet är att ni säger er vara för valfriheten i stora ord, och sedan kommer alla men, men och men. När ni har skrivit reservationen är det enda tydliga att det i förfrågningsunderlaget tydligt ska framgå när och hur uppföljning av de upphandlade verksamheterna ska ske. Det är en självklarhet. Det är redan sagt att man i förfrågningsunderlaget ska ta fram de delarna, och det är det ni lyfter fram som en att-sats.

Sedan kommer därutöver i texten en massa annat som ni lägger på. Vilket väger då tyngst? Är det valfriheten som ska väga tungt, och är det i förfrågningsunderlaget som tas fram och som vi ska vara med och besluta om som alla dessa delar kommer med? Vilket är viktigast för Miljöpartiet – detta eller att ungdomar, barn och familjer ska få en ökat tillgänglighet och valfrihet över hela staden där olika inriktningar ska kunna finnas med?

Anförande nr 90

I n g e g e r d A k s e l s s o n L e D o u a r o n (MP): Vad bra, men då förstår vi inte riktigt varför ni inte har skrivit in i ärendet hur uppföljningen ska ske. Det är nämligen där man kan kontrollera kvaliteten. Det är det första.

Det andra är att vi har en lite bredare syn på valfrihet än vad Alliansen har. Det var det jag försökte berätta om alldeles nyss.

Anförande nr 91

K a j N o r d q u i s t (S): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Först vill jag säga att jag instämmer i Socialdemokraternas förslag till beslut om en återremiss.

Ordet valfrihet är jättebra om man använder det på rätt sätt. Det finns en del andra begrepp, bland annat ett som jag tyckte var väldigt kul när konceptet Nya Moderaterna lanserades. Det var det här med kollektivavtal. Då gick Moderaternas förste vice ordförande ut och talade om att hon älskade kollektivavtal. Att döma av detta ärende verkar det ha varit en rätt platonisk kärlek. I vanlig ordning är det inget kollektivavtal.

Det jag tycker att man bör tänka över när man skippar det där med kollektivavtal mest hela tiden är att i anständiga samhällen – jag talar nu inte om sådana där ställen som man inte ens vill tänka på – har man antingen kollektivavtal eller lagstiftning som fixar minimilöner och så vidare. Innan man går över till det systemet bör man tänka sig för ordentligt. Det vore inte så himla kul om vi hade en valrörelse där vi diskuterade hur minimilönerna skulle se ut. Jag tror varken moderater, socialdemokrater eller någon annan vettig människa över huvud taget skulle vilja ha det på det sättet, men så ser det ut på många håll. Det är läge att passa lite grann i frågan och inte bara skippa det här med kollektivavtal eller kollektivavtalsliknande lösningar.

Detta är en förändring. Tidigare i handlingarna står det om risk- och konsekvensanalys, och det finns tydligen en sådan. Det får vi väl läsa om. En av konsekvenserna av LOV-upplägget är, vad jag begriper, att man som företagare får en valfrihet. Men får man verkligen det som brukare? Ökar detta valfriheten, och garanterar det att vi får bättre personal? Det brukar inte vara så när det gäller privat drivet i förhållande till kommunalt drivet inom andra delar av vårdsvängen. Varför ska vi inte ha egen regi? Är det inte bra att kommunen har kompetens? Är det inte i grund och botten kommunen som bör bestämma hur många alternativ som ska finnas och var de ska finnas? Är det inte bara en illusion om valfrihet att man kan starta hur många företag som helst kring det här? Det kan man ju inte, för man kommer att konkurrera sönder varandra i så fall. Som sagt: Ta det lite lugn här nu innan ni skippar det här med kollektivavtal eller kollektivavtalsliknande lösningar!

Jag är för återremiss, precis som Vänsterpartiet och Socialdemokraterna i övrigt.

Anförande nr 92

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Krav på meddelarfrihet finns alltid nu för tiden i våra LOV-underlag. Det kommer att finnas även när det handlar om denna förändring, liksom en paragraf om kollektivavtalsliknande förhållanden. Med den utgångspunkten har vi gått dig till mötes, Kaj. Det är också någonting som vi brukar använda oss av i våra underlag. Självfallet ska vi fortsatt ha en offentligt finansierad vård och omsorg.

Men vår uppgift är också att möjliggöra för enskilda och unga i det här fallet att kunna välja vilka verksamheter som passar deras behov bäst. Fördelen med LOV är just att det är kvaliteten, och inte priset, som aktörerna konkurrerar med. Vi har redan LOV inom ett antal områden. Där finns detta också i egen regi. Kommunen själv driver verksamheter som man kan välja, men det finns också möjlighet att välja

andra alternativ. Det ser vi som någonting positivt. Det finns också möjlighet för ungdomarna att välja ett icke-vals-alternativ som också kommunen ska erbjuda i denna förändring.

Anförande nr 93

K a j N o r d q u i s t (S): Det var ju jättebra. Jag missade när jag läste att det fanns kollektivavtalsliknande lösningar. Jag hälsar också meddelarfriheten med absolut glädje, för det är fullständigt orimligt att man kommer bort från möjligheten att tala om vad som pågår bara för att det är privat drivet när det fortfarande är offentligfinansierat. Det borde vara samma principer konsekvent, kan jag tycka.

Det väsentliga är att vi får se hur det blir. Blir det så här? Blir det faktiskt bättre, eller blir det bara så att det splittras upp i en massa småföretag som ska hålla på och konkurrera med varandra? Jag tycker fortfarande att det vore bra med en återremiss så att vi får se konsekvenserna av detta och hur ni har tänkt.

Anförande nr 94

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Jag ska fatta mig kort. Jag kommer gärna in och svarar på frågor och ställer frågor till framtida talare, om det är så. Jag känner ändå att många av de frågor som har ställts också har blivit belysta, det vill säga att vi kommer att kunna inkludera meddelarskydd och kollektivavtalsliknande förhållanden i underlaget. Självfallet kommer det också att vara tydliga krav på uppföljning. Vi har även lagt fram de positiva förändringar som förslaget innebär jämfört med i dag. Vi möjliggör för fler att välja mellan olika alternativ, precis som unga i dag kan göra när det gäller vanliga skolelever. De kan välja fritis. Vi måste också möjliggöra detta för gruppen funktionsnedsatta unga.

Det här blir något som stadsdelarna själva har efterfrågat. Det blir mer likriktat och mer rättvist på det sättet i och med att det inte kommer att kunna skilja sig på samma sätt som det gör i dag.

Jag tycker att förslaget är bra. Vi kommer säkert att ha anledning att justera framöver. Det gör vi alltid med våra system. Det är ofta levande, och man får se utifrån läge. När vi har lyft frågan om LOV med de aktörer som finns i dag har de tagit emot det positivt. Det finns ett stort intresse bland aktörerna för att komma in i LOV, så det är positiva tecken som vi kan se fram emot.

Vi sätter stockholmarnas valfrihet högt, och vi värnar den. Vi tycker att LOV är ett utmärkt verktyg för att kunna höja kvaliteten och tillgängligheten för stockholmarna. Med detta ser jag fram mot en fortsatt debatt.

Anförande nr 95

Borgarrådet M o g e r t (S): Fru ordförande! Det var en intressant glidning där. I borgarrådets första replik till Kaj lät det som att det skulle ställas krav på kollektivavtal. Nu sade du: Vi kommer att kunna ställa krav på kollektivavtalsliknande villkor. Ja, det har ni kunnat göra i sju år i de flesta upphandlingar som ni har gjort. Ni har hittills inte gjort det, mig veterligen, vid något enda tillfälle.

Innebär det du säger att ni kommer att ställa krav på kollektivavtal eller kollektivavtalsliknande villkor i detta ärende? Och hur tänker ni följa upp det? Det vore jätteintressant att få veta.

Anförande nr 96

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Den information jag har fått är att vi kommer att införa en paragraf om kollektivavtalsliknande villkor tillsammans med meddelarskydd och att detta kommer att införas. Det kommer att följas upp precis som andra avtal. Vi har sagt att uppföljning kommer att ske.

Jag skulle vilja ställa en fråga till dig, Roger Mogert, även om du inte har tillfälle att svara på den nu på grund av talarreglerna. Rent allmänt kan man undra när man ser att Socialdemokraterna och Vänsterpartiet i gemensamma yttranden i reservationerna talar om att man ska rulla tillbaka bandet. Alla avtal som finns i dag för andra aktörer ska återgå i kommunal regi. Är det den rödgröna politik som kommer att få gehör om ni vinner valet? Är det så ni kommer att driva detta? Ska ni rulla tillbaka alla de skolor, fristående förskolor och andra alternativ som i dag drivs på annat sätt än kommunalt? Är det detta man kan förvänta sig vid ett rödgrönt maktövertagande? Det är sådana funderingar man får efter att ha läst dessa remissyttranden.

Anförande nr 97

I n g e r S t a r k (V): Jag var lite otydlig i mitt första inlägg, så jag tänkte bara klargöra att Vänsterpartiet yrkar avslag på förslaget enligt vår reservation i KS och inget annat.

Som väl är välkänt anser vi inte att vinster i verksamheten på något sätt ger högre kvalitet. Vi tycker att vi har sett detta mycket tydligt. Valfrihet handlar inte om att välja företag. Det handlar om att det ska finnas olika inriktningar att välja på och att man självklart ska kunna välja över hela staden.

Anförande nr 98

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Fru ordförande! Vi vill att ärendet ska ses över, och då backar vi i rimlighetens namn upp det återremissyrkande som Socialdemokraterna har lagt fram. På så sätt kan man se över de delar som har lyfts fram i ärendet.

Vi kan bland annat se frågan om konsekvens- och riskanalyserna och uppföljningsfrågan. Vi kan också se frågan om ersättningsnivåerna som finns i vissa underlag, men den är inte riktigt klarlagd. Det går både upp och ned i de yttranden som finns om ersättningsnivåerna. Är de högre eller lägre? Vi vill gärna se att allt det här går igenom ordentligt.

Anförande nr 99

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Visst kan man analysera ärendet i åratal om man vill det. Vi är ändå beredda att ta fram valfriheten för dessa ungdomar. Vi vill att det ska bli mer rättvist. Unga med funktionsnedsättning ska också kunna välja. Det har genomförts konsekvensanalyser, vilket också beskrivs i ärendet. Man pekar på att det snarare kommer att bli bättre än i dag och att detta är någonting som har efterfrågats.

Det är klart att det blir funderingar och att det väcks farhågor om hur det kommer att bli ifall de rödgröna kommer till makten i Stadshuset nästa år. Vi har Miljöpartiet som ändå står bakom möjligheten att välja, vilket vi är tacksamma för, genom LOV. Men det finns också alternativ inom de rödgröna som handlar om att man vill rulla tillbaka det hela och förbjuda alla andra alternativ utom de kommunala. Det skapar oro för de elever och de ungdomar som i dag går i fristående alternativ. Jag undrar hur Miljöpartiet kommer att agera vid ett eventuellt samarbete med de röda.

Anförande nr 100

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Vi driver vår politik, Anna. Det är helt klart att vi tycker att det ska finnas alternativa varianter på hur man kan bedriva verksamheter. Det är viktigt för dessa barn att de får en bra verksamhet. Därför vill vi att man tittar över detta igen. Det handlar inte om att stoppa eller rulla tillbaka någonting, utan det handlar om att titta över det hela och få en bra verksamhet.

Sedan tycker vi att de vinster som görs i välfärden ska återinvesteras. Det är en annan viktig sak som ligger i detta. Men det betyder inte på något vis att vi skulle vara emot att man har alternativa utförare. Det är viktigt att vi har alternativa utförare, och det är viktigt att vi har andra sätt att se på hur man bedriver verksamheten rent verksamhetsmässigt. Det handlar till exempel om vilken pedagogik man använder sig av på skolorna. Det ska man fortsätta med, och det tycker vi är jättebra.

*§ 19 Motion om översyn i syfte att effektivisera stadens funktionshinderråd
(utl. 2012:161)*

Anförande nr 101

K a j N o r d q u i s t (S): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Först och främst ska jag säga att jag självfallet instämmer i Socialdemokraternas förslag till beslut. Det fanns en ganska sympatisk tanke i den reservation som gjordes från Vänsterpartiet till kommunstyrelsen. Man skrev att detta är ett förslag som egentligen inte borde vara partiskiljande, utan man skulle faktiskt kunna roa sig med att lyssna på den som har skrivit motionen, nämligen undertecknad, som har en viss erfarenhet i frågan. Jag uppskattade denna synpunkt.

Ibland blir jag lite förvånad här. Vi klipper till rakt av. Om något förslag kommer från den rödgröna sidan slår den blå rakt av. Det är möjligt att vi som styrande kommer att göra likadant. Det är lite tråkigt att det är på det här viset, för det betyder att vi kanske inte riktigt lyssnar på varandra på det sätt som man borde göra, kan jag tycka.

Jag har i grund och botten tre förslag i detta. Om man tar råden på allvar borde man först och främst försöka rigga sammanträdena så att de spelar roll, det vill säga att man kan förmedla råd till de olika nämnderna. Det är det som är poängen med dessa råd. Det är det första.

Det andra är att man borde ha respekt för de personer som sitter i råden och vad de säger. Detta känns egentligen som rena självklarheter. I alla år sedan dessa råd inrättades – man började redan på 70-talet – har handikapprörelsen alltid sagt att man aldrig lyssnar på oss och att vi kommer in för sent i processen. Från den andra sidan har man av och till – men som jag skriver i motionen får man inte säga det högt – tyckt att detta ofta inte ger någonting utan att det bara kostar en massa tid för tjänstemän och i vissa fall för politiker.

Jag menar att det beror på att om man ställer frågor som inte har någon egentlig betydelse får man också svar som inte har någon betydelse. Om man kopplar detta till att man dessutom inte tycker att råden är så mycket att hänga i julgran blir det därefter. Det är bara tidsspill. Tvärtom tycker jag att råden skulle kunna spela en stor roll, framför allt när det gäller hur vi implementerar det handikappprogram som vi antog här för ett tag sedan.

Jag tycker att det finns ett intressant remissvar från Skärholmens stadsdelsnämnd, där de pekar på att det vore bra om man hade både personligt brev och meritförteckning när man utser dem som ska sitta i råden. Man skulle kunna raljera om detta, men det ligger någonting i det. Då skulle man visa den vederbörliga respekt som behövs.

Jag instämmer i Socialdemokraternas synpunkter. Jag tycker att det är lite trist att detta är någonting som man bara viftar undan för att det kommer från fel sida av majoriteten.

Anförande nr 102

E w a S a m u e l s s o n (KD): Hej Kaj! Det som jag kan tycka är lite tråkigt är att det ibland låter som om man inte har samrått och att man ser lite olika på vad som är

att samråda. Jag vet att vi har talat om det här förut. När förvaltningen ibland tycker att man verkligen har samrått och talat om det hela upplever man från funktionshinderråden att man inte har gjort det.

Det jag skulle vilja understryka, och som jag även tänkte säga i mitt anförande sedan, är att man ser att när ledningarna i de olika förvaltningarna eller bolagsstyrelserna tydligt visar på vikten av fungerande funktionshinderråd blir det också bättre. Det tror jag är en viktig del framöver. Man måste tydliggöra det hela. Råden är rådgivande; det är viktigt att komma ihåg. Men det är också viktigt att man visar från båda sidor att det ska fungera.

Anförande nr 103

K a j N o r d q u i s t (S): Absolut! Och jag tycker att det är viktigt att man också diskuterar övergripande principiella frågor och att man gör det tydligt att detta är ett rådgivande organ – punkt slut! Politiken beslutas av de demokratiskt utsedda; det ska inte vara något snack om det. Det är inte fråga om något annat. Men det känns ibland som att man kör detta, och så blev det ingenting. Det är väldigt onödigt. Man kan få ut mycket mer av verksamheten.

Anförande nr 104

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Fru ordförande, ledamöter! Jag förstår inte riktigt, Kaj, hur du kan tycka att motionen har blivit så väldigt illa besvarad. Jag tycker egentligen att kommunstyrelsen har besvarat din motion ganska väl. Det finns ingenting i dag som hindrar de funktionshinderråd vi har att arbeta och själva bestämma sin arbetsordning. Då skulle man kunna bestämma arbetet precis så som du föreslår.

Vi är allihop överens om att funktionshinderråden har en viktig funktion, för de förmedlar en kunskap som vi andra aldrig kan få: en kunskap om funktionshindrades situation och om vad vi skulle kunna ordna bättre i samhället för att underlätta de funktionsnedsattas vardag. Vi har här antagit ett program där det talas om delaktighet för personer med funktionsnedsättningar, och det är angeläget att vi arbetar efter det. För att vi ska kunna göra det krävs det ett aktivt deltagande av de funktionshinderråd vi har.

De är rådgivande – det har ni redan rätt ut – och jag tycker att allihop sköter det väldigt bra. Men de har också att ta hand om de frågor som ligger under respektive nämnd, och för att de ska kunna påverka processen är det viktigt att processen tar fart i ett tidigt skede och att man tar reda på vad funktionshinderråden egentligen tycker. Det är också angeläget att de medlemmar som finns där har goda kunskaper, både om hur respektive nämnd och verksamhet fungerar och om hur staden styrs och vad man kan göra för att påverka de beslut som vi politiker sedan ska fatta. Därför satsade vi i år en halv miljon på att öka kunskapen hos funktionshinderrådets medlemmar.

Jag tycker att vi inte ska bråka om smådetaljer här utan bestämma oss för att fokus ska vara på att fastställa de stora funktionshinderpolitiska målen och att samarbetsformerna ska utvecklas efter det. Sedan ska det finnas stor frihet för de olika råden att enligt deras nuvarande instruktioner själva utveckla sina arbetsformer. Då kan man mycket väl arbeta ungefär så som Kaj säger.

Anförande nr 105

K a j N o r d q u i s t (S): Vi är överens om mycket i detta fall, Marie – det är inte fråga om annat. Men det är någonting som är slående när man tittar på handlingen. Det finns två instanser som tydligt instämmer i vad jag säger, och det är funktionshinderombudsmannen som finns här i staden, och det är det centrala funktionshinderrådet, som tycker att det här var en bra idé som man borde göra någonting åt.

Visst kan man göra så här om man vill, men det måste finnas lite politisk vilja som uttrycker att man faktiskt vill att det ska hända någonting kring råden. Jag tycker att de tyvärr har torrsimmat lite grand. Det är signifikativt att en av de viktigare handikapporganisationerna, Synskadades Riksförbunds Stockholmsavdelning, tycker att det är så pass kasst att de nu har lämnat stadsdelsnämndernas råd. Jag kan tycka att det är tråkigt, men det är också ett tecken på att det inte fungerar bra.

Anförande nr 106

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Jag tycker också att det är tråkigt om man inte deltar i de här råden. Som jag sade förut finns det en stor kunskap i handikapporganisationerna, och vi behöver få ta del av den inför de beslut vi fattar. De har ett ganska stort utrymme att själva i sina respektive råd bestämma hur de vill arbeta. De stora målen är vi ju ganska överens om, och det är dem man sedan ska arbeta efter.

Anförande nr 107

M a r i a H a n n ä s (V): Fru ordförande, fullmäktige och alla som lyssnar! Vi i Vänsterpartiet tycker att det här är en väldigt bra motion eftersom den handlar om att lyfta råden. Råden är en enorm resurs. Råden behöver också ytterligare utbildning. Jag har varit med i råd och suttit med som vice ordförande eller ordförande när jag har besökt och träffat råd, och det har varit ganska låg kompetens hos några och hög hos andra – jag har varit med om både–och.

För sju år sedan var jag ordförande i kommunstyrelsens handikappråd. Där jobbade vi på det sättet att det de tyckte och skrev fram skrev vi in under borgarrådets synpunkter när det handlade om socialtjänsten, som det mest handlade om där. Vi fick med mycket bra grejer, som också blev till beslut sedan. Jag tycker att man mycket mer ska använda sig av rådens åsikter, och det är viktigt att de kommer in tidigt.

För länge sedan när vi började med stadsdelsnämnderna hade vi något som kallades handikappsekreterare som bevakade de här frågorna. Jag vet inte om det är rätt väg att gå, men det krävs att det finns personer i alla förvaltningar som hela tiden tänker på att ta med funktionshinderfrågorna.

Plan- och bygglagen har ändrats, och i den sägs det att man måste ta med det här. Vi har antagit en massa saker här i staden också där vi säger att man måste göra saker. Men det finns inte riktigt i allas huvuden, i alla tjänstemäns huvuden, att de ska ha kontakt med råden i olika frågor och diskutera, fråga och prata om olika ärenden.

Precis som Kaj säger här sade Ann-Margarethe Livh i kommunstyrelsen när ärendet var uppe: "Låt oss i denna fråga lägga partipolitiken åt sidan och för en gångs skull enas om att bifalla en välmotiverad motion!"

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 108

E w a S a m u e l s s o n (KD): Ordförande, fullmäktige! Du efterfrågar utbildning, Maria. Råden har efterfrågat utbildningspengar. Vi har lagt 500 000 till utbildning i år. Vi har tagit fram en seminarierie tillsammans med funktionshinderorganisationerna. Seminarierna påbörjades i våras och fortsätter nu under hösten, och vi räknar med att de också ska kunna fortsätta till våren. Det handlar om stadens styrning. Det handlar om hur man ska kunna komma tidigare in i arbetet. Det handlar också om FN-skrivningar om funktionshinderfrågor och så vidare.

Det är en utbildning på gång. Den har efterfrågats av råden, och den ges nu till råden. Det är både interna föreläsare och externa föreläsare.

Anförande nr 109

M a r i a H a n n ä s (V): Jag har inte kritiserat att det inte ges utbildning. Jag sade att det är jättebra med mer utbildning.

Ett exempel är att när man har kontakt med råden ska man också hinna lyssna på dem. I stadsbyggnadsnämnden träffar vi rådet två gånger om året, men det är väldigt kort tid. Däremot har jag sett till att det finns en enskild punkt på dagordningen där rådets protokoll kommer upp, och det är jätteviktigt. Om det inte är så i alla nämnder redan nu tycker jag att det ska vara det. Då blir det så att man läser den punkten, annars blandas detta bort i övriga ärenden. Det är jätteviktigt. I de flesta nämnder som jag har suttit i har jag sett till att det har blivit så, men det kanske inte är så i alla nämnder. Det är ett sätt att få rådets synpunkter mer synliggjorda.

Anförande nr 110

I n g e g e r d A k s e l s s o n L e D o u a r o n (MP): Fru ordförande! Jag vill börja med en fråga till Marie Ljungberg Schött. Om ni nu tycker att det som Kaj Nordquist säger i sin motion är så bra, varför bifaller ni den inte? Det är bara en enkel fråga.

Miljöpartiet vill bifalla Kaj Nordquists motion. Vi tycker att den är bra, viktig och angelägen. Vi vill säga att funktionshinderorganisationerna är så viktiga resurser i de kommunala beslutsprocesserna därför att de ser till att det inte blir fel utan blir rätt.

Det finns visserligen ingenting just nu som hindrar råden att arbeta i enlighet med motionens förslag, men det finns väldigt lite som uppmuntrar och stöder arbetet i funktionshinderråden. Därför har vi i Miljöpartiet ett antal förslag.

Vi föreslår att råden får tillgång till en tjänsteman eller sekreterare och att det vid nyexploateringar utses en kontaktperson i tillgänglighetsfrågor för att få in synpunkter före beslut. Det kan även utnyttjas i andra sammanhang. Ett exempel är utbyggnaden av Fridhemsskolan just nu; det är jätteviktigt att man bygger en skola

som alla barn kan gå i. Vi föreslår också att ett krav på tillgänglighet ska finnas vid upphandlingar. Det kanske finns redan, men vi föreslår det i alla fall. Vi tycker också att man kan ha politiker i funktionshinderråden med koppling till den nämnd som rådet är knutet till.

Vi yrkar alltså bifall till Kaj Nordquists motion men med lite extra förslag på vägen.

Anförande nr 111

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Varför bifaller vi inte bara motionen? Det beror på att den är väldigt detaljerad och talar om precis hur man vill att det ska vara. Och nu står du här och fyller på med ännu mer saker: Precis så här ska det vara! Det är det vi inte riktigt tror på. Vi tror att det är bättre att funktionshinderråden själva får vara med och utveckla sin egen arbetsordning, inte att det ska komma här uppifrån.

Jag var också ordförande i kommunstyrelsens funktionshinderråd under en halv period, och vi satte i gång ett ganska stort arbete med att titta på hur vi skulle kunna förbättra vårt arbetssätt just för att man skulle kunna komma in tidigt i processer. Jag tror att det är mycket viktigt att den typen av arbetssätt får komma från grunden och att man tillsammans kommer fram till hur man vill arbeta.

Anförande nr 112

I n g e g e r d A k s e l s s o n L e D o u a r o n (MP): Jag ser inte att Kaj Nordquists förslag är så väldigt detaljerade. Det måste jag säga. Samtidigt behövs det helt klart åtgärder som stöder verksamheterna i funktionshinderråden. De räcker ju inte till.

Anförande nr 113

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Ordförande, fullmäktige! Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Att jag gör det beror inte på att jag har varit ordförande i kommunstyrelsens handikappråd, som det hette förut, men jag har suttit med där. Som ordförande i en stadsdelsnämnd träffar jag funktionshinderrådet vid ett flertal tillfällen. Jag kan se att det ändå har hänt en hel del under de senare åren. När vi har tagit fram programmet finns det aktiviteter och indikatorer på sådana saker som handlar om just funktionshinderfrågor. Det är första gången någonsin som det har hänt. Jag var tidigare med under många sammanträden där man efterlyste sådant, men nu är alltihop genomfört. Det är ett viktigt steg på vägen.

Det är bara att sätta i gång. Det är lite konstigt att Miljöpartiet undrar varför vi inte vill bifalla motionen som är så bra, men det är ju så att en hel del av de här sakerna redan finns. Det är inte ovanligt att det väcks motioner om sådant som redan finns. Du gav några exempel på sådant som Miljöpartiet anser att man borde införa, men det kanske redan är infört.

Råden är viktiga. När vi jobbar med detta ute i stadsdelarna är det viktigt att man som politiker ligger på. Det hjälper inte med tre fyra punkter, utan som politiker måste man fråga vad rådet tycker och se till att det kommer med i ett tidigt skede. I min stadsdel har vi många exempel på att funktionshinderrådet har varit med i ett

mycket tidigt skede. Det skedde vid utarbetandet av ett flertal lekplatser och speciellt Spånga By. När man byggde om Spånga Torg var funktionshinderrådet med på ett tidigt stadium och hade många synpunkter.

Råden är viktiga och bra. De lämnar förslag. De ska vara vakthund, de ska vara blåslampa och de ska vara kunskapsbank. Men det är vi som politiker som ska se till att våra tjänstemän och vi själva har denna dialog. Det som jag ser som en stor utmaning – det hjälper inte med några rader om vi inte ser till att fråga efter det och genomföra det – är att råden kommer in i ett riktigt tidigt skede, för det är det som ofta efterfrågas. Det hjälper inte med två meningar, utan det handlar om aktiva politiker.

Anförande nr 114

K a j N o r d q u i s t (S): Hej Ann-Katrin! Du säger ju att det här är bra, och då hade du väl kunnat vara med på att lägga fram de här principerna. Jag tror att man helt enkelt behöver gå vidare. I grund och botten finns det också en koppling. Staden är ärligt talat väldigt snål mot handikapporganisationerna när det gäller de bidrag som delas ut.

Det finns positiva undantag, men i detta rådsarbete händer det inte speciellt mycket. Jag försökte mest skissa på hur det skulle bli bättre. Jag satt också några år i Hässelby-Vällingby, och vi såg till att handikapprådets – det hette fortfarande så då – protokoll behandlades varje gång på nämndmötena. Det var ett klart fall framåt.

Men det återstår hela tiden: Det är faktiskt bristande respekt inför vad råden säger. Även om det finns positiva undantag i Spånga tror jag nog ändå att detta program skulle vara ganska bra i vissa partier.

Anförande nr 115

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): I fråga om bidragen till organisationerna vill jag understryka att det under de senaste åren har avsatts pengar till handikappolitiskt arbete, förutom de bidrag som redan finns. När det gäller huruvida protokollen behandlas på sammanträdena har jag inte suttit i någon enda nämnd där det inte har funnits en punkt som heter funktionshinderrådets protokoll, såväl som pensionärsrådets protokoll. Det skulle förvåna mig om det inte finns överallt. Jag tror inte att det är unikt. Jag hörde att man till exempel i Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd inför budgeten träffar rådet, lägger in aktiviteter och lyssnar på rådet i budgetarbetet. Det finns många andra varianter. Jag vet att man på Södermalm bedriver ett utmärkt arbete tillsammans med sitt råd. Så nog pågår det ett aktivt arbete.

Men som sagt var: Tre rader hjälper inte. Det är arbetet som räknas.

Anförande nr 116

E i v o r K a r l s s o n (MP): Ordförande! Om det ska gå att göra Stockholm till världens mest tillgängliga stad har de 29 funktionshinderråden en viktig roll. Då är det viktigt att se över hur stadens funktionshinderråd kan effektiviseras. Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor ställer sig bakom denna motion. Råden vill ha en total översyn av rådsverksamheten och finansieringen av det intressepolitiska bidraget och att representanter från handikapprörelsen får delta i det arbetet.

Bifall till Miljöpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 117

E w a S a m u e l s s o n (KD): Ordförande, fullmäktige! Det finns väl inga verksamheter som kan sägas vara så bra att de inte går att förbättra. Dialogen måste ju fortsätta mellan funktionshinderråd, förvaltningar och styrelser om hur man ska kunna arbeta på ett bättre sätt. Fungerande funktionshinderråd är en del av det demokratiska samhället, och det är därför som vi i Stockholm har funktionshinderråd till de allra flesta nämnder och bolagsstyrelser, ibland sammanslaget.

Det jag har sett under de senaste åren är verkligen hur bra det är om ledningen är tydlig med vikten av fungerande funktionshinderråd men naturligtvis också att de som sitter i råden har goda kunskaper om respektive nämnds verksamhetsområde. Jag hör också ifrån handikapporganisationerna att de ibland har svårt att få personer som kan ta på sig uppdraget. Det kan bero på när mötena ligger, så det är en sådan sak man kan titta på, om man ska lägga dem vid andra tider. Hittills har det många gånger varit äldre som har suttit i råden, och de har haft större möjlighet att styra sin tid än vad kanske de som har arbete kan göra.

Många gånger framkommer det att man tycker att man kommer för sent in i ärendehantering, och det känner jag också igen från pensionärsrådet. Det är något som man måste hitta lösningar på inom varje förvaltning och varje bolagsstyrelse.

Jag har redan tidigare nämnt den utbildningssatsning som vi håller på med sedan i våras och som fortsätter under hösten. Jag hör i alla fall från HSO att de är glada över denna utbildningssatsning. De är också glada över den miljon som vi har fördelat när det gäller intressepolitiskt arbete, för det har påverkat så att de kan arbeta på ett mer utåtriktat sätt.

När vi tog program för delaktighet, som vi beslutade om i enighet här i fullmäktige, inbjöds till ett halvdagsseminarium för politiker och tjänstemän i staden men också funktionshinderorganisationerna och rådsmedlemmarna. Tyvärr måste jag säga att representationen från de här tre grupperna inte var så fullgod som jag hade önskat. Men återigen framkom det att på de ställen där ledningen såg till att man arbetade på ett annat sätt och kom tidigt in i ärendehantering fungerar det, inte minst när det gäller budgetdiskussionerna. När förvaltningarna till exempel hade en halvdag för stadsdelsnämndens politiker bjöd man också in funktionshinderråden till diskussionerna. De fanns med från början, och där uttalade man sig mycket positivt.

Detta program har ändå gett möjligheten att påverka på ett annat sätt. Det ska tas fram aktiviteter till varje mål, tre aktiviteter per mål, och det är en konkretion som vi inte har haft tidigare. Den går också lättare att följa upp för råden.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 118

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (MP): Fru ordförande! Funktionshindrade är inte den grupp som är mest prioriterad i vårt samhälle, utan många gånger är det frågeställningarna för just den gruppen som man glömmer bort. Det är därför som funktionshinderråden är extra viktiga, för att skapa och ge råd till politikerna så att de

ska fatta kloka beslut. Jag tror att det på många håll fungerar alldeles utmärkt med politiker som lyssnar på råden, men på vissa håll fattas det fortfarande beslut, tror jag, där man plötsligt helt enkelt glömmer bort funktionshinderaspekten. Det är där jag tror att de som sitter i funktionshinderråden tycker att det känns rätt frustrerande när politiker inte tar till sig deras synpunkter och kunskaper. Det är den problematiken som man måste få upp.

Det är jättebra med utbildningar för funktionshinderråden, men det känns som att vi snart måste ha lite mer utbildning också för politikerna, så att de blir mer medvetna om att funktionshinderaspekten måste med i alla beslut i staden.

Anförande nr 119

E w a S a m u e l s s o n (KD): Absolut – det tror jag också. Det är därför som jag säger att vi hade en satsning direkt efter det att programmet hade tagits. Tyvärr kom man inte till de utbildningarna vare sig från stadens tjänstemän och politiker eller fullt ut från funktionshinderråden. Det var ju ett utmärkt tillfälle när alla satt tillsammans och där man kunde ta upp frågor som gällde dem.

Precis som du säger ligger inte funktionshinderfrågor högt upp på dagordningen i samhället i stort. Det ser jag när jag försöker nå ut i medierna med satsningar som är gjorda. I dag har staden fått ett pris från Humana för att vi är bäst i länet när det gäller tillgänglighet. Vi får se om det ger något utslag i medierna – vi har försökt skicka ut det.

Absolut – det är jätteviktigt att vi jobbar framåt med dessa frågor i en satsning tillsammans, politiker, tjänstemän och råd. Men råden är rådgivande – det måste man komma ihåg.

§ 21 Motion om tio kraftfulla insatser mot barnfattigdomen i Stockholms stad med sikte på en nollvision (utl. 2013:10)

Anförande nr 120

K a r i n R å g s j ö (V): Fru ordförande, åhörare, fullmäktigeledamöter! Nu ska vi prata om skilda världar. Vi ska prata om barnfattigdom. Jag har då tittat på vad regeringen själv säger, och regeringen säger så här: Den relativa barnfattigdomen har varit åtta gånger så stor – alltså ökningen av den – under perioden 2006–2011 jämfört med 2002–2006. Det är min ingång i detta. Nu kör vi.

Vi pratar om relativ barnfattigdom, och den har ökat i Stockholm. Det visar de undersökningar som har trillat in från Rädda Barnen. Nu har motionen legat till sig under ett år – så är det med våra motioner, att de ligger och gosar till sig – men siffrorna pekar absolut inte åt rätt håll. Vi kan se i Rädda Barnens årsrapport 2012 att andelen barn 0–17 år i ekonomiskt utsatta hushåll i staden har ökat från 14,4 till 15,3 mellan 2008 och 2009. Det är inte bara i enstaka områden utan i 17 av 18 områden.

Vi har, anser vi på den här sidan i alla fall, en galopperande segregering i Stockholm. Det kan man se: Alla rapporter som trillar in som handlar om barn och unga pekar inte uppåt utan pekar på att staden glider isär mer eller mindre. De barn som kommer från medelklassmiljöer, sjysta miljöer, klarar sig väldigt bra medan de barn som kommer från mer utsatta miljöer och där föräldrarna också har en ansträngd ekonomi rasar. Det kan man också se på skolresultat och så vidare. De rikaste barnhushållen blir rikare medan de fattiga ökar.

Rädda Barnens undersökning visar också att skillnaderna i ekonomisk utsatthet mellan barn med svensk respektive utländsk bakgrund fortsätter att vara markanta. Det är mycket tydligt när vi ser på de olika undersökningarna. Barn till ensamstående föräldrar löper tre gånger så stor risk för ekonomisk utsatthet jämfört med barn som bor med båda sina föräldrar. Det är också en markör, kan man säga.

Det borde gå att göra någonting om viljan finns, och vi har lagt fram ett förslag: en fullt finansierad och tidsatt handlingsplan som följs upp regelbundet. Det skulle inte vara fel, för det handlar om barn och barns möjligheter att slå sig fram i livet och få bra förutsättningar.

Vi måste göra något på olika håll. Regeringen måste göra sitt, landstinget måste kraftigt utöka sitt förebyggande arbete och staden måste göra allt vad den kan för att förbättra situationen för denna grupp barn. Vi kan göra allt, och det är fullständigt möjligt, men det är politiken som saknas i den här staden.

Jag vill därmed yrka bifall till Vänsterpartiets reservation.

Anförande nr 121

I s a b e l S m e d b e r g P a l m q v i s t (FP): Fru ordförande, fullmäktige! Karin Rågsjö lyfter upp den angelägna och viktiga frågan om barnfattigdom i sin motion, och jag är så glad att vi försöker driva den frågan och att vi tillsammans försöker hitta lösningar på detta komplexa problem.

Det finns nästan ingen annan fråga som engagerar oss så mycket i den här salen som just barn som far illa och hur vi ska lösa de problemen. Vi är helt överens om att målet är att bekämpa barnfattigdomen, men vi är inte alltid överens om vägen dit. Jag är personligen tveksam till om en kommunal plan är rätt väg för att nå en lösning på problemen. Jag delar socialnämndens och Södermalms remissvar att man i stället för att ta fram en ny plan ska följa upp de insatser som redan görs och säkerställa att utvecklingen går i rätt riktning.

Med det sagt är det mycket glädjande att det mesta som står i Karins Rågsjös förslag till plan är sådant som staden redan i dag gör.

Den största anledningen till att en familj får det svårt ekonomiskt är arbetslöshet. Därför måste kampen mot barnfattigdom alltid ta sin början i kampen mot arbetslösheten och för att få fler i arbete. Inga riktade bidrag i världen kan ersätta den trygghet som kommer av att mamma och pappa har ett arbete att gå till. Staden genomför därför en rad konkreta insatser för att minska arbetslösheten. Resultaten visas när det blir konkreta fakta, och jag vill ge några exempel.

17 000 personer har gått från jobbtorg till egen försörjning sedan 2008. I sommar har över 5 000 ungdomar i åldrarna 15–18 år feriearbetat i stadens olika förvaltningar och bolag. Detta är viktigt inte bara för den ekonomiska tryggheten utan också för att barnen får se att det lönar sig att arbeta och att det är det som är grunden för den egna försörjningen.

Klassresan börjar i klassrummet. Det är ett av Folkpartiets viktigaste budskap. Skolan är den viktigaste skyddsfaktorn för barn som far illa och för att bryta barnfattigdom på längre sikt. Forskningen visar att betyg i årskurs 9 har större betydelse för barns framtida utveckling än den socioekonomiska bakgrunden. Det känns alltså bra att Stockholm hör till de kommuner som satsar allra mest på skolan. Vår skolpeng ligger i topp i landet, och vi har ett mycket generöst socioekonomiskt system.

Barnfattigdom måste angripas i första hand genom att få fler i arbete och genom en skola för alla. Vi i Folkpartiet och de övriga i Alliansen tar frågan om barnfattigdom på allra största allvar. Målsättningen är klar: Vi ska bekämpa barnfattigdomen.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 122

K a r i n R å g s j ö (V): Då måste jag titta på resultaten i skolorna, för vi har genomfört en undersökning – som inte är den enda undersökningen. Tittar vi på skolan just i Stockholm kan vi se att de skolor som låg bra till 2007 ligger väldigt bra till 2011. Men de skolor exempelvis i ytterstaden som låg risigt till vad gäller betyg från grundskolan till gymnasiet har sjunkit ytterligare. Det är väl inte en politik som riktigt har gynnat den grupp vi pratar om.

Det är som du säger, att utbildningen är allt. Om man har en bra förskola att gå till och om man har en skola som kan ge möjligheter och förutsättningar kan man glida vidare och göra sin klassresa. Men tittar vi i Stockholm i dag ser vi att det är helt uppenbart att resultatet har försämrats i de skolor i ytterstaden där unga går som inte

kommer från akademiska miljöer. Om det är 20–30 procent som inte går från nian till gymnasiet tycker jag att det är ett misslyckande.

Anförande nr 123

I s a b e l S m e d b e r g P a l m q v i s t (FP): Det är lite svårt att ta ställning till den undersökning som du hänvisar till – jag vet inte vilken du menar. Däremot tycker jag att det är intressant med de siffror som du nämnde i ditt första anförande. Det var antalet barn som har gått från ekonomiskt stöd till att inte ha det, alltså fattiga barn. Då vill jag bara återknyta till texten, där vi har gjort en jämförelse på statistikomstockholm.se. Antalet barn i Stockholm som får ekonomiskt bistånd har gått från 8 354 i mars 2007 till 6 737 i mars 2012. Det är alltså mycket färre barn i dag.

Vi går i rätt riktning, men det är självklart en stor utmaning.

Anförande nr 124

E w a S a m u e l s s o n (KD): Ordförande, fullmäktige! Vi är naturligtvis helt överens om att inga barn ska behöva växa upp i fattigdom, men icke desto mindre är detta fallet i många familjer. Grunden, som vi har pratat om här tidigare, för att kunna få ett arbete och en egen försörjning är utbildningen. Det är A och O, alltifrån grundskolan upp till gymnasiet. Jag träffade senast i går några unga killar, och en av dem hade fått en lärlingsutbildning. Han var lycklig för det och räknade med att han snart skulle kunna få ett arbete. Det visar också att det finns ett intresse från de allra flesta att gå den vägen, att utbildning ska ge förutsättningar för en trygg försörjning.

Det som man ändå måste komma ihåg – du nämnde regeringen och att regeringen har skrivit om den relativa fattigdomen – är att regeringen har gjort många inslag för att förbättra situationen. Ensamstående föräldrar nämndes. Ja, 70 procent av dem som får bostadsbidrag är ensamstående föräldrar, och de får nu ett höjt bostadsbidrag. Det man har gjort är att höja barndelen i bostadsbidraget. Man höjer också barndelen i den del som är ekonomiskt bistånd. Man ger flerbarnstillägg. Man har höjt grundersättningen i föräldraförsäkringen, vilket är bra för unga föräldrar som ännu inte kommit ut på arbetsmarknaden men också bra för studenter med barn. Vi har sett till att sommarjobben för ungdomarna inte ska räknas in i ekonomiskt bistånd, utan ungdomar kan i dag tjäna upp till ett prisbasbelopp utan att det ska påverka. Man kan också som egen biståndstagare arbeta utan att det räknas in upp till en viss nivå.

Det nya förslaget, som kommer nästa år, är att barn som lever i ekonomisk utsatthet ska kunna få en fritidspeng med 3 000 per barn och år. Det förslaget har kommit fram vid kontakterna med frivilligorganisationer, som säger att barn just i ekonomisk utsatthet sällan deltar i fritidsaktiviteter. Nu finns det alltså en möjlighet för de ungdomarna och barnen som går i årskurs 4–9 att få hjälp.

Här i Stockholm har vi sett till att internet nu via bredband finns i försörjningsstödet. Det är också en fråga som har tagits upp att barn kan känna sig utanför om de inte har den möjligheten. Om en familj har en ekonomi med väldigt mycket skulder ska skuldrådgivningen nu finnas på ett mycket tidigare stadium.

Det görs många saker, men återigen vill jag understryka: Vi måste uppmuntra till utbildning, och vi måste uppmuntra till att söka arbete. Där har redan nämnts jobbtorgens möjlighet och där många fler har kommit i arbete eller till utbildning.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 125

K a r i n R å g s j ö (V): Självklart är det jättebra när människor blir självförsörjande. Men tittar vi på arbetslösheten i Stockholm ser vi att den tickar ganska bra i vissa stadsdelar. Den sjunker inte som den skulle kunna göra.

När det gäller utbildning har ni begränsat möjligheten att gå på komvux, men nu har i och för sig Björklund vaknat under bilan och öst in lite mer pengar. De som inte har fått betyg från grundskolan till gymnasiet har inte en chans på arbetsmarknaden. De ungdomarna kommer aldrig igen. Här skulle man behöva göra helt andra insatser när det gäller utbildning än vad ni har gjort. Det handlar också om att inte ärva fattigdom utan att kunna göra den klassresa man har möjlighet till. Det tycker jag att ni har begränsat under era år, dels genom att skära fruktansvärt mycket i komvux, dels genom de resultat vi nu kan se i skolorna.

Vi skulle kunna göra så mycket mer. Det handlar också om att införa exempelvis läxhjälp för alla i skolan. Det finns jättemycket man kan göra om man bara vill och har lite fantasi.

Anförande nr 126

E w a S a m u e l s s o n (KD): Om vi tittar på arbetslösheten är nog den grupp som står längst utanför personer med funktionsnedsättning, och där finns det en hel del att göra. Däremot har man nu sett till att de ungdomar som vill gå tillbaka och fullfölja sin gymnasieutbildning får högre studiemedel. Det ska vara en morot just för att de ska kunna gå tillbaka och fullfölja sin gymnasiala utbildning, som i sin tur sedan kan leda till att det är lättare att få arbete.

Det görs en hel del, och det handlar både om den enskilda individens ansvar och naturligtvis om stöd från samhällets sida.

Anförande nr 127

S t i n a B e n g t s s o n (C): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Inget barn ska behöva leva i hemlöshet, och inget barn ska behöva leva i fattigdom. I Stockholm händer det tyvärr fortfarande att familjer med barn blir vräkta. Även om det hör till undantagen och även om vi varje dag arbetar för att det inte ska hända så händer det, och varje gång är det ett kapitalt misslyckande, inte minst för oss här inne.

För att vi ska bli bättre har vi i socialnämnden beslutat om nya riktlinjer för ekonomiskt bistånd. Det finns nya, tydligare skrivningar kring barnperspektivet bland annat. Vi arbetar också med åtgärder för att fler ska få gymnasiebetyg och för att fler ska komma i arbete så att de kan försörja sina barn. Vi genomför föräldrautbildningar och har samarbete med Barnombudsmannen. Det är bara en liten del av allt det arbete vi lägger ned för att göra Stockholm till en tryggare stad att leva och bo i, inte minst för barnen.

Ordförande! Vi i Centerpartiet tror inte på att en lösning fungerar för alla. Därför tror vi inte heller på att alla de punkter som finns i motionen är lösningen på problemen. Dessutom tror vi att det behövs mer än det Karin Rågsjö föreslår. Vi vet att mycket av det Karin Rågsjö vill redan är gjort eller är på gång. Arbetet fortgår, och vi arbetar varje dag för att barn ska ha det bra i denna stad, och de får det bättre.

Anförande nr 128

K a r i n R å g s j ö (V): De får det bättre, säger du. Jag har svårt att se just när det gäller skolan att de som behöver mest stöd får det så himla mycket bättre. Ni tillhör ju den allians som har sett till att man kan ha RUT-bidrag för att låta någon firma läsa läxor med ungarna, men ni har inte sett till att det finns läxhjälp ute i skolorna som är obligatorisk. Är inte det lite konstigt? Det tycker jag. Då är det frivilligorganisationerna som ska rusa in och hjälpa till med läxorna. Handlar det inte om att ge möjligheter och förutsättningar? Är inte de som behöver läxhjälp mest av alla de barn som inte har föräldrar som är akademiker? Så borde det vara.

Du pratar om vräkningar. Under 2012 ökade antalet vräkt barnfamiljer i Stockholm med 27 procent, enligt de siffror som jag har fått fram. Då undrar jag: Är det inte lite sent att dutta med det nu?

Anförande nr 129

S t i n a B e n g t s o n (C): Jag vet inte om riktlinjer för ekonomiskt bistånd kan anses som lite duttande. De här riktlinjerna skapade vi ju bland annat för att vi såg förändringen.

Vad gäller RUT kan jag hålla med dig om att det kan finnas andra behov av läxhjälp utöver reformen när det gäller läxhjälp. Men RUT innebär också att människor kommer i arbete och kan försörja sina barn.

Anförande nr 130

Å s a J e r n b e r g (MP): Ordförande, fullmäktige! I dagens Sverige lever 242 000 barn i ekonomisk utsatthet, och många av de barnen finns här i Stockholm, inte minst i våra socioekonomiskt utsatta stadsdelar. Tittar vi på Rinkeby lever över hälften av barnen där i fattigdom. Det är om de barnen, barnen i ekonomisk utsatthet, som det här ärendet handlar.

Barnfattigdom kan exempelvis innebära att inte kunna köpa en cykel och lära sig cykla, att inte ha råd att spela fotboll för att det inte finns några pengar till föreningsavgiften eller fotbollsskorna, att inte kunna gå på kalas hos kompiserna för att det inte finns några pengar till present.

Så här säger en flicka som är 15 år och som samtalar med Rädda Barnen: Jag har förlorat många vänner på grund av att vi inte har tillräckligt med pengar. De tror att jag inte vill umgås med dem på grund av att jag inte kan följa med på saker. Men det vill jag; jag har bara inte pengarna.

Barnfattigdom handlar om en känsla av att stå utanför, av att inte vara lika mycket värd. Det handlar om en känsla som kan sätta livslånga spår i ett barn.

Barnfattigdom handlar också om att barn i ekonomiskt utsatta familjer löper tre gånger så stor risk att utsättas för våld i hemmet av någon vuxen och dubbelt så stor risk att utsättas för mobbning i skolan. Det handlar om att det finns ett samband mellan ekonomisk utsatthet och utbildningsresultat, hälsa och trygghet.

Självklart finns det ett politiskt ansvar för barnen bakom statistiken. Att förändra situationen för dessa barn handlar både om att jobba förebyggande, inte minst att föräldrar ska ha jobb, och om att sätta in direkta insatser. Vi måste stödja dessa barn här och nu.

För att möta dessa utmaningar tycker vi i Miljöpartiet att det vore bra om vi tog fram en gemensam handlingsplan mot barnfattigdom över partigränserna. Vi har tidigare tagit initiativ till detta, och jag hoppas fortfarande att alla partier ska kunna samlas och ta en gemensam diskussion om hur barnfattigdomen i staden kan minskas. Vi tror att vi når de mest hållbara resultaten om vi samarbetar och tar fram en gemensam plan med tydliga mål, åtgärder och uppföljningssystem som en bred majoritet kan ställa sig bakom.

Här säger jag tack till de företrädare på den borgerliga sidan som jag tycker har haft en väldigt konstruktiv ansats. Vi delar problembeskrivningen och viljan att göra någonting för dessa barn även om vi kanske tycker lite olika i olika frågor.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets reservation.

Anförande nr 131

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Ordförande, ledamöter! Jag tror att vi alla blir väldigt upprörda när vi hör talas om barn som far illa, oavsett om det handlar om att de lever i en fattig familj eller i en familj där de på annat sätt far illa. Det här är en av de allra viktigaste frågorna som vi arbetar med i socialpolitiken, att värna barns rätt och försöka ge alla barn goda förutsättningar att komma ut i livet. Därför är det bra att vi pratar om de här frågorna. Det har många före mig vittnat om.

I Stockholms stad gör vi faktiskt redan en lång rad insatser för att hjälpa barn. Den allra viktigaste åtgärden är att stärka föräldrarna i deras roll, och det gör man bäst genom att hjälpa dem att komma ut i arbete. Det har vi redan pratat om: de jobbskapande insatserna och jobbtorgen. Vi pratar också om barnomsorg som ska vara lättillgänglig och barnomsorg på sådana tider att man kan ta jobb på obehövlig arbetstid.

När en familj lever med knappa resurser gör handläggaren alltid en barnkonsekvensanalys när man ger det ekonomiska biståndet till hushållen där det finns barn. Vi införde internet med bredband så att alla barn i familjer där man inte har råd att ha det ska kunna göra sina läxor och delta i det sociala livet på samma sätt som alla andra. Om man tittar runt ser man hur ofta folk använder sig av det sociala livet på internet, och det är extremt viktigt när man är barn.

Om en familj behöver budget- och skuldrådgivning och har barn ska det gå riktigt fort. Det har vi också bestämt att vi ska göra; inom en vecka har man rätt att få sitt första samtal. Om man är på jobbtorg kan man också behöva ha lite semester, och

därför har familjer rätt att få tre veckors ledighet från jobbtorgen på sommaren för att kunna vara med sina barn, åka på semester eller göra någonting annat.

En av de största framgångsfaktorerna när man ska hjälpa barn är skolan, som många andra har vittnat om. Där är det inte alls så att vi inte gör någonting. Elever som inte når upp till målen garanteras faktiskt läxhjälp. Alldeles oavsett bakgrund ska alla barn ha samma förutsättningar för lärande. Det finns lässatsningar för de yngre eleverna. Det finns en omfördelningspolitik som gör att mer resurser går till områden där flera elever har svårt att nå målen. Vi förstärker biblioteken i ytterstaden. Vi arbetar aktivt med gymnasieungdomarna, för de gymnasieungdomar som inte når sina mål förtjänar att få en extra insats.

Anförande nr 132

K a r i n R å g s j ö (V): Jag börjar med det sista, ungarna som får hjälp i skolan. Den senaste rapporten som vi har fått om dem som är dropouts, som lämnar gymnasiet, säger att man inte ens klarar av att söka upp dem. Det är 859 ungdomar som man inte har hittat i år. Det är ungefär så många varje år. Ni kan själva räkna ut hur många ungdomar som är lost i den här staden om 800 per år inte söks upp av vare sig skola eller socialtjänst.

Sedan pratade du om att man kan åka på semester. Det tycker jag låter intressant. Vad är det för verklighet du befinner dig i? De här föräldrarna har inte ens åkkort. Så är det: Inte ens på jobbtorgen får de åkkort, visar det sig, utan de får skramla ihop pengar själva för att ta sig från Rinkeby in till staden. Vad är det för semester de ska ha, tycker du? Var kan man ha semester när man är en fattig barnfamilj och inte ens kan få åkkort av Stockholm, som gått 4 miljarder plus? Jag bara undrar.

Anförande nr 133

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Vi har avsatt ganska stora resurser till ett projekt för att hitta just avhoppade ungdomar, för att göra ett projekt mellan skola och socialförvaltning som ska hjälpa de barn som börjar skolka och av andra skäl inte klarar av att vara kvar i skolan. Därför är det en fantastiskt viktig åtgärd. Att klara av att gå ut gymnasiet, att klara av att nå upp till målen, är ett av de bästa vacciner vi kan skicka med barnen när de ska gå ut och söka jobb.

Jag kanske inte borde ha sagt semester på det sättet. Dessa föräldrar förtjänar en ledighet för att kunna vara med sina barn. Det finns många saker man kan göra i en stad som Stockholm som inte behöver kosta väldigt mycket pengar. Det viktiga i detta fall och som jag ville belysa är att man har en rättighet att vara ledig tre veckor och vara med sina barn, för barnens skull.

Anförande nr 134

Å s a J e r n b e r g (MP): Jag tycker som sagt att det är bra att vi delar problembeskrivningen och att vi alla har en ambition att göra någonting för dessa barn. Det är en väldigt bra start. Men jag vill säga att det finns mycket att göra i denna stad, samtidigt som vi ser att villkoren för barn ser mycket olika ut. Det är någonting som jag i hjärtat känner mig mycket engagerad i, att vi måste se till att alla barn har lika möjligheter att ta sig fram i livet och skapa sig ett gott liv.

Nu får vi höra en hel del om vad som görs, och det är intressant. Men eftersom ni i dagsläget inte är intresserade av att ta fram en handlingsplan över partigränserna skulle jag också vilja höra: Vad är nästa steg, tänker ni, för att göra mer för de barn som lever i ekonomisk utsatthet?

Anförande nr 135

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Det är det som är det dagliga arbetet i hela socialförvaltningen, men också inom skolförvaltning och andra förvaltningar i Stockholms stad, att fundera över hur vi kan göra det så bra som möjligt för de medborgare vi har. Det behövs ingen särskild plan för det. Detta jobbar vi med hela tiden. Barnen är i fokus. Barn som far illa är extremt mycket i fokus. Jag påstår inte att det inte finns problem, för det vet vi alla att det gör. Vi gör väldigt mycket för att försöka rätta till dessa problem, och självklart ska vi fortsätta med det.

Anförande nr 136

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (MP): Ordförande, fullmäktige! Barnfattigdomen är kanske den största utmaningen för Stockholm. Det är någonting som vi vill inte ska finnas men som finns, och som finns i stor utsträckning i Stockholm. Om man kunde fixa arbete åt föräldrarna till fattiga barn vore det mesta avklarat, men problematiken är att det inte är så lätt på vår arbetsmarknad i dag. Dessa barn ska ju kunna ha ett bra liv i alla fall.

Det står i borgarrådets synpunkter i ärendet att inga barnfamiljer ska behöva vänta mer än en vecka på att få sitt första budget- och skuldrådgivningssamtal. Jag tycker att det är jättebra – det har vi lagt förslag om under tidigare år. Men det måste tillsättas resurser för det, för vad jag vet är det flera månaders väntetid på budget- och skuldrådgivning i Stockholm.

Det är också bra med bra skolor på många olika sätt. Många av de barn som på något vis mot alla odds tar sig ut och tar sig framåt i livet trots att de har haft det fattigt hemma kanske har gått i bra skolor som har stärkt dem. Jag har sett flera exempel på att många av dessa barn klarar skolan alldeles utmärkt.

Det måste också satsas på mer feriejobb. Om det fanns fler feriejobb för unga skulle det lätta enormt på trycket på ekonomin för familjer som inte har mycket pengar hemma.

Förebygga vräkningar: Det är märkligt att vi har pratat om detta i rätt många år, i alla fall så länge jag har varit aktiv i Stockholms stad, men fortfarande inte kan komma till rätta med det. Det borde vara en fullkomlig självklarhet att man inte vräker barnfamiljer utan försöker sätta till alla klutar för att undvika det. Det är verkligen ett hack nedåt för en familj att också bli vräkt från sin bostad. Då är det en ännu längre väg att ta sig uppåt igen.

Sammantaget tror jag att vi måste göra mycket mer. Många barn är fullt på det klara med hur ekonomin ser ut i deras egen familj. I många familjer har man det otroligt bra, och där tror jag inte att barnen bryr sig så mycket om hur det är med ekonomin i hushållet eller hur privatekonomin fungerar. Men många av dessa barn, som vet att det är alldeles tomt i kylskåpet hemma, är fullt på det klara med att det är illa och

fara å färde. Det är inte heller bra för många barn att inte få i sig tillräckligt med näring under den tid då de ska växa och bli större och starkare.

Jag tror kort sagt att det behöver göras mer. Vi måste identifiera de olika trösklar i samhället som hindrar barn i fattiga familjer att delta på samma sätt som andra barn, och vi måste sänka de trösklarna. Vi måste identifiera var kostnaderna ligger som tynger ännu mer än vad de borde göra för fattiga barn. Det finns väldigt mycket att göra, och jag hoppas att vi kan ta stora steg framåt snart.

Anförande nr 137

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Jag vill bara en gång till säga att det i Alliansens budget för 2013 faktiskt finns med att budget- och skuldrådgivning till barnfamiljer ska man få inom en vecka. Det står i budgeten och det är finansierat. Det är det som gäller.

Du tog upp sommarjobben, och jag vill fylla på med den möjlighet barn har att själva behålla de pengar de tjänar om föräldrarna går på försörjningsstöd. Det är otroligt viktigt – en av de allra viktigaste signaler vi kan skicka ut till ungdomarna – att det faktiskt lönar sig att arbeta och att de faktiskt är önskvärda på arbetsmarknaden.

Det är samma sak med förebyggande av vräkning. Där gör bostadsbolagen en bra insats. Numera går man in i alla lägenheter inför en förestående vräkning, om det skulle gå så långt att man inte har hunnit stoppa det innan, och ser efter att det verkligen inte finns några barn. Finns det barn där vidtar man andra åtgärder.

Anförande nr 138

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (MP): Det är bra att man har skuldrådgivning och så vidare med i budgeten, men det är också viktigt att man når dit. Det är helt riktigt tänkt att det är viktigt att komma in tidigt. Jag tror dessutom att man måste ge information, för det är väldigt dåligt informerat. Många känner över huvud taget inte till att den här möjligheten finns i kommunerna. Det tror jag att man måste informera om, så att personer kommer till budget- och skuldrådgivningen där de kan få mycket bra hjälp.

När det återigen gäller feriejobben börjar jag inse mer och mer för varje år som går att det är otroligt viktigt att man känner att man kan komma in på arbetsmarknaden, att man får pröva på att arbeta, att det är viktigt att få pengar för sin egen del. För familjer med lite pengar är det en otrolig lättnad om ens barn kan få sommarjobb på ett eller annat sätt. Där behöver det nog göras ännu mycket mer. Det är många som har fått nej på ansökan om sommarjobb i Stockholms stad den senaste sommaren.

Anförande nr 139

Borgarrådet M o g e r t (S): Fru ordförande, fullmäktigeledamöter! Stockholm är en stad med stora och växande skillnader mellan dem som har och dem som inte har. Vi är en stad där det finns stora skillnader i barns uppväxtvillkor och där de skillnaderna kan ses över olika delar av staden. Och vi är en stad, tvingas jag konstatera när jag lyssnar på debatten, som styrs av en majoritet som är ganska nöjd. Jag måste säga att jag tycker att det är ganska tråkigt.

Det går inte att komma ifrån att vi har enorma utmaningar på detta område. Vi har ett enormt arbete framför oss med barn och unga som växer upp i fattigdom, vars liv och möjligheter kringskärs och begränsas redan i uppväxtåren. Det är ett enormt arbete, om vi vill vara en stad där alla barn har rätt att förverkliga sina bästa stämningars längtan.

Jag måste säga att jag tycker att det är utomordentligt tråkigt att vi inte kan bli överens om att det vi gör inte räcker, att vi inte kan bli överens om att vi måste ha ett systematiskt, samlat arbete mot barnfattigdomen. Jag kan med viss ansträngning smälta att ni inte delar vår uppfattning, eller Vänsterns uppfattning eller Rädda Barnens uppfattning, om vilka åtgärder vi ska vidta, om exakt hur vi ska göra detta, men inte att ni inte kan se behovet av ett sammanhållet arbete.

Bifall till den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 140

E w a S a m u e l s s o n (KD): Ordförande, fullmäktige! Jag har under årens lopp när jag har suttit här i fullmäktige hört dig, Roger, ofta säga att vi säger att vi är nöjda. Har du hört några från Alliansen i dag säga att de är nöjda?

Vi talar om vad vi gör för att komma vidare framåt, att steg för steg möta de behov som finns i familjer där barnen får uppleva fattigdom. Allt det ni berättar om från er sida och lägger ut i vackra fraser – det är ingen som ifrågasätter den känslan. Jag har mött många barn som lever i fattigdom. Jag har pratat med föräldrarna, och jag har pratat med barnen. Jag vet och förstår hur det kan kännas även om jag själv inte har upplevt samma sak.

Att vi då berättar vad som är på gång härifrån stadens sida, berättar vad regeringen gör med öronmärkta pengar för dessa familjer, innebär inte att vi är nöjda. Nöjd kan man inte vara förrän man kan känna att inga barn behöver uppleva att växa upp i fattigdom.

Anförande nr 141

Borgarrådet M o g e r t (S): Det gläder mig att du säger att ni inte är nöjda. När jag säger att min tolkning är att ni är nöjda menar jag inte – jag ska vara tydlig med det – att ni är nöjda med att barn lever i fattigdom. Men ni är nöjda med den politik som ni för, och ni tycker att den räcker. Det blir faktiskt kontentan av det du säger också. Men min poäng var inte att säga att ni tycker om barnfattigdom. Om du uppfattar det så ber jag gärna om ursäkt. Men det är uppenbart att ni är nöjda med det arbete ni gör, och alla kurvor i denna stad när det gäller skillnader mellan människor som har det väl ställt och som har det dåligt ställt pekar åt fel håll. Så ser det ut.

Anförande nr 142

T a r a T w a n a (S): Debatten om barnfattigdom har varit intensiv de senaste åren. Men oavsett om vi vill kalla våra barn fattiga eller ekonomiskt utsatta visar Försäkringskassans rapport om barnfamiljernas ekonomiska situation, som släpptes i juli i år, att dagens familjepolitik drabbar dem som redan har det sämst i samhället. Den visar till exempel hur dagens familjepolitik framför allt gynnar familjer där båda föräldrarna arbetar och har höga inkomster. Visst, svenskarna blir alltmer rikare, medan de ensamstående föräldrarna halkar efter. Nästan fyra av tio ensamstående

kvinnor som har barn lever i en utsatt ekonomisk situation. Det kan vi inte blunda för.

Enligt samma rapport från Försäkringskassan beror inkomstskillnaderna på att barnbidraget, underhållsstödet och bostadsbidraget inte har ökat i samma takt som lönerna och prisökningarna. Exempelvis har underhållsstödet inte höjts med mer än 100 kronor sedan 1994. Så vi kan inte säga att svenska barn har det bra.

Det går bra för Stockholm. Men vi kan inte acceptera att barn lever i en ekonomiskt utsatt situation i dagens Sverige och framför allt i Stockholm. Visst kan ni säga att ni inte är nöjda, men ni måste göra någonting åt den situationen, framför allt när det gäller barn som har ensamstående föräldrar.

Bifall till Socialdemokraternas reservation!

Anförande nr 143

K a r i n R å g s j ö (V): Fru ordförande! Det är en intressant debatt, tycker jag. Vi driver en politik för jämlikhet. Ju jämlikare ett samhälle är, desto bättre mår barnen. Så är det. Barn jämför sig med varandra på olika sätt, i skolan, på fritiden och så vidare. Om man växer upp i ett hem med en knapp ekonomi och sämre tillgång till sociala och kulturella resurser ger det mycket sämre förutsättningar för ett sjyst liv senare i livet. Det kan man läsa i alla undersökningar som gjorts.

Då tycker jag att en stad som Stockholm, som är en rik stad, ingen fattig stad, skulle kunna titta på vad man kan göra mer för de barn vi pratar om och för deras familjer. För gör man ingenting segmenterar man och får en delad stad. Då lägger man in en arbetslöshet. Vi ser exempelvis att man gör för lite för barn som inte fixar betyg från gymnasiet eller att 859 ungdomar nu inte nås som varken går i skolan eller jobbar – 859 ungdomar! Vad tror ni att de gör?

Så bygger man in en känsla av icke-delaktighet. Men det går att arbeta mot en ökad jämlikhet och minska barnfattigdomen. Det behövs inte så mycket. Ni kanske tror att vi vill ha en revolution. Det är ganska normala saker vi efterlyser, till exempel att barn inte ska vara hemlösa. Vi tog upp den debatten tidigare, och där har man inte gjort så himla bra. Man måste hitta en modell som gör att inget barn drabbas av att bli hemlöst eller blir vräkt.

Det gäller att jobba med förskolan på ett mer aktivt sätt och att ha uppsökande verksamhet exempelvis i stadsdelar med låg inskrivningsnivå. Det vore väl inte så fel? Alla barn ska få ta del av fritidshemmens omsorg och pedagogiska verksamhet, men då måste vi också se till att fritidshemmen funkar, att det inte är så många barn där att man nästan drunknar. Att alla elever ska ha rätt till en bra skolgång tror jag är en av de viktigaste delarna i detta. För det är basen, det ger kunskaper. Det ger en möjlighet att göra en klassresa, om man vill det. Det är skolan som ska ge den möjligheten. Det är samhället som ska ge de förutsättningarna.

Då kan vi inte nöja oss med att 20–30 procent av barnen i olika stadsdelar inte går vidare. Då kan vi inte nöja oss med att 859 barn inte alls söks upp. Vi kan inte nöja oss med det. De barnen, de ungdomarna lever vidare i en arbetslöshet och ärver

föräldrarnas livsvillkor. Det går att göra någonting åt barnfattigdomen; det är jag helt övertygad om.

Anförande nr 144

S t i n a B e n g t s s o n (C): Hur kan du, Karin, stå här och säga att vi inte gör någonting? Vi räknar upp åtgärd efter åtgärd efter åtgärd. Hur kan du påstå att vi inte gör någonting? Är det så att du vill att vi ska göra exakt det du tycker är rättast? Först då accepteras det av dig, eller?

Anförande nr 145

K a r i n R å g s j ö (V): Jag kan tycka att i vissa frågor ska vi sätta oss tillsammans och titta på: Hur kan man stärka barn från miljöer som inte har det kanske som många andra barn har i exempelvis innerstaden, som inte har akademiska föräldrar, som inte har förutsättningarna? Vad kan vi göra tillsammans?

Inom skolområdet tycker jag att ni har gjort absolut för lite. Då pratar vi inte bara om Stockholm utan om hela Sverige. Sedan tycker jag att man kan arbeta med förskolan på ett annat sätt. Det borde inte vara en svår politisk fråga egentligen. Man kunde bestämma sig att det är jättebra att gå ut i de stadsdelar där barn kanske inte är inskrivna på förskolan på samma sätt som i andra stadsdelar och försöka promota förskolan lite hos föräldrarna. Förskolan betyder oerhört mycket.

Jag är ingen diktator. Jag skulle nöja mig med att vi satte oss ned och diskuterade den här frågan tillsammans. Det skulle räcka. Eller så kunde vi säga: Vi behöver ta fram en plan. Det där kan kanske låta lite öststatsaktigt, men kan vi inte göra det?

Anförande nr 146

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Jag vill börja med att slå fast, Karin Rågsjö, att jag inte tycker att världen är utmärkt som den är i dag. Men jag tycker inte att den är sådan som man får bild av när man lyssnar på dig och hör de påståenden som du gör – en lång lista på sådant som skulle behöva göras. Jag skulle tycka att du kunde – du har ju SL-kort, eller hur? – ta blå linjen ut till Rinkeby och Tensta. Då skulle du få veta att man där har uppsökande verksamhet i föreningar, barnvårdscentraler och andra ställen och berättar hur bra förskolan är. Det förekommer.

Om du hade orkat läsa noga hade du sett att resultaten i skolan har förbättrats 2013 just för den kvartil där man haft de sämsta resultaten. Du skulle se att mycket av de verksamheter som du föreslår redan finns. Du skulle också få veta att det finns värre problem. Det handlar till exempel om att det finns familjer som inte ens har fått en bostad. Du talar om vräkta barn, men det är inte så att alla har haft en bostad. Det finns de som aldrig har haft en bostad.

Anförande nr 147

K a r i n R å g s j ö (V): Härskarteknik har jag aldrig gillat. Du säger att jag inte orkar åka ut eller orkar läsa. Det tycker jag är lite trist. Jag orkar åka ut. Men när det gäller den här typen av arbeten kan det inte bara ske för att någon startar dem projektvis. Problemet är att verksamheten ser väldigt differentierad ut i staden. Vissa stadsdelar gör det därför att de tycker att det är nödvändigt. Andra stadsdelar gör det inte.

Anförande nr 7

J a c k i e N y l a n d e r (V): Ordförande, kommunfullmäktige! När jag satt här och väntade på min tur släppte jag allting jag hade i huvudet, men jag kommer ihåg en historia. En dag när jag tittade på tv såg jag en centerpartist i rutan som knäppte sina snökedjor på en traktor ute i skogen. Häftig gubbe, tänkte han. Så säger han: Jag är centerpartist. Och det är jag så länge det finns barn som inte har råd till fotbollsskor, för jag tycker inte att Vänstern ska ha monopol på att vara solidariska. Så tänkte jag: F-n, vilken häftig centerpartist! Var finns de? Inte i den här lokalen!

Anförande nr 148

S t i n a B e n g t s s o n (C): Egentligen, Jackie, är det inte ens värt min energi att bemöta dig, men jag såg inslaget, och jag håller med den där killen, jag och vi som sitter här kämpar för det varje dag. Det ska du veta. Med det där påhoppet, det kommer du att märka många gånger om, har du väldigt, väldigt fel. Det var riktigt respektlöst.

Anförande nr 149

Å s a J e r n b e r g (MP): Det pratas mycket om alla olika insatser som görs. Men samtidigt lever 50 procent av barnen i Rinkeby i fattigdom. Det är klart att vi är oroad över och känner att det behöver göras mycket mer.

En av de saker som lyfts fram från majoriteten är socialtjänsten. Men det är så att ni har skurit något ofantligt i den verksamheten. Det är en av de saker som bekymrar mig allra mest. Det är nedskärningar med 20 procent i förhållande till befolkningsökning och uteblivna pris- och löneökningar. Det är så att socialsekreterarna i Rinkeby-Tensta slår larm om att de inte ens klarat att utföra sitt uppdrag på grund av att resurserna är så små. Det här slår mot de mest utsatta barnen. Här behövs det mycket mer satsningar. Det vill jag verkligen lyfta fram. Det är en del av alla de olika insatser som behövs för att stötta barn som lever i ekonomisk utsatthet.

Anförande nr 150

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Det har aldrig satsats så mycket pengar på socialtjänsten som vi gör nu. I 2013 års budget satsades ofantliga summor just på socialtjänsten med barn och ungdomar som utgångspunkt.

Anförande nr 151

Å s a J e r n b e r g (MP): Ni har skurit i socialtjänsten i flera år och urholkat resurserna. Nu skjuter ni till lite resurser, men det duger inte, det räcker inte. Vi måste satsa mer på de mest utsatta barnen. Det känner jag verkligen väldigt starkt.

Anförande nr 152

K a r i n R å g s j ö (V): Jag har en enda fråga till er som vill göra någonting åt barnfattigdomen: Varför kan inte de som går på försörjningsstöd få åkkort så att de kan ta sina barn in till exempelvis kulturaktiviteter, som ju alla är placerade inne i staden? Hur ska de kunna ta sina barn till Eriksdalsbadet? Varför orkar ni inte? Varför vill ni inte ge de personer som går på försörjningsstöd och har barn åkkort? Det är min sista fråga i denna debatt. Det vore väl en minimalistisk satsning som vore hedrande för er.

§ 22 Motion om tidsgeografiska dagsprogram i Stockholms stadsbyggande (utl. 2013:34)

Anförande nr 153

Borgarrådet R u d i n (S): Herr ordförande! Den här motionen handlar om en idé som började växa fram i olika sammanhang, framför allt i stadsplaneringsforskning och utbildningsinstitutioner kring stadsplanering. Man har börjat tala om tidsgeografi. I motionen förordas att man ska använda de tidsgeografiska metoderna i vår stadsplanering för att kunna kartlägga inte bara var, vilken instans, någonting placeras utan också hur saker och ting används i staden eller när saker och ting används. Det är framför allt med avseende på att vi lever väldigt olika liv i staden som människor. Det kan gälla skillnader mellan kvinnor och män. Det kan gälla skillnader i ekonomisk status, och framför allt att vi i olika delar av staden får olika tillgång till det som vi behöver i livet. Det kan gälla resor till och från jobbet. Det kan handla om att hämta och lämna barnen på dagis, att ha tillgång till rekreation och fritid eller att hämta och lämna på skolan.

I dag vet vi att skillnaderna är väldigt stora framför allt mellan kvinnor och män med avseende på hur mycket tid man är tvungen att lägga på sitt hemmaarbete för att få livet att gå ihop, livspusslet som man talar om. I den här meningen finns det möjlighet att göra analyser av hur det går att leva i staden vid olika tidpunkter och på olika ställen. Med sådana här analyser som grund kan vi få underlag för att föra en diskussion om hur staden byggs.

Det är intressant att man i svaret från flera instanser pekar på att det här är ett bra instrument som går att använda för att föra en diskussion om och för att möta diskussionen om jämställdheten i stadsplaneringen. Men man påpekar i svaret att det kostar pengar och att vi därför inte har råd att ägna oss åt detta. Jag tycker att det är ett mycket dåligt argument för att avfärda en sådan här idé. Tvärtom måste det få kosta pengar att göra analyser som gör det möjligt att rätta till saker och ting i samhället som skapar obalanser.

Jag vill i sammanhanget påpeka att Stockholm var föregångare när det gäller att ta fram så kallade isokronkartor när vi på 50-talet mätte restid och tidsavstånd i stadens planering. Det låg sedan till grund för framväxten av tunnelbane- och kollektivtrafiksystem, vägtrafik och andra sätt att ta sig fram i staden. Att vi på samma sätt skulle gå före och ta fram tidsgeografiska analyser i stadsplaneringen tycker jag är en självklarhet och tycker att Stockholm ska vara föregångare på området, inte minst för att nå de jämställdhetsmål som regeringen och EU har satt upp och som vi i denna församling som regel brukar ansluta oss till. Det finns möjligheter att göra någonting bättre, och därför bör vi göra det.

Anförande nr 154

Borgarrådet K e v i u s (M): Man kan läsa den här motionen från Tomas Rudin på flera olika sätt. Man kan läsa den som att han vill kartlägga eller synliggöra mäns och kvinnors vardagsliv. Men man kan också läsa in intentionen i motionen, att helt enkelt ta hänsyn till stadsplaneringen utifrån människors önskemål och behov. Den där frågan är ganska komplex.

Där vill jag säga att anledningen till jag svarar som jag gör är att ni motionärer vill göra det till praxis i alla program. Jag tycker att vi däremot ska fråga oss: Hur kommer det sig att män och kvinnor reser olika, att män och kvinnor har olika förutsättningar i staden?

Jag vågar påstå att promenadstaden, vår översiktsplan, är otroligt bra just för att vi vill ta bort barriärer, och vi vill bygga samman stadsdelar. Det är en självklarhet när vi planerar nya stadsdelar eller förtätar stadsdelar att man ska ha nära till allt. Att ha nära till allt handlar om att planera in förskolor från början. Där tycker jag i och för sig att kvinnor och män ska lämna och hämta lika ofta. Det handlar om att se till att det finns kollektivtrafik. Vi är inte här i huset de som ser till det, men vi kan alltid vara bättre och mer uppvaktande om att det ska finnas tillräckligt med kollektivtrafik. Men även där tycker jag att män och kvinnor borde resa lika mycket med kollektivtrafik.

Det är lite farligt att säga att kvinnor gör så här och män gör så här. Självklart ska man ta hänsyn till forskning och studier. Men det vi har ansvar för när vi här i kommunfullmäktige fattar beslut om stadsplanering är att skapa möjligheter för en jämställd stad, inte att säga att man hela tiden ska göra utredning vid varje program. Det är viktigt att vi i samrådsmöten och på internet frågar människor: Vad saknas i din stadsdel? Vad skulle underlätta ditt vardagsliv? Det är viktigt att lyssna på vad människor svarar. Forskning och studier i all ära, men det vi måste göra är att fråga människor hur vi kan underlätta för dem.

Med de orden yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 155

M a r i a H a n n ä s (V): Herr ordförande! Motionen tar upp tidsgeografiska program, och det är inte så nytt egentligen. Jag minns att det var på tapeten redan när jag pluggade. Men det här är någonting väldigt viktigt, och det är en bra motion. På sikt skulle det här kunna ligga till grund för en bättre planering av bostadsområden. Jag menar att det är ett värde att göra på det här sättet. Värdet ligger i att det är en jämställdhetsfråga. Vilket avstånd är det, hur lång tid tar det? Även om det är ett kort avstånd kan det ta väldigt lång tid för att det är dåliga kommunikationer.

Ur jämställdhets- och genussynpunkt tycker vi att det här borde prövas av staden. Därför yrkar jag bifall till vår reservation i kommunstyrelsen som innebär tillstyrkande av motionen.

Anförande nr 156

Borgarrådet R u d i n (S): Herr ordförande! Det blir närmast en infantil diskussion när stadsbyggnadsborgarrådet går upp och säger att vi ska gå ut och lyssna på vad människor tycker och planera utifrån det. Det är självklart att vi lyssnar på vad människor tycker. Det här handlar om att föra in ett analysmedel som skulle göra det möjligt för oss att få en bättre stadsplanering. För att kunna jämföra områden sinsemellan är det viktigt att kunna göra samma typer av analyser över staden och att tillämpa en och samma metod för dessa jämförelser. Är det så att det är längre avstånd till förskolorna i den ena stadsdelen än i den andra till exempel? Det kan vi inte ta reda på genom att fråga människor om vad de tycker. Eller är det

förutsättningarna i stadsplaneringen som gör att du blir tidstjuv i din vardagsplanering när du ska lämna och hämta på dagis och handla?

Spridningen på saker och ting i våra områden har fått en helt annan utveckling i dag än vad den var när vi byggde stadsdelarna, till exempel 40- och 50-talsmiljöerna med de små centrumanläggningarna. De är nästan alla nedlagda i dag. I stället krävs bil. Det är ett faktum att män använder bilen mer än vad kvinnorna gör. Kvinnor använder kollektiva färdmedel i större utsträckning i sitt familjeplanerande än vad män gör. Ändå har till exempel SL fortfarande inte förstått hur det är att ta in en barnvagn eller två matkassar genom en biljettspärr. Det ser bra ut på vissa stationer men inte på alla.

Det här kan man tycka att det är larvigt och inte viktiga frågor. Men det är oerhört viktiga frågor när man sedan kommer till hur vi organiserar ett samhälle. En promenadväg som går i området där du bor och det centrum där det finns möjlighet att handla, är den över huvud taget promenadvänlig? Går det att använda den för att ta sig fram med barnvagn och annat?

Den här typen av frågeställningar kan bli betydelsefulla i framtiden om vi skapar en systematik i att kartlägga tidsgeografi. Det har tillämpats i olika samhällen när man har gjort olika försök i olika områden och använt den här metoden. Det är i dag gängse kunskande som kan implementeras i vår stadsplanering om vi ser behov av det.

Det som är bekymmersamt är att när man i svaret diskuterar tidsgeografien, som är en viktig del i våra planeringsmetoder, säger man att det är dyrt att göra det och att skälet att göra det för jämställdheten eller genusperspektivet i stadsplaneringen inte är tillräckligt för det ska få kosta pengar. Jag tycker att det är ett väldigt dåligt argument, och jag tycker tvärtom att vi ska använda den här typen av kunskande i vår stadsplanering så att vi får en bättre stad att leva i och att vi får bättre underlag när vi ska fatta beslut om vad som skiljer och inte skiljer i vår stad.

Anförande nr 157

Borgarrådet K e v i u s (M): När vi tar fram planer är det ofta flera hundra personer involverade. Det är experter på trafikplanering och experter på stadsbyggnad. Jag skulle säga att hela stadsbyggnadskontoret består av massor av experter med lång och gedigen utbildning. Man tar in konsulter som är experter på sitt område. Man gör barnkonsekvensanalyser, och man gör olika typer av analyser beroende på vad man ska bygga.

Här har en politiker hittat att nu ska vi göra så här i alla program. Ja, det kanske funkar ibland, men den här frågan är ganska komplex. Vad är den perfekta stadsdelen? Vad är den perfekta stadsmiljön? Vad efterfrågar människor? Ibland kan jag tycka att man byråkratiskt är lite fyrkantig och säger: Nu ska vi ha norm på allt, vi ska ta avstånd på allt. Lägg till att män gör så, kvinnor gör så.

Jag tycker att det blir lite trubbigt. Det finns otroligt många riktlinjer; det finns otroligt många verktyg. Men det viktigaste är att fråga oss: Skulle vi själva vilja flytta in i den stadsdelen? Skulle mina barn vilja flytta dit, i de hus som vi planerar? Skulle min mamma vilja flytta in där? Frågan är mycket mer komplex än att bara

införa en metod som man har i alla program och säga: Jaha, så här många meter var det. Så här långt är avståndet. Så här gör man. Och så applicerar man metoden, och så blir allt jättebra.

Anförande nr 158

Borgarrådet R u d i n (S): Det är inte jag som har kommit på det här med tidsgeografiska dagsprogram, utan det är någonting som finns inom stadsplanering och inom det tänkande och kunnande som finns om stadsbyggnad i Sverige och i andra länder. Precis som Maria påpekade tidigare är det heller ingen nyhet. Däremot har framför allt genusforskningen på senare år påvisat möjligheten att bygga andra typer av samhällen om vi för in i beslutmekanismen analyser av hur kvinnor och män till exempel beter sig olika i ett samhälle. Eftersom våra samhällen i huvudsak är byggda av arkitekter och stadsplanerade som har varit män har man inte heller tagit hänsyn till en hel del fakta som rör till exempel hemmen och hur man ska få hemmens struktur att fungera bättre.

Under en lång period byggdes Sverige för bilberoende, och så har även Stockholm byggts. Vi har senare kommit på andra lösningar. Nu tycks alla vilja bygga bättre kollektivtrafik. Men var ska det bli bättre kollektivtrafik? Är det helt självklart att alla pengar ska satsas där människor redan bor? Ska all tunnelbanesatsning ske där redan människor är? Just nu är det diskussion om planeringen av tunnelbana till platser där folk redan bor.

När man ska jämföra sig i nutid, dåtid och framtid måste man ha samma analysmetoder. Annars blir analysen ingenting värt. Det är här det kommer in möjligheter att föra in en rutin i analysen, precis som man tar in barnperspektivet, som jag nämnde. Man kan föra in en parameter där man ska studera samband i form av att man tar områdesprogram i nya stadsdelar och detaljplaner. Det här är en möjlighet att föra in en gemensam metod för att mäta tidsgeografi och på så sätt ge oss underlag att diskutera frågan om skillnader som uppstår i samhället. Det handlar definitivt, Regina, inte om att man ska tvinga in folk i något jämlikhets- eller likhetsbetingat mönster, utan det handlar om att vi ska se skillnaderna när vi planerar staden.

Det är kanske en självklarhet att det är längre från city till Farsta än till Hammarbyhöjden. Men det är inte det som det handlar om, utan det handlar om hur samhället som sådant är planerat för att människorna ska få vardagen att gå ihop. Det är frågor som vi kan ta hänsyn till i stadsplaneringen.

Det är alldeles uppenbart att det här inte är något som attraherar Regina Kevius. Jag hoppas, men tror inte, att hon kommer att ta till sig detta inom den närmaste tiden, men jag hoppas naturligtvis på att vi kommer att få möjlighet att tidsgeografiska dagsprogram från och med nästa höst. Det avser vi att göra.

§ 23 Motion om ett program för sexuell hälsa i Stockholm (utl. 2013:50)

Anförande nr 159

E m i l i a B j u g g r e n (S): Jag yrkar bifall till min motion om att staden ska ta fram ett program för sexuell hälsa i Stockholm. Diskussionen om sexuell hälsa är väldigt snäv. Man hänvisar till smittskyddsprogram och liknande som såklart är oerhört viktiga, speciellt som vi ser att forskningen visar att unga har ett ökat sitt risktagande. Där är det väldigt viktigt att i arbetet med ungdomsmottagningarna se till att de är tillgängliga både ur geografisk aspekt och tidsmässigt så att de är öppna när unga har möjlighet att gå dit. Där ser vi med oro på att man har stängt ungdomsmottagningar vid vissa av Stockholms ytterstadsområden som har gjort ungdomsmottagningar mindre tillgängliga för de grupper som kanske inte känner sig lika naturligt hemma på ungdomsmottagningarna.

Men sexuell hälsa handlar om otroligt mycket mer än bara om preventivmedel och riskbeteenden och oönskade aborter. Det handlar inte bara om smittspridningen, utan det handlar om folkhälsan och hur unga och vuxna mår i stort. Det handlar om att förstå sin egen kropp och andras kroppar och förstå rätten till sin egen kropp och respekt för varandra. Det handlar om att våga prata om det, att våga prata om både kropp och känslor och subtila kränkningar eller tydliga kränkningar.

Det handlar vidare om att hbt-personer ofta mår sämre som grupp än andra, att de ofta upplever kränkningar, utsätts för våld och känner avsaknaden av emotionellt stöd. Det handlar om rätten att älska vem man vill, att inte vara kontrollerad av andra. Av alla dessa anledningar menar vi att staden behöver ta ett större grepp om frågorna kring sexuell hälsa som omfattar alla olika institutioner som har ansvar på de här områdena, som utgår just från folkhälsan och som har ett normkritiskt perspektiv och rymmer analys av att olika grupper har olika förutsättningar för sexuell hälsa som beror på klass, kön, etnicitet, könsidentitet, sexuell läggning. Vi menar att Stockholm behöver mer lustfylld politik helt enkelt.

Anförande nr 160

K a r i n R å g s j ö (V): Ordförande, kommunfullmäktige! Det är ett lite snävt svar på motionen. Precis som Emilia sade tidigare är mottagning för sexuell hälsa inte bara provtagning och smittskydd, utan det handlar om även andra frågor, som jämställdhet, män och kvinnor, hur man ser på varandra, unga tjejer och killar som lever med hederskodex, de behöver också ses och synas. Det handlar om att se till att killar går till ungdomsmottagningarna i mycket större utsträckning än i dag; det är mest tjejer som går. Det kan man fundera på. Det handlar om en hel mängd frågor.

Det är likadant som i fråga om barnfattigdomen, att man kanske borde ha ett mer välvilligt sätt att se på den här frågan och motionen utifrån ett lite bredare perspektiv, eller kanske fundera lite på hbt-perspektivet, som vi har diskuterat tidigare i den här salen.

Jag yrkar med dessa ord bifall till Vänsterpartiets reservation.

Anförande nr 161

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Ordförande, ledamöter! Nu är vi tillbaka i massa program igen. Jag är inte säker på att det är det som löser våra

problem. Vi vet att frågan om sexuell hälsa berör många av de verksamhetsområden som vi har i Stockholms stad. Ansvar för arbetet med sexuell hälsa delar vi med landstinget, merparten ligger hos landstinget. Där är det viktigt att vi har en tydlig ansvarsfördelning så att vi vet vem det är som ska göra vad.

Att trygg och säker sexualitet är grundläggande för att en enskild individ ska få en positiv upplevelse av hälsa och välbefinnande vet vi. I Stockholms stad har vi faktiskt gjort väldigt mycket. Det låter alltid när vi pratar om de här frågorna som att vi inte gör någonting. Men så är det inte. Vi har tagit fram program inom flera olika verksamhetsområden som handlar om frågor i anslutning till sexuell hälsa. Det är kvinnofridsprogrammet, det handlar om våld i nära relationer, socialt program mot prostitution, det handlar om hiv-prevention, men också Origo, ett centrum för hedersrelaterat förtryck och våld, som också tangerar detta.

Precis som Emilia säger har ungdomar och unga vuxna i dag ett mycket större sexuellt risktagande, och det är ett stort bekymmer. Det är ett jättestort bekymmer för oss här, och det är ett jättestort bekymmer för landstingets verksamhet. Därför är dessa en enormt viktig målgrupp, och ungdomsmottagningarna är ett av de absolut bästa och viktigaste instrument vi har.

Därför står jag här i dag och är jätteglad att kunna säga – vi bedriver det tillsammans med landstinget – att vi har sett till att ha mycket mer generösa öppettider på mottagningarna. Man har öppet på lördagar på flera ställen. Man har mycket mer kvällsöppet än vad man har haft tidigare.

Den här sommaren gick man ut från landstingets sida och sade att ingen ungdomsmottaning får stängas över huvud taget. Det blev inte riktigt så positivt som vi hade trott, men de som har varit stängda har varit det kanske två dagar den ena veckan och två dagar den andra och haft en mycket kort tids stängning. I stort sett har alla varit öppna hela sommaren. Det finns ungdomsmottagning på nätet. Man kan göra klamydiaprover via posten, få dem alltså hemskickade på posten för kunna göra proven hemma i lugn och ro. Vi vaccinerar mot hpv-virus, och vi gör mycket, Karin Rågsjö, för att få killarna att gå till ungdomsmottagning.

Däremot är det ingen enkel fråga därför att ungdomsmottagningarna i dag kanske inte erbjuder det som killar behöver. Där behöver vi ha en bättre dialog från både kommunen och landstinget med killar om det de skulle vilja ha.

Debatten behöver fortgå, det är en viktig debatt och jag är glad att Emilia har lagt den här motionen så att vi har fått anledning att diskutera frågan här.

Anförande nr 162

E m i l i a B j u g g r e n (S): Nej, det är ingen vits att ha program för programmens skull, utan det viktiga är vilken verksamhet som bedrivs. Anledningen till att jag har lagt den här motionen är att vi upplever att det finns en brist i att vi inte har tillräckligt tydliga mål och aktiviteter för att bedriva en bra och progressiv hälsopolitik på det här området.

Samtidigt har ungdomsmottagningarna centraliserats. Jag tror att det är lika viktigt att ha ungdomsmottagningarna nära rent geografiskt så att det känns tryggt att ha dem nära hemmet, framför allt om man inte är så van att röra sig i resten av staden.

När det gäller det fördelade ansvaret med landstinget tror jag att en av de allra viktigaste nycklar vi har är sex- och samlevnadsundervisning i skolan som måste präglas med mycket större perspektiv, mycket mer normkritik, mycket diskussion kring kränkningar. En situation där en ung tjej har upplevt att hon blivit sexuellt kränkt är helt ohållbar. Där måste skolan ta en mycket större och aktivare roll i diskussionerna.

Anförande nr 163

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Det är såklart mycket vi kan önska i samhället i stort om förändrade uppfattningar och beteenden, kränkningar och så vidare.

Du sade förut att ungdomsmottagningarna har lagts ned. Det är faktiskt inte sant. De har flyttat lite. Man har flyttat flera ihop därför att de som jobbar där, barnmorskor och kuratorer, har sett att ensamarbete inte fungerar. Det blir så otroligt sårbart. Kommer det in en tjej som har varit utsatt för någonting slår det bort hela mottagningen hela dagen och ställer till mycket för de andra. Därför har vi tillåtit en hopslagning. Det har gjort att antalet besök har ökat mycket. De lördagsöppna mottagningar som vi fick i gång under våren har visat sig ha fått ett enormt tryck när det gäller besök. Där svarar de ungdomar att annars skulle de nog aldrig ha gått dit.

Anförande nr 164

K a r i n R å g s j ö (V): Jag har två frågor. Den ena är hur vi ska få killarna att gå till ungdomsmottagningarna. Det har blivit mycket en kvinnlig värld. Det tycker jag att man kan diskutera med landstinget.

Den andra är att det finns en större sammanslagen ungdomsmottagning vid Gullmarsplan. Däremot har man lagt ned den i Rågsved, Skarpnäck och Dalen, om jag inte är ute och cyklar. Det säger du är väldigt positivt. Det är ganska lätt, menar du, för ungdomarna att ta sig dit oavsett stadsdel, och fort. Men det är ett väldigt söktryck på dem och en ganska lång väntetid vad jag förstår.

Du tycker alltså fortfarande att det är jättebra med en större ungdomsmottagning vid Gullmarsplan. Men har den getts bättre förutsättningar att jobba med de här viktiga frågorna, med tanke på det höga söktryck som finns där?

Anförande nr 165

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): När det gäller ungdomsmottagningar väljer man precis vad man vill som ung. Det är absolut inga krav på att man går på den som ligger närmast eller så. Det vi såg när det var riktigt små mottagningar, bland annat den i Rågsved där det bara fanns en kurator och en barnmorska, att man väldigt ofta fick sätta upp en lapp på dörren: Tyvärr är det upptaget just nu. Man kunde inte komma in. När en med småbarn var borta för vård av sjukt barn fick man stänga hela mottagningen, för ensamarbete kunde man inte ha. Det var en jättebra verksamhet, duktiga medarbetare, men det blev inte bra.

Vi har mätt noga hur det ser ut i sökhänseende i olika områden. Vi ser väldigt väl var ungdomarna går. Man har mätt i både Rågsved och Skarpnäck, och det visar sig att det görs betydligt fler besök i dag än förr. Ungdomars sökmönster ser inte alltid ut som vi tror. Det kan ibland vara så att man vill åka långt bort därför att man inte vill gå på en därför att mammas kompis jobbar där eller någonting sådant.

Anförande nr 166

Å s a J e r n b e r g (MP): Hej igen, fullmäktige, ordförande, åhörare! I borgarrådets svar läser jag, precis som Marie Ljungberg Schött tar upp, att Stockholms stad arbetar aktivt med frågor om sexuell hälsa bland annat via program för kvinnofrid och socialt program för att minska prostitution samt att det även pågår ett arbete med att utforma ett förslag till program avseende prevention av hiv och SÖI, sexuellt överförbara infektioner. Det är ju jättebra, men det bevisar samtidigt, som flera andra har noterat, att den här motionen behövde väckas eftersom sexuell hälsa, precis som motionären påpekar, handlar om mycket mer än bara sexuellt överförbara sjukdomar och prostitution.

Motionen handlar också om synen på sexualitet, känslor, hälsa. Det handlar om jämställdhet, synen på mansrollen som fortfarande är väldigt snäv i vårt samhälle. Därför ser vi gärna från Miljöpartiets sida att Stockholms stad i samarbete med landstinget utformar ett program för sexuell hälsa i samarbete med den idéburna sektorn, till exempel RFSU, RFSL eller Män för jämställdhet. Vi tycker att motionären har lagt fram ett klokt förslag och delar uppfattningen att ett sådant program behövs.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets reservation.

§ 24 Motion om jour- och familjehem i kommunal regi (utl. 2013:51)

Anförande nr 167

I n g e r S t a r k (V): Ordförande, kommunfullmäktige! Jour- och familjehemmen tar emot samhällets mest utsatta barn och ungdomar. Det arbete som jour- och familjehemmen bedriver är oerhört viktigt, och det måste fungera. När jour- och familjehemmen drivs i privat regi har inte kommunen, som har det yttersta ansvaret, full insyn i verksamheten. För att säkerställa att alla hem får samma stöd, handledning och utbildning är det viktigt att de drivs i kommunal regi.

I remissvaret från socialförvaltningen instämmer man i vår uppfattning att det behövs fler kommunala jour- och familjehem, och främst ställer man jourhemmen. Nio stadsdelsförvaltningar redovisar att andelen barn som placeras i jourhem förmedlade av privata utförare är 80 procent, vilket innebär att endast 20 procent är kommunala. Det är en oerhört stor snedfördelning.

Motiveringen för privata utförare är inte valfrihet; motiveringen är att bristen på jour- och familjehemmen är stor. Men bristen finns kvar, så det var tydligen inte lösningen.

Socialförvaltningens tankar om att jourhemmen ska kunna få ersättning även när de inte har barn placerade kan vara värt att pröva, även om kostnaden då naturligtvis ökar. Det saknas forskning om hur omsorgen påverkas när privata utförare släpps in. Det är inte bara privata utförare, utan det är faktiskt även stora företag som Attendo som driver jour- och familjehem.

Förstärkt kontroll är nödvändig, men internationell forskning visar tydligt att det inte alltid hjälper. Det händer att de privata företag som förmedlar jour- och familjehem även gör utredningen. Det kan såvitt jag förstår inte vara i enlighet med socialtjänstlagen. Kommunen har myndighetsansvaret och måste naturligtvis sköta utredningen utan inblandning av privata företag och utförare.

Med det yrkar jag bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen som innebär bifall till motionen.

Anförande nr 168

R a h m a D i r i e (M): Ordförande, kommunfullmäktige! Motionärerna efterlyser jour- och familjehem i egen regi, och jag vill tillägga att detta existerar redan i Stockholms stad. Resursenheten barn och ungdom i socialförvaltningen ansvarar i dag för att rekrytera, utbilda och fortbilda familjehem och jourhem.

Ordförande, fullmäktige! Ett av våra viktigaste uppdrag i Stockholms stad är att ge stöd och insats till barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa i den egna familjen. Enligt Stockholms stads riktlinjer och aktuell lagstiftning gällande familjevård för barn och ungdomar ska en ansvarig nämnd som har att se till att barn placeras i jourhem noggrant följa vården av barnet. Detta sker genom regelbundna besök i familjehemmen, enskilda samtal med barnet och samtal med föräldrar, familjehemsföräldrarna och vårdnadshavarna.

De jour- och familjehem som anlitas får stöd och utbildning i sitt åtagande, både inför och under pågående placering. Utbildningen är obligatorisk för alla familjer som anlitas oavsett driftform. Det är viktigt att det finns tillgång till goda jour- och familjehem, och vi anser att det är viktigt att det finns flera rekryteringsvägar för att få fram dessa. I Stockholm finns det familjehem som anlitas direkt av staden men också hem som anlitas via privata företag.

De privata företagen är ett viktigt komplement till stadens egen verksamhet. Både stadsledningskontoret och socialnämnden nämner i sina yttranden att det inte finns någon kvalitetskillnad mellan de hem som anlitas direkt av staden och de hem som anlitas via privata företag, vilket är det centrala. Inom socialförvaltningen finns det resursteam som rekryterar och utreder hemmen. De utreder även dem som upphandlas av privata aktörer. Sedan är det socialnämndens individutskott som beslutar om godkännande av jourhem, såväl egna som upphandlade.

Jag vill även påpeka att handledning av jour- och familjehemmen genom familjehemskonsulterna är kostnadsfri sedan 2007.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 169

I n g e r S t a r k (V): Du säger i ditt inlägg att det är viktigt att det finns komplement, men jag menar att om 80 procent av nio stadsdelsförvaltningars jour- och familjehem drivs av privata utförare är det inte längre ett komplement. Då är det en ganska stor majoritet. Det tycker i alla fall jag är ett oerhört stort problem och en stor snedfördelning. 20 procent är kommunala.

Anförande nr 170

R a h m a D i r i e (M): För mig är det kvaliteten som är det centrala. Jag tycker att det är oerhört viktigt att det finns flera som rekryterar för att få fram familjehem. Det är en utmaning att få fram jour- och familjehem. Det är jättebra att det finns privata aktörer som kan komplettera eftersom det är svårt för den kommunala verksamheten att klara av det.

Anförande nr 171

E i v o r K a r l s s o n (MP): Ordförande, ledamöter! När barn behöver vård utanför hemmet och HVB-hem inte är aktuellt ska alternativ i första hand sökas i barnets närverk, alltså ett familjenätverk. Det heter numera *ska* och inte *bör*. Det är viktigt. Om barnet under längre eller kortare tid får ingå i nätverket, den tillfälliga familjen, får barnet fortsatt anknytning till både nätverket och sina invanda miljöer med lekkamrater, skola och kompisar. Det gäller att inte rycka barnet från sina rötter om det inte är nödvändigt.

De personer som utgör nätverket måste få utbildning, fortbildning och stöd i hur de ska hantera situationen på bästa sätt. Det gäller oavsett om det är en familjehemsplacering av annat slag än nätverk eller närstående placering hos privat. Det är viktigt att ett familjehem oavsett form av boende får stöd i hur de ska hantera barnets situation gentemot de biologiska föräldrarna där det ibland kan råda bistra förhållanden. Detta är viktigt eftersom syftet med vården är att en återförening ska kunna vara möjlig mellan de biologiska föräldrarna och barnet.

På Södermalms stadsdelsförvaltning skriver man att behoven hos dagens placerade barn kan vara svåra att tillgodose i en familj med de begränsningar som beskrivs. Kanske ett alternativ är hem som tar emot fler än ett barn och som bedriver det yrkesmässigt.

På vilket sätt skulle dessa storskaliga affärsmässiga familjehem ha bättre utbildning och förutsättningar än kommunala familjehem? Staden måste bedriva en kampanj och ha goda villkor för att ha fler kommunala familjehem.

Det talas om bristen på jour- och familjehem som ska motivera privata familjeföretag. Vad beror den bristen på? Det kan finnas familjehem av både privat och kommunal karaktär. Men jag läser att nio stadsdelsförvaltningar, som har nämnts här, redovisar att andelen barn som placeras i jourhem förmedlade av privata utförare var hela 80 procent under 2011, alltså 80 procent! Hur är denna snedvridning möjlig? Annonserar ni inte tillräckligt? Har ni inga bra erbjudanden? Varför skulle det vara mer attraktivt, 80 procent mer, med ett privat familjehem än ett kommunalt?

Bifall till Miljöpartiets särskilda yttrande i borgarrådsberedningen!

Anförande nr 172

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Ordförande, kommunfullmäktige! I det här ärendet talar vi om de barn som är allra mest utsatta i vår stad. Vi talar om de barn som inte kan bo kvar hemma hos sina föräldrar och som kanske inte heller har det nätverk som Eivor Karlsson har talat om här tidigare. Det handlar om de barn som ska till jour- och familjehem.

Vi är många som vet att det är ont om jour- och familjehem oavsett om de är kommunala eller drivs i annan regi. Det behövs extra många för att det är angeläget att försöka passa ihop rätt barn med rätt familj.

Driftsformen tycker motionärerna är det centrala här. Det tycker inte jag och inte vi i Alliansen. Det viktigaste är att det är ett riktigt bra familjehem. Det är viktigt att familjehemmet får stöd, handledning och utbildning. Det är viktigt att man är noga med vilka som får bli familjehem. Det gäller oavsett om det är i kommunal regi eller i annan regi.

Det har talats här om att i vissa privata familjehem kan det finnas väldigt många barn. Jag kan upplysningsvis tala om att man måste vara observant, för det kan vara samma sak i de kommunala. Det handlar om att det är kan vara svårt att hitta plats. Det kan vara barn som fått stanna länge än vad man hade tänkt. Det är också så att jour- och familjehem ibland kan fungera som en propp, så det gäller att hitta rätt familjehem när barnet ska vidare.

Det är inte så enkelt att driver man bara någonting i kommunal regi så löser sig alla problem. Det viktiga för oss nu är att utarbeta nya riktlinjer. Det viktiga är att man pratar med barnet oavsett i vilken regi hemmet som barnet bor i drivs. Det är någonting som vi inte har varit så bra på oavsett majoritet i det här landet. Man kan säga att det här någonting som vi måste fortsätta att bevaka väldigt noga och känna en stor ödmjukhet inför. I det här huset var det inte så länge sedan en ceremoni där

man bad alla placerade barn om ursäkt för allt de hade fått utstå. Det är vårt ansvar att se till barnet oavsett vem som driver hemmet.

Anförande nr 173

I n g e r S t a r k (V): Det som är det mest centrala i detta, Ann-Katrin Åslund, tycker jag är att det är staden som har myndighetsansvaret. Då måste man ha full insyn i verksamheten, och det har man inte om man inte driver den själv. Det har visat sig att det fortfarande fattas jour- och familjehem trots att det är så pass många privata utförare som det är.

Snedfördelningen är ganska betydande när det är 80 procent, som redovisas från nio stadsdelsförvaltningar. Bara 20 procent är kommunala. Det är en stor snedfördelning.

Anförande nr 174

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Jag tror inte att de barn som placeras eller de föräldrar vars barn placeras – det är ofta mot föräldrarnas vilja, inte alltid – egentligen bryr sig så mycket om det är privat eller kommunal regi. Det är vilka människor som finns i familjehemmet som är det viktiga.

Jag hävdar att om man sköter tillsynen och följer riktlinjerna finns det möjlighet att ha en bra tillsyn, och det är också vårt uppdrag.

Anförande nr 175

R a h m a D i r i e (M): Ordförande, kommunfullmäktige! När en familjehemsplacering blir aktuell är det oerhört viktigt att processen utgår från barnets bästa och att barnet självt får vara delaktigt i de beslut som fattas. FN:s barnkonvention är en av utgångspunkterna för de nya riktlinjerna för familjehemsvården. Stadens målsättning är att barnperspektivet alltid ska beaktas och att barnets rättigheter ska säkerställas i enlighet med FN:s barnkonvention. Ett förstärkt barnperspektiv innebär att man ska lyssna på barnens egna synpunkter under hela handläggningsprocessen. Kraven på att dokumentera när, var och hur barnet har fått information har förtydligats.

I och med de nya riktlinjerna får barnet en socialsekreterare som alltid ska handla i barnets intresse. Det är viktigt att barnet har en vuxen som man har kontakt med. Det är en förutsättning för att eventuella missförhållanden kan upptäckas. Syftet är att garantera att det alltid ska finnas en vuxen som ser till barnets intressen, och denna person ska så långt det är möjligt ha en självständig ställning i förhållande till familjehemmet. Det betyder att personen inte får handlägga frågor som rör villkoren för uppdraget mellan socialtjänsten och vårdgivare. Det ska en familjehemssekreterare göra.

För barn och unga som behöver familjehemsplacering är det oerhört viktigt att de familjer som de placeras i kan erbjuda ett tryggt och stabilt boende. I de nya riktlinjerna skärps tillsynen av familjehemmen. Alla barn ska besökas minst fyra gånger per år, och oanmälda besök ska kunna göras i familjehemmen. I Socialstyrelsens föreskrifter anges att barnet *bör* besökas, men i stadens riktlinjer skriver vi att barnet *ska* besökas minst fyra gånger per år, detta för att säkerställa att barnet inte vanvårdas.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 176

I n g e r S t a r k (V): Ordförande, kommunfullmäktige! Jag skulle bara vilja återkomma till den internationella forskningen. Det är troligt att privatiseringen är mer problematisk inom exempelvis inom jour- och familjehem än inom andra områden. Barn i dessa hem har ofta svaga sociala, materiella och ekonomiska resurser och inte alltid en vårdnadshavare som kan företräda barnets intressen. Det vet vi.

Jag tog i mitt förra inlägg upp att det händer att det är det privata företaget som förmedlar jour- och familjehemmet som också gör utredningen. Det kan inte vara i enlighet med socialtjänstlagen. Jag skulle vilja ha svar på det. Det är ett stort problem, och jag har stött på det, så jag vet att det stämmer att det görs egen utredning som sedan socialtjänsten tar som sin egen.

§ 25 Motion om stadsdelarnas ansvar för funktionsnedsattas fritid och idrottsmöjligheter (utl. 2013:52)

Anförande nr 177

Å k e A s k e n s t e n (MP): Jag börjar med att yrka bifall till Miljöpartiets förslag i kommunstyrelsen. Vi tycker att Alliansens förslag egentligen bara innebär att man tycker att det här är viktiga frågor, men man har inga förslag. Man tycker att det Stadshuset gör räcker. Det tycker inte vi i Miljöpartiet. Vi vill att idrottsförvaltningen, som har det övergripande ansvaret, och stadsdelsförvaltningarna ska utreda hur man kan få till fler möjligheter för barn och ungdomar, och även för vuxna, att få en meningsfull fritidssysselsättning. Det gäller även, som i det här fallet, personer med funktionsnedsättning. Det är glasklart att det finns stöd i gällande lag för detta. FN:s barnkonvention, jag tror att det är § 2, talar också tydligt om rätten till en aktiv fritid för barn med funktionsnedsättning. Det är helt enkelt en grundläggande rättighetsfråga.

Den utredning som vi vill ska göras bör också ge rekommendationer för hur de här barnen och ungdomarna kan få ökade möjligheter till en aktiv fritid. Det är angeläget att man gör en inventering av situationen inom varje stadsdelsområde. Vi vet inte riktigt hur det ser ut. En del stadsdelar har kanske 100 000 invånare, och ganska många barn som befinner sig i den här situationen.

Bifall till Miljöpartiets förslag i kommunstyrelsen!

Anförande nr 178

M e h d i O g u z s o y (V): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Det råder ingen tvekan om att alla kommuninvånare i Stockholm inte har samma möjligheter till motion och fritidssysselsättning. Funktionshindrade i kommunen och i olika stadsdelar har många spärar och hinder att ta sig förbi för att kunna utöva motion och rörelse på sina egna villkor och premisser. Den ekonomiska faktorn spelar en avgörande roll när det gäller varför funktionshindrade utövar motion i mindre utsträckning än den övriga befolkningen. Individuell utrustning för funktionshindrade som utövar idrott är mycket dyr, och den omfattas varken av bistånd eller av assistansstöd. Detta gör att många inte får en chans att motionera. Ohälsan är mycket högre hos de funktionshindrade än hos den övriga befolkningen.

Ansvarigt borgarråd säger i Mina synpunkter att det är upp till varje stadsdelsnämnd att skapa jämlika förhållanden. Det visar att vederbörande frånsäger sig sitt eget ansvar. Det krävs skyndsamma och samordnade insatser för att åtgärda de brister som finns och för att råda bot på ojämlika förhållanden.

Därför yrkar jag bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 179

E m i l i a B j u g g r e n (S): Ungdomsstyrelsens rapport Ungas villkor pekar mycket tydligt på att barn och unga med funktionsnedsättning har betydligt sämre levnadsvillkor än andra barn i vårt samhälle. Det är väldigt tydligt att de har en betydligt mer stillasittande fritid än andra barn generellt, och de lider i högre grad av fetma än dessa. De undersökningar och utredningar som idrottsförvaltningen har gjort genom sin enhet för folkhälsa visar på precis samma sak. Barn med

funktionsnedsättningar deltar i lägre grad än andra barn i olika idrottsaktiviteter som finns i vår stad. Det är viktigt att det finns information om de aktiviteter och det utbud som finns, men det räcker inte att informera om det som finns. Det måste också finnas ett mer breddat utbud som är tillgängligt för alla barn, och det bör framför allt vara tillgängligt för barn som kanske inte kan delta i all annan verksamhet.

Den här motionen handlar om utrustning som kan vara svår att få tag i och som i vissa fall, till exempel när det gäller den hockey som föreslås, är mycket dyr. Som påpekats ska vi kanske inte detaljstyra exakt vad stadsdelsförvaltningarna ska köpa, men det handlar om ansatsen att den ska göras tillgänglig. Det ska inte vara en kostnadsfråga om barn med funktionsnedsättningar ska kunna delta i idrott på sina villkor. Det måste bifallas.

Därför yrkar jag bifall till det förslag som vi har lagt fram i kommunstyrelsen. Det går i motionens anda utan att gå in på detaljerna och tydliggör att vi måste se till att alla barn och unga i Stockholm kan idrotta på sina villkor.

Bifall till Socialdemokraternas yrkande i kommunstyrelsen!

Anförande nr 180

E w a S a m u e l s s o n (KD): Fru ordförande, fullmäktige! Det är alldeles riktigt som tidigare talare har påpekat att ungdomar med funktionsnedsättning är alltför inaktiva. Det kan vara svårt att ta sig till olika aktiviteter. Det var intressant att läsa i tidningarna häromdagen där man visade att 90-åringar i Nacka tränade på gym för att stärka sig själva. Om man har en funktionsnedsättning behöver man kanske vara aktiv ännu mer för att inte riskera att bli sämre i sin funktionsnedsättning.

Idrottsnämnden har tillsammans med några andra nämnder Fritid för alla. Det är ett nätverk där några andra kommuner också är med. Man kan leta upp olika föreningar som har verksamhet som ungdomar med funktionsnedsättning, och även äldre för den delen, kan delta i. Om man är osäker på vad man skulle kunna klara av kan man också se vilka sporter som passar för vilka personer. Att vi visar var man skulle kunna idrotta har ökat möjligheten för barn och unga som har en funktionsnedsättning att delta.

Det är också viktigt att det är lättåtkomligt och att de här aktiviteterna inte sker i skymundan. Det är viktigt att vi fortsätter att utveckla de lekplatser som renoveras. Vi har fått en utnämning av FN, Best practice, för att vi satsar just på att lekplatser ska vara tillgängliga för barn med funktionsnedsättningar av olika slag, och vi ska gå vidare med detta när vi upprustar framöver.

Vi svarar också att det är möjligt för stadsdelarna att söka investeringsmedel från dessa 50 miljoner som hittills har varit avsatta under kommunstyrelsen när de vill göra investeringar i sina verksamheter. Det har ofta gått till lekplatser, parkbänkar, till att förbättra vägar i parker och så vidare. Pengarna används, men man har möjlighet att påverka hur man vill använda dem framöver.

Många ungdomar åker till Fryshuset där det är dans på fredagar. Det uppskattas, och jag hör många som vill ha möjlighet att fortsätta med det tillsammans med en kontaktperson som kan följa med.

Att däremot, som i motionsförslaget, gå in på specifik utrustning ser jag som ganska svårt. Om man ska satsa på sådana utrustningar måste man också veta att de kommer att användas. I sådana fall måste man göra undersökningar och utredningar för att se hur många som skulle vara intresserade av de olika verksamheterna. Det är, som sagts tidigare, ganska stora satsningar.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 181

M e h d i O g u z s o y (V): Att låta varje stadsdelsnämnd bestämma hur man löser de problem som funktionshinder i dag brottas med för att kunna delta på sina egna villkor och premisser tycker jag visar att man inte tar frågan på allvar. Vi måste säkerställa att det finns resurser för de barn och ungdomar som i dag inte kan idrotta på grund av just detta. Det räcker inte att formulera vackra meningar och tro att man löser problemet så.

Anförande nr 182

E w a S a m u e l s s o n (KD): En sådan gemensam satsning är ju Fritid för alla. Många olika föreningar har varit intresserade av att finnas med i det nätverket. Där talar de om var de finns, vilka åldrar de vänder sig till och vilka möjligheter det finns för personer med olika slag av funktionsnedsättning att delta. Det är öppet för alla. Sedan kan stadsdelsnämnder också tillsammans, utifrån en investeringsbudget, bestämma att man inom en stadsdel satsar på någon speciell aktivitet som andra kan delta i och i en annan stadsdel satsar man på något annat. Vi kan inte ha allt i varje stadsdel.

Anförande nr 183

K a j N o r d q u i s t (S): Ordförande, fullmäktigeledamöter, Ewa! Jag tycker att det var mycket bra att du tog upp de 50 miljonerna i investeringsbudgeten. Jag har en konkret fråga till dig, Ewa. Är du beredd att ta initiativ för att verkligen stimulera stadsdelsnämnderna att använda de här pengarna? Vad jag har förstått går de inte alls åt. Egentligen finns det resurserna till och med för att köpa showdownbord och fixa elhockey med de där pengarna.

Som socialdemokrat är jag med på att vi har släppt den här konkretionen. Det finns även annat, som goalball och andra idrotter, som människor med funktionsnedsättningar utövar.

Men är du beredd att verkligen aktivt tala om för stadsdelsnämnderna att det finns resurser för att göra detta genom de här investeringspengarna?

Anförande nr 184

E w a S a m u e l s s o n (KD): Tack för frågan, Kaj. Det första året vi anslog de 50 miljonerna gick de inte åt. Det har du alldeles rätt i, men sedan har vi talat om för stadsdelsnämnderna att de måste komma in med sina ansökningar. I somras fördelades de 50 miljonerna till nästan alla stadsdelar, i alla fall de som hade sökt, så

nu är de fördelade. I år har jag inte sett att det handlar om några specifika satsningar inom idrott men däremot på att göra lekplatser mer tillgängliga för barn med funktionsnedsättning. Det är en bit på rätt väg.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

§ 26 Motion om "Best practice" i arbetet med budget- och skuldrådgivning i vräkningsförebyggande syfte i stadsdelarna (utl. 2013:53)

Anförande nr 185

K a r i n R å g s j ö (V): Fru ordförande! Dagens tema för mig handlar om att bli fattig. Man kan se att allt färre av dem som blir arbetslösa i dag är med i a-kassan. För många innebär det att de hamnar på försörjningsstöd. Då börjar det ticka, och det tickar specifikt för dem som ligger på ytterkanten och har det värst. Det kan drabba barn och föräldrar. Då gäller det att man har en aktiv socialtjänst som arbetar förebyggande.

I Stockholm blev 160 barn vräkta år 2012 jämfört med 126 år 2011. År 2013 är det hittills 41 barn som har blivit vräkta i hela länet, och Stockholms kommun har vräkt flest. Då kan man fundera på vad vi ska göra för att förhindra detta. De här familjerna har oerhört svårt att komma tillbaka. De har svårt att få en ny lägenhet. Det är ganska få familjer som har blivit vräkta som snabbt kan få ett nytt hyreskontrakt. Det kan vem som helst räkna ut. Det blir en spiral nedåt i stället. De tvingas att hyra i andra hand och så vidare.

Vi tycker att man ska titta över skuldrådgivningen och ha en aktiv sådan. Jag vet inte om vi har det i staden. Ni har lovat att ni ska ta fram det. I Enskede-Årsta-Vantör har man haft en modell där man har jobbat mycket aktivt med detta under ett antal år. Det var ett projekt, och till slut blev det också en verksamhet. Den användes också i Skarpnäck, och den sprider sig över staden. Det måste vara något som inte fungerar hundra procentigt när Stockholm leder ligan i länet när det gäller vräkta barn år 2013. Även om vi är många människor här tycker jag att man borde ha försökt att täppa till de här hålen under den här perioden och arbeta förebyggande med skuldrådgivning.

Då gäller det att fånga de här människorna tidigt. Det är ett så stort fall för de här familjerna att bli av med sin lägenhet och ha stora skulder. Det är så svårt att komma tillbaka. Vi lever i dag i ett samhälle där man är väldigt rädd för att bli fattig om man blir arbetslös och inte har mycket bra försäkringar någon annanstans, som en del säkert har.

Vi vill ha en mer aktiv socialtjänst när det gäller att förebygga vräkningar och en mer aktiv skuldrådgivning. Det är vad den här motionen handlar om.

Anförande nr 186

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Fru ordförande, ledamöter! Det är en jätteviktig fråga. Vi har alla någonting att vinna på att arbeta förebyggande för att motverka vräkningar. Det gäller inte minst de människor som finns där ute och behöver budget- och skuldrådgivning. Först vill jag bara säga till Karin att antalet vräkningar där barn är inblandade ser ut att bli väldigt lågt 2013. Det är mycket glädjande. År 2012 var inte ett sådant år. Då bröts den nedåtgående trend som har varit några år, och vi såg en svag ökning. Vi tror att vi vet vad det beror på. Vi tror att det beror på att det fanns ett par rätt stora familjer som lämnade sina lägenheter och Stockholm. Då blir man så småningom vräkt. Vi kunde inte se motsvarande siffror bland de barn som behövde få hjälp.

Du har valt en speciell modell, Best practice. Den används i Enskede-Årsta-Vantör. Jag tror säkert att den är alldeles utmärkt, men jag tycker att det är angeläget att vi också i en sådan här fråga låter stadsdelarna själva få bestämma hur de vill arbeta inom ramen för de stadsgemensamma riktlinjer som finns. Både förutsättningarna och behoven kan faktiskt se olika ut.

År 2009 initierade kommunstyrelsen ett stadsövergripande projekt som handlade om att effektivisera budget- och skuldrådgivningen. Det blev fler skuldrådgivare, och den genomsnittliga kötiden minskade med 77 procent från 13 månader till 3 månader. Efter det att vi gav riktlinjerna, med det tydliga barnperspektivet som vi pratade om förut, att ingen barnfamilj ska behöva vänta mer än en vecka på att få budget- och skuldrådgivning, och tillsammans med bostadsföretagens förebyggande arbete och det man gör i stadsdelarna, ser det mycket lovande ut.

Jag tycker att det här är en oerhört viktig fråga att fortsätta att arbeta med. Men jag tycker också att det är viktigt att stadsdelarna får påverka själva hur de vill utföra sitt arbete.

Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 187

K a r i n R å g s j ö (V): Det låter himla fint och demokratiskt att man ska påverka själv. Men vi vet att i de stadsdelar som har sämre ekonomi kan man kanske inte göra så mycket åt det här. Vilken typ av service man får handlar om vilken stadsdel man bor i. Socialtjänsten är otroligt ansatt i dag. Det pågår ett enormt fackligt mobiliseringsarbete bland socialsekreterarna som ser att de inte kan fullgöra sitt jobb.

Jag undrar om det finns någon listning av detta. Kan man följa hur skuldrådgivningen fungerar i de 14 stadsdelarna? Hur följs det upp? Jag sitter inte socialtjänstnämnden längre, så jag har ingen aning om det. Ni måste ju ha stenkoll på att det fungerar och att man får samma fantastiska service i Tensta, Rinkeby och Vantör som man får på Kungsholmen. Det ser otroligt olika ut när man tittar på vilka som får avslag på det de söker beroende på var de bor. Det handlar ju om ekonomi – inte sant?

Anförande nr 188

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Jag säger samma sak som jag sade förut. Det är viktigt att varje stadsdel själv får utarbeta sina modeller och sina metoder. Det betyder inte att de gör någonting som är sämre. Det betyder inte heller att de inte tittar på varandra och drar lärdom av vad andra gör. Jag tror säkert att Best practice är en alldeles utmärkt modell, men det är inte säkert att det är den enda bra modellen som finns. Det kan vara utvecklande och en fördel i en så stor stad som Stockholm att ha 14 olika stadsdelar som kan utveckla lite olika modeller och metoder som vi kan dra lärdom av.

Anförande nr 189

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Den här motionen handlar om att vi ska införa en speciell modell när det handlar om budget- och skuldrådgivning. Diskussionen här har handlat om att det finns flera modeller. Karin Rågsjö är rädd för att det kommer att bli riktigt dåligt på några ställen därför att vi inte har stenkoll. Det är det du

antyder. Men det finns riktlinjer om hur budget- och skuldrådgivningen ska se ut. Det finns riktlinjer för hur länge det får dröja innan det första mötet hålls. Det är inte minst viktigt att barnfamiljer ska få det inom en vecka.

Du talar om alla som råkar ut för vräkning, men det handlar inte alltid om familjer eller människor som redan har kontakt med socialtjänsten. Det finns inga enkla fall, men en del har stöd av socialtjänsten i en eller annan sak, till exempel ekonomiskt bistånd eller boendestöd. Man ska inte glömma att en del inte blir vräkt för att de inte har betalat hyran utan kanske för att de är mycket störande eller någonting annat. Då är andra delar av socialtjänsten viktiga. Men det handlar även om familjer som aldrig tidigare har haft kontakt med socialtjänsten och som kanske inte ens har tänkt på att de ska komma till budget- och skuldrådgivningen. I de fallen är det extra viktigt.

Det är precis som du säger, Karin, att om man blir vräkt är det mycket svårare att komma tillbaka. Jag vill påstå att det är någonting som socialtjänsten har mycket stor insikt i. Det kan vara en ganska liten hyresskuld som man blir vräkt för, men om man inte snabbt kan få stöd på ett eller annat sätt kan den skulden växa till oöverstigliga kostnader. Då måste staden kanske ändå gå in och lösa den här hyresskulden efter ett antal år för att den här personen över huvud taget ska kunna få en lägenhet, och det kanske har vuxit till 20–30 gånger den ursprungliga skulden. Det är alltid en dålig affär att inte till varje pris förhindra vräkningar, och det är en dålig affär att inte gå in med ett stöd i ett tidigt skede och följa upp det så att det inte händer igen.

Men det finns inte bara en enda modell. Jag är helt övertygad om att du har läst precis hela ärendet, varenda mening, eftersom det är ett svar på din motion. Då har du också sett att det finns utarbetade riktlinjer och att Rinkeby-Kista hade i uppdrag genomföra det här stadsövergripande projektet redan 2009.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 190

J o n a s E k l u n d (MP): Fru ordförande! Jag vill inleda med att yrka bifall till Miljöpartiets förslag till beslut som innebär att man ska bifalla den här utmärkta motionen. Det har låtit lite som om Enskede-Årsta-Vantörs projekt för budget- och skuldrådgivning hette Best practice. Det hette det inte, utan det heter någonting helt annat nämligen Ekonomi i fokus. Det är precis vad det handlade om i det här projektet. Så snart som en hyresgäst, en barnfamilj, en ensamstående eller en familj utan barn, inte betalade sin hyra och det kom in en anmälan om det till socialtjänsten tog budget- och skuldrådgivare telefonkontakt med den som inte hade betalt sin hyra. Det kan låta som en mycket enkel sak, men i själva verket har man inte hunnit med det tidigare i alla stadsdelar. Och alla stadsdelar hinner nog fortfarande med att ta den här inledande kontakten och fråga: Kan vi hjälpa dig att ställa upp en modell för att hantera din ekonomi? Den ganska enkla åtgärden att gripa in i ett tidigt skede och erbjuda hjälp gav väldigt bra resultat. Det var inte bara lönsamt för den enskilde som får behålla sin lägenhet och som inte får sitt liv förstört genom en vräkning, utan det var också lönsamt för staden. Det visades genom en utvärdering av Lunds universitet.

Den här modellen, Ekonomi i fokus, som utvecklades av Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning är vetenskapligt beprövad. Därför finns det all anledning att införa den arbetsmetoden i riktlinjer. Om Stockholms stad skulle införa den här metoden som riktlinjer skulle det innebära en betydande ökning av ambitionsnivån. De budget- och skuldrådgivningsriktlinjer som finns nu och som kommunfullmäktige har beslutat om innebär att när det inte handlar om en barnfamilj bör det inte gå mer än tre månader till det första samtalet med budget- och skuldrådgivaren. Jag vet inte hur det är med era räkningar, men när jag får räkningar hem i brevlådan brukar det vara så att de ska betalas inom 15–30 dagar, inte inom tre månader. Det hinner hända väldigt många destruktiva saker med en persons eller en familjs ekonomi på de här tre månaderna. Och det är tyvärr den ambitionsnivån som kommunfullmäktige och Alliansen har satt för budget- och skuldrådgivningen i staden. Den här motionen innebär att den ambitionsnivån höjs rejält. Det skulle vara mycket positivt både ekonomiskt och mänskligt.

Därför yrkar jag bifall till Miljöpartiets förslag i kommunstyrelsen.

Anförande nr 191

Borgarrådet M o g e r t (S): Fru ordförande! För formens skull vill jag yrka bifall till den socialdemokratiska reservationen som också den innebär ett bifall till motionen till skillnaden mot ett besvarande som ligger i det nuvarande.

Jag känner inte att det egentligen är så kontroversiellt. Tittar man på vad som händer ute i verksamheterna kan jag känna att vi är relativt överens i detta. Det är över ett och ett halvt år sedan den här motionen väcktes. Läser man till exempel socialförvaltningens utlåtande kan man konstatera att en hel del av detta redan händer. Man använder rapporten från Vantör. Man har spritt den ut till stadsdelarna och jobbar till stor del med detta som Best practice. Ni hade egentligen kunnat bifalla den här motionen. Nu vet jag att man inte gör det, men ändå.

Anförande nr 192

K a r i n R å g s j ö (V): Ordförande, vänner! Vänstern ligger alltid lite i framkant. Det har ni förstått eftersom det här nu är på rull över staden som en magisk blixtn över himlen. Men man kan fundera lite över varför ni inte kan säga att det här är en okej motion och hänga på. Det kan bli 14 modeller i 14 stadsdelar, och man kan inte utvärdera vad man håller på med när man arbetar med lite olika varianter av detta. Så jobbar man inte inom vetenskapen. Ni brukar använda begreppet evidens och slänga ut det då och då. Det här är en beprövad metod. Då skulle man börja arbeta med den här metoden i stället för att arbeta med olika metoder hit och dit som är svåra att följa upp. Jag tycker att det är ett lite märkligt sätt att förhålla sig.

Det vräks fortfarande barn i Stockholm i dag. Det är inte good enough. Vi använder många amerikanska uttryck. Det förstår ni. Det är best practice och good enough. Det låter kanske som om vi har varit på andra sidan och tittat på hur man jobbar, men så är det inte.

Ni borde ha tittat på den här motionen och sagt att vi ska arbeta efter detta. Det här är inget politiskt brandstoff. Det är ingenting som jag kommer att odla på torgmöten under valrörelsen. Det här är ett sätt att förhålla sig när man arbetar med sociala frågor. Då ska man ha någon slags evidens i det man gör, och jag undrar om man har

det i Stockholm nu för tiden. Det är ekonomin och tillfälligheterna som styr. Det här är en metod som fungerar alldeles utmärkt. Man kan bevisligen se att man har fått ned antalet vräkningar. Man är ute kör tidigt. Man förebygger. Jag tycker att ni skulle ta er en funderare och bifalla den här motionen.

Bifall till Vänsterpartiets reservation!

§ 27 Motion om satsning på bättre cykelmiljö i staden (utl. 2013:54)

Anförande nr 193

D a t e v i g T j ä r n b e r g (M): Kära fullmäktige, ledamöter, åhörare! Jag vill börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag när det gäller den här motionen. Det innebär att anse den besvarad. Motionären har väldigt många idéer och förslag som glädjande nog redan finns med i den cykelplan som vi har antagit här i kommunfullmäktige. I budgeten 2012 finns det också en cykelmiljard som också har blivit antagen. Vi kan konstatera att det satsas väldigt mycket på cyklandet i Stockholms stad. Vi vill ha en cykelstad i världsklass.

De satsningar som görs är till exempel att identifiera pendlingsstråk, att föreslå åtgärder för dessa stråk, att anpassa trafiksignaler, att förbättra vinterväghållningen, att anordna fler cykelparkeringar och förbättrade kopplingar mot kollektivtrafiken. Andra exempel är utbyggnad av cykelbanor och cykelfält, nya cykelparkeringar, målning av cykelsymboler, cykelboxar, förbättrad cykelvägvisning, ny beläggning på cykelbanor, omdaning av gång- och cykelytor och vidtagande av säkerhetsåtgärder. Det pågår en mängd olika projekt. Cyklandet är i fokus. Även i nyetablering av områden planeras det för cyklar, cykelbanor och parkeringar. Vi ska även utöka låncykelsystemet med 800 nya cyklar, vilket är glädjande.

Det finns som sagt många olika förslag. Vi anser att mycket redan finns med. Det är glädjande. Det är positivt att vi har samma syn på cyklandet.

Med det sagt vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 194

S e b a s t i a n W i k l u n d (V): Jag tycker att det är intressant att man väljer att svara att man har ett cykelprogram nu. Tidigare har det funnits ett cykelprogram som man inte finansierat. Man lägger tonvikten på att besvara motionen genom att säga vad som ingår i det cykelprogram som har tagits fram.

Jag skulle gärna vilja att man diskuterade mer om till exempel låncyklar. Ett annat förslag som motionären tar upp är detta hur man skulle kunna använda SL-kortet i samband med låncyklar. Det är intressant. En annan sak är detta med prioriteringar när det gäller snöröjning av cykelbanor. Det görs inte i dag. Det kommer säkert fram att man har lagt någon miljon hit eller dit, men det är ganska små summor i sammanhanget. Det handlar om att jämställa bilen och cykeln. Som cyklist kan man fortfarande möta en snödriva på cykelvägen när man kör till jobbet när snön har kommit under natten.

Jag måste också ta upp att det har varit sex förlorade år här i Stockholm när det gäller ett cykelprogram. Det har funnits ett cykelprogram tidigare som inte har finansierats under mycket lång tid. Därför har Vänsterpartiet en större budget när det gäller detta. Vi måste ta igen dessa sex förlorade år som har gått till spillo.

Anförande nr 195

Borgarrådet H a m i l t o n (M): För 250 kronor kan du låna en cykel från april till oktober. Du kan välja att köpa ett nytt kort, reaktivera ditt gamla eller ladda ditt SL-accesskort med ett säsongskort. Det finns alltså redan. Det finns möjligheter att göra

detta. Det är ganska enkelt att ta reda på den typen av information. Man behöver bara gå in på Google och söka.

Det är inte så, som du påstår, att det inte har hänt någonting på cykelområdet på sex år. Det är med förlov sagt bara struntprat. Det har hänt väldigt mycket på cykelområdet. En av de viktigaste sakerna är att vi har tagit fram en cykelplan som omfattar hela staden. Det fanns inte tidigare. Vi har också sagt att vi kommer att finansiera den cykelplanen i form av pendlingsstråk, huvudstråk och lokala stråk med en cykelmiljard. Det har inte ni gjort. Nog har det hänt ganska mycket. Dessutom har det invigts olika cykelstråk under de sex sju år som vi har suttit vid makten, men vi är inte nöjda. Vi är inte klara. Vi fortsätter.

Anförande nr 196

S e b a s t i a n W i k l u n d (V): Det stämmer inte att vi inte har finansierat det. Det har funnits en cykelplan tidigare. Det fanns en i ytterstaden och en i innerstaden. De kanske såg lite annorlunda ut, men det har funnits. Jag förstår inte var du får det ifrån att vi inte har finansierat det. Det har vi gjort hela tiden. Dessutom vill vi finansiera det med ytterligare 200 miljoner för att ta igen de här förlorade åren. Så står det i vår budget.

Anförande nr 197

S t e l l a n H a m r i n (V): Fru ordförande! Motionen om en satsning på cykelmiljöer är mycket specifik, vilket vi tycker är bra. Den är genomtänkt. Det är synd att inte stadens svar är lika detaljerat, och det är naturligtvis inte planen heller även om man kan ha en viss förståelse för det. En plan är ju en plan. Alla vi i oppositionen har i våra svar pekat på de oklarheter som återstår och som vi nu hoppas att man verkligen åtgärdar. Annars blir det inte bra. Det vore synd när majoriteten nu har bestämt sig för att satsa också på cykling.

Men det kräver plats att cykla, och den måste man ta från privatbilismen. Med en färdig förbifart kommer bilismen att öka och inte minska. Det blir svårare att realisera en bra cykelplan. Stoppa Förbifarten och använd pengar och utrymme till bland annat bättre cykelutrymme!

Man kan se allvaret i majoritetens framtida satsningar på de nya trafikmiljöer som man skapar. En sådan satsning är Slussen. Där tvingas cyklarna in i trånga filer. På ena sidan har man bussar och på andra sidan en massa bilar. Dessutom ska man stå och vänta i en minut vid 20 meter breda övergångsställen på alla gångtrafikanter som naturligtvis ska fram. Även om det här antagligen är en följd av Slussens konstruktion gör det inte saken bättre. Cyklingen i Slussen blir ingen höjdare. Det kan jag lova. Vi tycker att det är lite märkligt att göra så här vid en helt ny projektering.

Sedan understryker jag gärna motionärernas syn att cykelbanor måste separeras från gångbanor. Alltför många cyklister kör alldeles för fort. Det blir lite som katten på råttan och råttan på repet. Bilisterna stressar cyklister, och cyklister tar igen det på gångtrafikanterna. Det behöver man åtgärda, och man behöver utbilda en del cyklister.

Bifall till Vänsterpartiets reservation!

Anförande nr 198

Å k e A s k e n s t e n (MP): Ordförande, ledamöter! Jag börjar med att yrka bifall till Miljöpartiets förslag i kommunstyrelsen. Vi tycker att det här är en bra motion men att svaret från Alliansens sida inte är tillräckligt. Som vi ser det räcker det inte att hänvisa till cykelplanen och till den budget som finns fram till 2018. Det räcker inte. Apropå de här förlorade åren vill jag bara erinra om att år efter år anslog ni bara några få miljoner – jag tror att det var 10 miljoner per år – till cykelbanor, och därmed har det blivit som det har blivit. Nu har ni spottat upp er. Ni har känt trycket, och det är bra. Men det räcker fortfarande inte. Det behövs 50 miljoner till per år, vilket jag förresten förslår i en motion i dag.

En stor del av det som tas upp i motionen finns som resonemang i cykelplanen, men det är ganska vagt, framför allt när det gäller parkering. Motionärerna vill att staden ska ordna övervakade cykelparkeringar i stadens parkeringshus. Det tar man inte ens upp i svaret. Man borde väl säga vad man tycker om det, och det gäller också förslaget om att låncykelsystemet ska utvidgas och att SL-kortet ska kunna gälla. Om ni tycker det borde ni ha nämnt det i svaret på motionen.

De inriktningsbeslut som har fattats räcker inte. De följer inte de bredder på cykelbanor som nämns i cykelplanen. Trots de här löftena om säkrare och bättre framkomlighet håller man inte den standard som det sägs att det ska vara. Vi menar att det måste till högre ambitioner framöver för att se till att de oskyddade trafikanterna verkligen får en bättre situation. Det gäller även gångtrafikanterna. Det blir konfrontationer ibland mellan cyklister och gående, för att inte tala om bilarna.

Dessutom handlar det om underhållet. Det är många singelolyckor, och det har med dåligt underhåll att göra. Groparna i cykelbanorna verkar vara väl så vanliga som i gatorna där det framför allt är bilister som tar sig fram. Och nu kommer vi snart tyvärr att märka att det är en bristande snöröjning, inte minst av cykelbanorna.

Sammantaget tycker vi att det här förslaget är bra, men det borde ha fått en mer seriös beredning. Därför anser vi att det ska återremitteras.

Anförande nr 199

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Fru ordförande! Jag vill förstås yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Dessutom kan jag konstatera att sällan har en opposition haft så lite att komma med som nu i cykelfrågan där ni slår in ett antal vidöppna dörrar.

Låt oss vara ärliga. Den här staden har planerats för bilar i 70–80 år. Det kan ni knappast skylla på den borgerliga allians som innehar makten just nu. Vi är nog alla skyldiga till detta. Stockholm har vaknat sent. Det har inte heller att göra med den borgerliga alliansen. Det har att göra med de 70 år då vi har planerat för bilar. Ungefär 40 år av dessa har Köpenhamn planerat sin stad för cyklar.

Är vi nöjda med hur det ser ut i Stockholm i dag? Nej, självklart inte, men vi har påbörjat ett mycket stort arbete för att göra stor skillnad när det gäller cykeltrafiken i Stockholm. Trots att vi inte nöjda med läget som det ser ut i dag och trots att vi har mycket högre ambitioner pekar faktiskt OECD ut Stockholm som en av de främsta cykelstäderna. Jag tycker att det var lite överraskande, men de gör det. Det är klart att

det känns lite överraskande när vi själva har så otroligt höga ambitioner som vi har. Jag tror att vi har väldigt mycket gemensamt i den här salen när det gäller synen på cykling. Låt oss ta fasta på det.

Vi har lagt i den högsta växeln nu. Vi har avsatt en cykelmiljard för att börja utbyggnaden av en otroligt ambitiös cykelplan. Men på 760 kilometer cykelbana och cykelfält går det att hitta ett och annat hål. Det är väldigt mycket att hålla efter. Men tänk efter! Det är 760 kilometer cykelbana och cykelkörfält i det Stockholm som ni tycker har en så usel cykelmiljö.

Cykelmiljarden håller på att implementeras med full fart. Det här året satsas 180 miljoner kronor. Cykelexperter säger att det är ungefär vad man mäktar med att investera på ett år. Man kan slänga ännu mer pengar på detta, men frågan är om man då hinner bygga och göra det på ett vettigt sätt. Experterna säger annorlunda. 180 miljoner kronor är historiskt mycket att investera i cykling i Stockholm. Vi har dessutom avsatt extra pengar för det här året för en cykeljour som ska gå just till underhåll.

Det händer väldigt mycket. Jag skulle kunna räkna upp ett antal punkter i den här motionen som har blivit realiserade eller är på väg att bli realiserade, men nu hinner jag inte det. Låt oss vara glada över det. Låt oss komma med goda råd till varandra om vad vi kan göra i framtiden. Jag lyssnar gärna på det, men när det gäller den här motionen, som innehåller ett par mycket vettiga förslag, är de flesta förslagen på väg att realiseras.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 200

Å k e A s k e n s t e n (MP): Det var mycket otroligt och otroligt från Per Ankersjö, men tyvärr är det inte så otroligt hög ambitionsnivå. Jag tror att Per själv har det, men han har inte stöd av sina kolleger i Alliansen. Sanningen är att ni fortsätter att bygga ut för ökad biltrafik. Även om ni nu har 180 miljoner, vilket vi får se, anser vi i Miljöpartiet att det inte räcker. Vi måste åtminstone ha 50 miljoner till, annars är inte ambitionerna vare sig troliga eller otroliga.

Anförande nr 201

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Fru ordförande! Jag konstaterar att Åke Askensten inte bemöter min argumentation utan kör på med en vanlig tirad om att de borgerliga partierna inte tänker på miljön. Det är fel. Vi har 180 miljoner kronor, en cykelmiljard att investeras fram till 2018 och en mycket ambitiös cykelplan. Är vi då nöjda? Nej, det är vi inte. Vi har högre ambitioner än så, men vi har påbörjat ett mycket ambitiöst arbete. Och vi ska nå målet.

Anförande nr 202

S t e l l a n H a m r i n (V): Du säger att vi har mycket gemensamt när det gäller cykling. Okej, men svara då seriöst på motionen och bemöt precis de förslag som finns! Det har ni faktiskt inte gjort.

Sedan säger du att vi har byggt för bilar i nära 100 år. Det är också sant. Vi kanske bara har gjort det i 90 år, men i alla fall. Men fortsätt då inte genom att bygga en helt ny förbifart som ökar bilismen i stället för att minska den!

Anförande nr 203

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Det känns som om vad vi än diskutera kan man göra det till en debatt om Förbifarten. Det kanske man gör eftersom man inte har argument i själva sakfrågan, det vill säga cyklingen i Stockholms stad. Jag tar gärna en debatt om Förbifarten när som helst. Jag tycker att Förbifarten också behövs, men nu pratar vi om cykling och investeringar i cykelinfrastruktur i Stockholm. Jag tycker att vi med all önskvärd tydlighet har visat att vi lyckas prioritera både–och eftersom vi satsar 1 miljard på cykling i Stockholm och dessutom har pekats ut av OECD som en framstående cykelstad. Men jag tycker att vi ska nå mycket längre än så.

Anförande nr 204

M a l t e S i g e m a l m (S): Ordförande, fullmäktige! Det här är en motion som skrevs 2011. Det var långt innan den här cykelplanen antogs. Vi hade inte heller möjlighet att anta den här motionen i samband med att vi diskuterade och beslutade om cykelplanen.

Det är mycket som har hänt i staden på cykelområdet under de senaste åren. Väldigt mycket av det som tas upp i motionen finns med i cykelplanen, men det finns många av de här punkterna som vi skulle vilja ha haft med i en cykelplan om vi hade kunnat diskutera motionen och cykelplanen samtidigt. Nu väcktes motionen tidigare än cykelplanen antogs.

Det finns också en annan aspekt på cyklingen i Stockholm. Det är väldigt många som skadas varje år. Vi borde också titta på hur man kan minska skadefrekvensen för dem som cyklar. Det sker över 500 cykelolyckor varje år i Stockholm. 70 procent av dessa sker i innerstaden. Det är ett stort problem. Det kan handla om bilar som svänger vänster i en korsning och ska över en målad cykelbana. Man måste också börja titta lite på hur man lägger de här cykelbanorna för att minska riskerna.

Ett annat problem för många cyklister i år är potthålen i vägarna. Det är också en stor olycksrisk om man kör ned i de här hålen.

Den motion som vi diskuterar innehåller ungefär 24 olika förslag för en bättre cykelstad, och den handlar framför allt om hur man ska göra Stockholm säkrare. Vi kommer naturligtvis att plocka fram en del av de här förslagen till budgeten och fortsätta den här diskussionen om vilka ytterligare förslag som vi vill ha med för att göra Stockholm bättre i den delen. Fler och fler cyklar, och cykeltrenden håller i sig. Det kommer inte att bli färre som cyklar. Därför måste man också göra satsningar på detta.

Det är också intressant att majoriteten säger att man har satsat 1 miljard på de här cykelbanorna. Då kan man fundera på hur mycket som handlar om upprustning av det allmänna vägnätet och hur mycket som handlar om en satsning på cykelbanorna.

Många stadsdelsnämnder har också tagit upp snöröjningen i sina remissvar. De menar att man måste ha en bättre snöröjning för att öka cykelsäkerheten under vintern.

Med detta vill jag yrka bifall till Socialdemokraternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 205

Borgarrådet **H a m i l t o n** (M): Fru ordförande! Det är många cykelolyckor i innerstaden. Det jag tycker är intressant är att olycksstatistiken visar att det är väldigt få olyckor där bilar är involverad. De flesta av de här olyckorna beror på att cyklister krockar med andra cyklister, gående eller mopedister. Det är den stora andelen olyckor. Det visar också någonting som jag kommer att fortsätta att upprepa med en dåres envishet, nämligen att man måste ta hänsyn till varandra i trafiken oavsett om man är bilist, cyklist, gående eller yrkeschaufför. Vi har en otroligt komplex situation i Stockholm, inte minst i innerstaden. Det är jätte viktigt. Det finns inga motorvägar för någon i innerstaden. Ska vi komma till rätta med de här olyckorna är beteendena otroligt viktiga.

Anförande nr 206

M a l t e S i g e m a l m (S): Det som borgarrådet tog upp nu om säkerheten handlar också om att göra bredare cykelbanor. Vi har till exempel påpekat att det finns en cykelbana vid Nynäsvägen där det kommer att bli mycket svårt för två cyklister att mötas i full fart. Vi bedömer att den cykelbanan är alldeles för smal.

Anförande nr 207

Borgarrådet **A n k e r s j ö** (C): Fru ordförande! Jag vill tacka Malte för ett mycket nyanserat debattinlägg. Dessutom noterade jag att Socialdemokraterna, som har skrivit motionen, är nöjda med ett anständigt svar som de har fått, vilket andra partier inte verkar vara.

Jag tycker också att du tar upp mycket viktiga saker i ditt inlägg när du pratar om olyckorna i trafiken. Dem ska vi ta på stort allvar. Det är tyvärr också så att de här olyckorna gör att väldigt många inte vågar ge sig ut och cykla. Det tycker jag att vi ska jobba mer med. Jag måste också säga att polisen ibland kraftigt har överdrivit uppgifter om sammanstötningar mellan cyklister och gångtrafikanter i medieuppgifter, och det gör inte saken lättare. Men vi jobbar också tillsammans med polisen för att få en bättre trafikultur. Jag tror att vi alla måste hjälpa till för att försöka hantera de konflikter som finns mellan de olika trafikslagen. Det är många som trängs, och det blir bara fler och fler cyklister. Även om vi investerar i fler cykelbanor kommer det att vara trångt under en lång tid framöver.

Anförande nr 208

M a l t e S i g e m a l m (S): Det är mycket viktigt att man från början dimensionerar de här cykelbanorna så att det är säkert när det blir fler cyklister som nyttjar dem. En av de värsta knutpunkterna som vi har i dag är Götgatsbacken. Den är en totalkatastrof. Det kommer inte att dröja länge innan det händer något riktigt allvarligt i den backen om man inte gör någonting snabbt. Det kommer vi att ta upp på torsdag när vi möter i trafiknämnden.

Anförande nr 209

Borgarrådet R u d i n (S): Fru ordförande! Vi socialdemokrater anser som sagt att det är roligt att många av de förslag som vi lade fram i den här motionen har tillgodosetts i den cykelplan som kommunfullmäktige antog vid ett senare tillfälle. Men det finns en sak som är lite tråkig med den här typen av debatter, och det är att det inte finns någonting som en borgerlig allians inte har tänkt på efter sju år vid makten. Det finns inte heller några idéer utifrån som är värda att ta till sig. Det blir lite löjligt när vi tar upp problemen att parkera cyklar i staden. Det är en ganska konkret sak. Vi behöver en plan även för det. Då hänvisar man till sin cykelmiljard och till cykelplanen där det inte står särskilt mycket om de bemannade cykelparkeringar som vi föreslår. Man behöver cykelparkeringar där folk kan ställa sina cyklar och så vidare.

Vi har i den här motionen försökt vara mycket konkreta och beskriva ett antal saker som behöver rättas till i Stockholm för att det ska bli en generell förbättring för cyklister. Vi tycker att det är en angelägenhet som bör delas av fler och inte bara oss i den här salen. Vi står inför en fantastisk samhällsomdaning där cykeln tar över fler och fler transporter, och det mår vi alla bättre av. Det är bra för hälsan, det är bra för miljön, det är bra för framkomligheten och så vidare. Men trots de planer som finns har vi fortfarande mycket konkreta problem som måste åtgärdas.

Jag kan tycka att svaret är lite slarvigt i den meningen att man säger att detta till delar kommer att tillgodosets i cykelplanen. Vad då till delar? Alla de dagliga bekymmer som cyklister har att parkera sina cyklar tryggt och säkert är väl ingenting där man kan nöja sig med att den borgerliga alliansen säger att det till delar kommer att bli uppfyllt i den så kallade cykelplanen. Det här är ett akut problem som finns varje dag. Uppställningen av cyklar på ställen som inte är särskilt lämpliga är ett praktiskt problem för framkomligheten.

Jag tycker dessutom att det är roliga frågor att ta till sig. Den här typen av frågor har lyfts upp av Cykelfrämjandet, och det förs dagligen en diskussion på bloggar, på nätet och överallt om hur man snabbt och med ganska små investeringsmedel skulle kunna åtgärda framkomligheten för cyklister och möjligheten att komma vidare.

Ta våra förslag som komplement till er förträffliga cykelplan och säg i stället att ni inte har tänkt på allt! Ni kanske ödmjukt skulle kunna ta till er någonting av det som oppositionen föreslår i stället för att självgott säga att ni har tänkt på allting, att ni efter sju år är nöjda med allt som finns i denna stad och att ni är så otroligt säkra på att ni har gjort helt rätt från början till slut.

Anförande nr 210

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Hej, Tomas! Jag ber om ursäkt för att jag inte antog din utmaning om att delta i ett cykellopp med dig. Jag tillhör dem som inte cyklar så fort. Jag cyklar gärna men inte så fort. Du kanske tillhör dem som cyklar fort. I så fall kanske vi ska prata lite grann om det också efteråt.

Jag var ganska tydlig med att jag tycker att vi kan samarbeta. Jag, och flera här tror jag också, är öppna för goda förslag när det gäller att förbättra för cyklingen i Stockholm. Jag tror inte att vi någonstans skriver att den är motionen är dålig. Jag

tycker att den är välkommen, och det var dessutom en hel del bra förslag. Eftersom vi genomför en hel del av dem måste vi givetvis tycka det.

Vi har faktiskt en väldigt bra relation med cykelorganisationerna, inte minst Cykelfrämjandet som du nämnde. Med jämna mellanrum ordnar vi rundabordssamtal med bloggare och cykelorganisationer där de får träffa trafikkontoret och politiker som är ansvariga för att reda ut saker och ting.

Anförande nr 211

Borgarrådet R u d i n (S): Jag upprepar jättegärna att jag tycker att mycket som har gjorts är bra. Jag tycker också att det är bra att det är fler som vill bara med och bidra till att det blir ännu bättre. Det är så man ska se vår motion.

Det är kul att du tar upp den här cykelutmaningen. Vi har nog lite grann att skämmas för. När vi framförde den där utmaningen hade vi missat att läsa reglerna. Det stod: Observera, detta är inte en tävling! Då valde jag att utmana dig på att cykla fortast i det här loppet. Det var tur att du inte ställde upp. Det hade kunnat bli pinsamt bland alla cyklister. Det var en trevlig dag i alla fall, och jag hoppas att vi kan cykla tillsammans nästa år.

Anförande nr 212

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Det visar vådan att inte läsa på ordentligt, Tomas. Då kan sådana saker hända.

Du påstod här att vi är nöjda efter sju år. Det var precis vad jag inte sade. Jag sade att vi har gjort väldigt mycket, men vi jobbar vidare eftersom vi inte är nöjda och inte färdiga med arbetet. Jag får väl upprepa det igen: Vi är inte färdiga med arbetet. Vi fortsätter att jobba vidare.

Men det handlar väldigt mycket om att andra också måste hjälpa till. Det är därför som jag för en dialog med fastighetsägarna i innerstaden. Fler skulle kunna göra det som Kungsbrohuset har gjort. I samband med att de byggde fastigheten där har de på ett alldeles utmärkt sätt installerat ett gigantiskt stort cykelgarage med service till dem som jobbar i fastigheten. Så tycker jag att många fler av fastighetsägarna i staden skulle kunna göra. Då skulle vi också få bort en massa cyklar från gatorna. De skulle kunna parkeras tryggt i fastigheterna i stället.

Anförande nr 213

Borgarrådet R u d i n (S): Eller så kan man göra som i Malmö där kommunen går in och startar verksamheter som gör det möjligt för folk att parkera cyklar tryggt och säkert i centrala miljöer där fastighetsägare inte gör det. I de här förslagen skriver vi till exempel att vi tycker att cykelparkeringar är en del av det som borde tillgodoses. Mitt påpekande är, Ulla, att när ni svarar på detta tar ni inte ens upp de konkreta förslag som vi har lagt fram och som inte finns med cykelplanen. Ni hänvisar ändå till cykelplanen som om den täcker även de krav som är lätta att tillgodose. Det är mot den bakgrunden jag konstaterar att du är nöjd med allt ni redan har tänkt.

Anförande nr 214

M e h d i O g u z s o y (V): Ordförande, fullmäktige! Jag cykelpendlar och har stor erfarenhet av hur det ser ut med cyklingen i Stockholm. Jag undrar hur många i den här församlingen som cykelpendlar till och från jobbet.

Jag vill ställa en fråga till ansvarigt borgarråd. Det finns ju statistik på allt. Jag undrar hur många stockholmare som låter bli att cykla på grund av bristen på cykelutrymme i dag. Det skulle vara intressant att veta. I dag är det ett fullständigt kaos på cykelderna, i synnerhet i rusningstid. På grund av att utrymmen för cyklister och fotgängare inte är separerade är fotgängare en större fara för cyklister än bilar. Det visar en studie som publicerades nyligen. Antalet cykelolyckor ökar stadigt. Det nämndes också. Det finns en risk för att det händer en hemsk olycka.

Som cyklist ser man dagligen parkerade bilar och hinder på cykelvägarna. Det finns byggarbetsplatser och på- och avlastning. Det skulle vara helt otänkbart att göra så för biltrafiken.

Ordförande! Enligt statistik från eurozonen tjänar samhället, med de 35 miljoner som cyklar inom EU, 200 miljarder euro per år. Det kan sättas i relation till den miljardsatsning som Per Ankersjö hänvisar till. Det är en droppe i havet. Det finns gigantiska vinster att göra om man främjar att fler människor i den här staden kan cykla.

Anförande nr 215

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Komma här och snacka om spik i foten. Har du hört talas om franska revolutionen? Där gjorde man processen kort med tjänstemännen.

Det är ungefär den argumentationsnivå som du har just nu. Man tjänar massor av miljarder på EU-nivå, och då kommer vi med 1 miljard här i Stockholm. Det är blaha, blaha.

Jag är stolt över den miljarden. Det är en fantastisk satsning. Vi har inte gjort någonting liknande någonsin tidigare i Stockholm, inte ni och inte vi. Vi kommer att genomföra detta.

Du säger att antalet olyckor i Stockholm ökar mycket kraftigt. Det är inte sant. Med tanke på hur mycket cyklingen har ökat i Stockholm under de senaste åren kan man konstatera att andelen cykelolyckor sjunker ganska ordentligt. Det är fortfarande för många olyckor, men det är en lägre andel cyklister som är involverade i olyckor än vad det var när det var färre människor som cyklade.

Anförande nr 216

M e h d i O g u z s o y (V): Det känns som om Ulla Hamilton blundar för dagens verklighet. Varje dag finns det faktiskt en överhängande risk att det kan ske en allvarlig olycka. För oss är det viktigt att minimera riskerna och att cyklisterna är säkra i trafiken. Det verkar som om du nöjd med hur det ser ut i dag. Det är inte vi.

Du svarar inte på min fråga. Jag vill veta hur många stockholmare som väljer att låta bli att cykla på grund av det kaos som i dag råder på cykelvägarna. Det skulle vara intressant att få höra från dig.

Anförande nr 217

Borgarrådet Ankersjö (C): Fru ordförande! Jag cykelpendlar själv, åtminstone flera dagar i veckan. Du har läst en del undersökningar om cykling. Jag håller med dig om de sakerna. Jag håller också med dig om, vilket jag har sagt tidigare också, att det är viktigt att arbeta mot olycksrisken. Självklart tar vi olycksriskerna på allvar. Men med fler cyklister i trafiken blir det också fler risker för olyckor. Det är just därför vi jobbar hårt för att bygga ut cykelinfrastrukturen. Vi har satsat 1 miljard.

Jag hör till dem i fullmäktige som tycker att det är trist när vi börjar prata om hur det var förut. Men jag tycker att det är relevant att prata om att vi i 70–80 år har planerat den här staden för bilen. Det har samtliga partier i den här salen varit delaktiga i. Nu gör vi lite annorlunda. Nu satsar vi mer på cykling än vad som har skett någon gång tidigare. Jag tycker att du åtminstone borde lyssna på vad vi säger när vi säger att vi inte är nöjda. Vi gör mer än någonsin tidigare, och vi har mycket höga ambitioner.

Anförande nr 218

Mehdi Oguzo (V): Vänsterpartiet har till exempel föreslagit bilfria gator innanför tullarna. Du är välkommen att ansluta dig till det. Vi tycker att det är viktigt att människor använder miljövänligare transportmedel än bilen innanför tullarna. Varför gör du ingenting åt det? Du kan faktiskt dirigera om biltrafiken från de centrala delarna av staden för att möjliggöra att fler människor väljer att cykla, det vill säga det miljövänligaste alternativet för att ta sig från punkt A till punkt B. Vi har konkreta förslag, men det har inte ni.

Anförande nr 219

Maria Antonsson (MP): Ordförande, åhörare, fullmäktige! Alliansen är helt ute och cyklar skulle jag vilja säga. Vad i cykelplanen har implementerats hittills? Vad jag kan dra mig till minnes stod det bland annat i cykelplanen att cykelvägen skulle säkras vid gatuarbete. Jag har inte sett ett enda sådant exempel i staden. Men det kan hända att jag har fel, så du får gärna komma med konkreta bevis om det är så. I sådana lägen är det extra livsfarligt att cykla i Stockholm. Cykelbanorna försvinner helt vid vägarbeten, det blir jättetrångt och cyklisterna ska klämma in sig mellan bussar och bilar.

Det känns som om det bara är en våt dröm med gröna vägen för cyklar, vilket står i cykelplanen. Det här borde vara ganska enkelt att göra. Cykelplanen har ändå varit verksam ett tag. Som cyklist kan man få stå och vänta vid rödljus hur länge som helst, och kommer det inte en bil kan du inte köra vidare.

Så fort det är lite knixigt vid till exempel en busshållplats försvinner cykelbanan lite försiktigt. Detta är inte svåra problem att lösa. Det borde gå ganska snabbt. Nu har vi en cykelplan, men att få ett sammanhängande cykelnät borde inte vara så himla komplicerat att det ska ta hur många år som helst. Jag skulle gärna vilja höra lite om det. Per Ankersjö nämnde ju att det hade skett väldigt mycket, men han hann inte säga det i sitt tidigare anförande. Jag är jättenyfiken på hur cykelplanen har implementerats hittills. Just nu är det nästan omöjligt att cykla i Stockholm.

Obamaavspärningarna var till exempel uppe hur länge som helst. Cyklarna prioriteras inte.

Anförande nr 220

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Det blandades friskt här. Vi var ett antal här i Stadshuset som var ganska irriterade över Obamaavspärningarna och det faktum att polisen inte plockade bort sina gråsuggor. Jag tror att det slutade med att vi tog ansvaret och tog bort de där gråsuggorna så att det blev lättare att komma fram.

Jag tittar i motionen och ser då ett antal punkter som vi håller på att förverkliga eller har förverkligat. Den första punkten är att genomföra en rejäl satsning på utbyggnad och upprustning av cykellederna. Ja, där har vi cykelmiljarden och cykelplanen. Nästa punkt är att göra en kartläggning av och åtgärda mötespunkter mellan gång- och cykeltrafikanter på de stora stråken. Även där har vi cykelplanen. Vidare handlar det om att genomföra ett program för säkra huvudgator såsom trafiktäta områden med svår genomfart för cyklister. Även där har vi cykelplanen och de hastighetssäkrade övergångarna. Nästa punkt är att initiera ett samarbete med Trafikverket och polisen för att höja trafikmoralen. Ett sådant samarbete finns med polisen. Dessutom handlar det om att verka för flera märkta cykelbanor samt rödfärgad asfalt på trafikfarliga platser. Jag antar att ni har sett alla de ställen som har blivit rödfärgade under våren och sommaren. Det handlar om att synkronisera trafikljusen även för cyklister för att skapa så kallade gröna vågor. Det finns på Götgatan. Jag hoppas att vi ska kunna göra dem mer synliga också, men de finns där.

Som ni hör är det saker som vi på punkt efter punkt har genomfört eller håller på att genomföra. Jag tycker att det är lite onödigt att försöka ge bilden av att det ligger till på ett annat sätt. Jag tycker faktiskt att vi förtjänar respekt för de otroligt stora satsningar som vi har gjort. Jag är inte den som brukar ta upp gamla synder. Ni styrde den här staden en gång i tiden, och nu pratar ni om att vi gör saker och ting för sent. Varför gjorde ni ingenting själva? Kan vi inte i stället enas om att göra det som vi kanske borde ha gjorts för 50 år sedan. Vi gör en historiskt stor satsning på cykelinfrastruktur i Stockholm.

Anförande nr 221

M a l t e S i g e m a l m (S): Min replik är väldigt kort. Det var en uppräkningslista av allt som är taget från motionen, och motionen skrevs innan cykelplanen. Därför vill vi socialdemokrater hävda att många av de saker som finns i cykelplanen i dag är socialdemokratiska förslag.

Anförande nr 222

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Jag fick en strikt tillsägelse av borgarrådet Edholm att inte reta upp människor i debatten. Nu har jag tydligen retat upp många. Det är jättebra om du känner att ni har blivit lyssnade på. Vi är så lyhörda och transparenta i Alliansen.

Anförande nr 223

M a r i a A n t o n s s o n (MP): Jag kan också läsa innantill vad som kommer att ske i cykelplanen. Det är jättebra att ni har infört gröna vågen på en gata. Det pratas om att det finns väldigt mycket pengar, en hel miljard. Det har gått många månader nu. Vad mer har realiserats i cykelplanen?

Anförande nr 224

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Rom byggdes inte på en dag. Det vore jättekul om man kunde knäppa med fingrarna och precis därefter skulle allting som vi ska bygga med cykelmiljarden vara på plats. Det tar tid att planlägga och bygga saker. När det gäller cykelmiljarden finns det ett investeringsbeslut som är fattat som anger exakt vad som ska göras för de pengarna det här året. Jag har inte det i huvudet. Det kan vi leta fram tillsammans efteråt om du vill.

Anförande nr 225

M e h d i O g u z s o y (V): Jag har cyklat sedan 2007. Jag cyklar genom hela staden. De åtgärder som du nämner att ni har vidtagit har jag tyvärr märkt någonting av. Det råder fortfarande kaos på cykelvägarna, i synnerhet i rusningstid. Jag skulle gärna vilja att det gjordes en studie. Det krävs faktiskt ett radikalt paradigmskifte för att främja cykling framför bilåkande i Stockholm och för att fler människor ska upptäcka hur fantastiskt det är för deras egen del, för samhällets del och för miljön att cykla. Man satsar gigantiska belopp på bilvägar, och sedan pratar man om en miljard. Det känns inte relevant.

Anförande nr 226

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): När du säger att du inte har sett någonting undrar jag om du verkligen cyklar till jobbet varje dag. Du efterfrågar en strategi, och vi håller precis på att ta fram en cykelstrategi.

Men jag ska också säga att det är trångt, och det är mycket roligt att det är väldigt många stockholmare som har börjat cykla på mycket kort tid. Som vi har konstaterat här femtioelva gånger ligger vi efter i Stockholm. Vi har planerat staden för bilar i 70–80 år och kommit i gång lite sent. Vi skulle kanske ha kommit i gång när ni hade makten. Vad vet jag? Nu har vi i alla fall kommit i gång. Vi i Alliansen har fattat beslutet. Grävskoporna är på väg fram.

Anförande nr 227

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Det var någon som sade att Miljöpartiet var en del av dem som satsade på bilar, det vill säga att alla partier varit med om detta. Det kan jag inte stå bakom. Det stämmer inte.

Cykelplanen följs inte. Det är en bra plan. Det behöver vara mer i den. Den följs inte. Ulla Hamilton gör systematiskt avsteg från denna plan. Cykelbanorna är inte tillräckligt breda och inte tillräckligt separerade. Säkerheten följs inte. Ulla Hamilton använder orden ”en dåres envishet” när det gäller frågan om hänsynstagande mellan gående och cyklister. De separeringar som finns mellan gående och cyklister är så undermåliga att man förvånas över att någon över huvud taget får cykla i den här staden. Ni säger att ni har budgeterat 1 miljard. Det verkar som om det finns det, men det behövs mer. Men de måste också användas, och de måste användas rätt.

Ankersjö pratar om ett och annat hål i vägen. Det dräller av hål. Det är hål på hål på hål. Vi var ute i våras och frågade cyklisterna vad de tyckte om staden. Vi fick så många synpunkter att vi inte visste vad skulle göra med dem. Vi satte samman en 40-punktslista där vi kunde tala om vad som behöver göras. Det är centralt för den här staden att det inte händer någonting.

För ett tag sedan invigde Ulla Hamilton en arenaled. Det handlade om en ny cykelled mellan Medborgarplatsen och den nya Tele2 Arena. Det är jättebra. Nu har man satt upp skyltar. Det finns inga nya cykelvägar. Det är fullständigt livsfarligt att åka på de här cykelvägarna, framför allt på Götgatan. Det måste ni göra någonting åt. När pratar om att ni gör alla de här sakerna är det inte sant. Det är sant att ni har tagit fram en bra cykelplan. Ni har lagt pengar, men ni använder dem inte på det sätt som ska ske. Ni måste satsa på cyklarna på ett riktigt sätt. Jag skulle vilja säga att det näst intill handlar om Kejsarens nya kläder. De här cykelbanorna blir inte av.

Anförande nr 228

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Jag måste göra dig besviken, bästa Daniel. De kommer att bli av. Vi jobbar på det. Något som också står i cykelplanen och som du väljer att inte läsa är att man på vissa ställen också måste anpassa efter verkligheten. Man kan till exempel inte bygga nya bredare broar för att få en så bred cykelbana som stipuleras på vissa håll. Man måste göra anpassningar till hur verkligheten ser ut på platsen. Därför får man kanske göra avsteg på vissa ställen. Det viktiga är att vi får sammanhängande pendlingsstråk för cyklar i Stockholm som även går över kommungränserna, vilket är jätteviktigt, så att man kan cykla till jobbet i Stockholm även om man bor i Solna eller Nacka.

Det här handlar om att vi måste jobba systematiskt med de här frågorna. Det kommer att ta tid, men det är mycket enklare om man bara tänker bort allting annat och säger: Nu ska vi bygga cykelbanor överallt.

Anförande nr 229

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Problemet är att ni systematiskt undviker att följa cykelplanen. Du pratar om att vi måste ha bra cykelleder till de andra kommunerna. Ja, det är viktigt. Men ni ser inte till att de cykelbanor som vi har i staden är tillräckligt breda. Ni prioriterar bilparkeringsplatser. Det finns ett antal fall där ni prioriterar att man ska kunna ställa bilarna. Ni prioriterar att det finns ett antal extra vägfält åt bilarna i stället för åt cyklisterna. Det handlar inte om att bygga en massa bredare broar. Det handlar om att utnyttja de ytor som finns, och det gör inte ni.

Anförande nr 230

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Låt mig först komma med en rättelse. Jag förminskade inte problemen med att man kan hitta hål i cykelbanor. Det är bland annat därför som vi var noga med att se till att vi fick extrapengar till underhåll för det här året, 25 miljoner närmare bestämt. Däremot sade jag att det är lätt att hitta fel på 760 kilometer cykelbanor och cykelfält eftersom det finns väldigt många meter cykelbana och cykelfält i den här staden, och fler ska det bli.

Du sade själv att vi har tagit fram en plan och avsatt pengar, och sedan är din slutsats att det inte blir några cykelbanor byggda. Det känns som om du verkligen griper efter halmstrån. Förutom de här planerna, de här pengarna som är avsatta och grävskoporna som är på väg fram har vi tagit fram en framkomlighetsstrategi som jag har för mig att ni berömde oss lite för. Där prioriterar vi upp cykling på ett sätt som aldrig någonsin har skett under de 70–80 år i Stockholms historia som jag pratade om tidigare. Det går framåt, och det är synd att du inte kan ge oss respekt för det.

Anförande nr 231

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Cykelplanen antogs i våras. Ni har hållit på med den ganska länge. Den var ute remiss. Man vet vad som är tänkt och vad som skulle behövas för att vi ska få bra cykelvägar i den här staden. Systematiskt låter ni bli att bygga efter de idéer som ni själva påstod att ni skulle följa. Det är ett faktum. Du pratar om att grävskoporna ska fram. Det har varit massor av grävskopor framme, och det har byggts nya cykelbanor som inte följer planen. De kommer att stå där eftersom det är extremt mycket som är nedlagt i dem som har byggts fel. Det är inte så vi ska göra. Vi ska göra rätt från början. Jag önskar att ni kunde ha gjort rätt från början och verkligen följt de idéer som behövs för den här staden. Jag kan lova er att vi snart kommer att se till att vi får bra cykelbanor.